

100185 Bispebjerg Torv og Frederiksborgvej

DET STORSLÅEDE OG DET NÆRE

DISPOSITIONSFORSLAG

14. juni 2024 BOGL NIRAS SUBSTRATA

s.01	01	Indledning
s.06	02	Grundlag for dispositionsforslag
s.10	03	Forslag
s.12	<u>03.01</u>	<u>Hovedgreb</u>
	03.01.01	Det storslåede og det nære
	03.01.02	Overordnet disponering
	03.01.03	Landskabelige- og kulturhistoriske fortællinger
s.18	<u>03.02</u>	<u>Den trafikale løsning</u>
	03.02.01	Frederiksborgvej
	03.02.02	Bispebjerg Torv
	03.02.03	Dimensionsgivende køretøjer
	03.02.04	Trafikanalyse
	03.02.05	Signalprojekt
	03.02.06	Parkering
	03.02.07	Cykelparkering
s.24	<u>03.03</u>	<u>Disponering</u>
	03.03.01	På Bjerget og omkring Grundtvigskirken
	03.03.01.01	Eksisterende forhold
	03.03.01.02	Fremtidige forhold
	03.03.02	Bispebjerg Torv
	03.03.02.01	Eksisterende forhold
	03.03.02.02	Fremtidige forhold
	03.03.03	Frederiksborgvej nord og haven
	03.03.03.01	Eksisterende forhold
	03.03.03.02	Fremtidige forhold
	03.03.04	Hovedindgangen til kirkegården
	03.03.04.01	Eksisterende forhold
	03.03.04.02	Fremtidige forhold
	03.03.05	Frederiksborgvej midt og Den Lille Indgang
	03.03.05.01	Eksisterende forhold
	03.03.05.02	Fremtidige forhold
	03.03.06	Frederiksborgvej syd og Hjørneindgangen
	03.03.06.01	Eksisterende forhold
	03.03.06.02	Fremtidige forhold
s.50	<u>03.04</u>	<u>Programmering og inventar</u>
	03.04.01	Stemninger og programmering
	03.04.02	Specialelementer og klassisk københavnerinventar

	03.04.03	Detaljerering og bearbejdning af muren
	03.04.04	Robusthed i programmering
s.52	<u>03.05</u>	<u>Beplantning</u>
	03.05.01	Eksisterende forhold
	03.05.02	Fremtidige forhold
	03.05.03	Træregnskab
s.54	<u>03.06</u>	<u>Ressourcekortlægning, genbrug og materialer</u>
	03.06.01	Bæredygtighedstilgang
	03.06.02	Ressourcekortlægning
	03.06.03	Klinker
	03.06.04	Granitbelægning
	03.06.05	Københavnertov
	03.06.06	Asfalt og kantsten
	03.06.07	Grus
s.56	<u>03.07</u>	<u>Belysning</u>
	03.07.01	Eksisterende forhold
	03.07.02	Belysningsklasser
	03.07.03	Fremtidige forhold
	03.07.04	Belysningslag
s.60	<u>03.08</u>	<u>Drift og vedligehold</u>
s.62	04	Tekniske forudsætninger
s.64	<u>04.01</u>	<u>Ledninger og forsyning</u>
	04.01.01	Prøvegravninger
	04.01.02	Dialog med ledningsejere
s.66	<u>04.02</u>	<u>Eksisterende opbygninger og belægninger</u>
	04.02.01	Bispebjerg Torv
	04.02.02	Frederiksborgvej
	04.02.03	På Bjerget
	04.02.04	Geotekniske boringer
		04.02.04.01 Bispebjerg Torv
		04.02.04.02 Krydset Tagensvej/Frederiksborgvej
		04.02.04.03 Frederiksborgvej
s.69	<u>04.03</u>	<u>Afvanding</u>
s.69	<u>04.04</u>	<u>Brand</u>
s.72	05	Forudsætninger for anlægsoverslag

INDLEDNING

En vigtig del af Bispebjergs identitet og potentiale ligger i dobbeltheden mellem det storslåede og det intime – det højtidelige og det hverdagslige. På bakken mødes det monumentale og menneskelige. Det vilde og det styrede. Her er traditioner og en fremadskuende arkitektur. Storslåede akser og intime haver. Turister og skolebørn. Omkring Grundtvigskirken udfolder der sig et levende hverdagsliv med petanque, parkerede cykler og vink til naboen. Kontrasterne fremhæver hinanden, eller som Thomas Viggo Pedersen skriver, sætter de lave rækkehuse menneskelig skala på kirken og bringer den i dialog med hverdagslivet (2020). Blandingen af landskaber, bebyggelser og stemninger i kombinationen med de gennemgående materialer er med til at gøre Bispebjerg Torv og Bakke og Frederiksborgvej til et helt unikt og fantastisk kvarter i København.

Vi har anvendt denne dobbelthed i et greb, der arbejder med at skabe en enkel geometri, der

understøtter de formelle akser ind til kirken. Mellem akserne skaber vi grønne park- og byrum, der definerer akserne, skaber gode byrum i øjenhøjde og samtidigt skaber en bedre sammenhæng og helhed i området. De stramme, præcise, formelle akser ind til kirken holdes fri, hvilket gør, at kirken forbliver et pejlemærke i byen. Særligt akserne mellem kirkegården og kirken bliver strammet op og præciseret, så den skaber en visuel og fysisk forbindelse fra kirken til Poppelalléen. Akserne er vigtige og understreger Grundtvigskirkens monumentalitet og placering i terrænet. Kirken kan ses fra mange steder i byen, men “når man nærmer sig Bispebjerg bliver den væk for én, indtil man ganske pludselig står foran dens vældige facade”. (Pedersen, 2020, s. 519) – og dette træk har vi søgt at bevare.

Dobbeltheden er tydelig, og målet med vores landskabsplan er at fremhæve og styrke den, så de to modsætninger kan fungere endnu bedre sammen. Dobbeltheden – modsætningerne – kan ikke “tegnes frem”, men er en grundforståelse, vi har ladet os styre af i vores proces. En vigtig del af denne dobbelthed er det velfungerende hverdagsliv. Bispebjerg skal ikke (kun) være et levende museum for arkitektur- og murstensinteresserede, men også et trygt, socialt og indbydende kvarter, hvor man har lyst til at gå tur, sætte sig og vende tilbage. Heldigvis er Bispebjerg beviset på, at begge dele kan fungere sammen og i vores forslag, bruger vi det storslåede til at indramme det nære.

GRUNDLAG FOR DISPOSITIONSFORSLAG

Dispositionsforslaget er udarbejdet over vinteren 2023 og foråret 2024 og er en kvalificering af det vindende tilbud ”Det storslåede og det nære” af BOGL, NIRAS og Substrata, afleveret i august 2023.

Dispositionsforslaget baserer sig således på bygherreprogrammet, samt tilhørende bilagsdokumenter for Bispebjerg Torv og Frederiksborgvej fra 1.marts 2023, udgivet af Københavns Kommune TMF og OMF.

I dispositionsforslagsfasen er der afholdt tre workshops med borgere og arbejdsgruppe, hvorfra en række kommentarer er indarbejdet i forslaget, bl.a. ønsket om flere trygge overgange over Frederiksborgvej samt en bredere trappe ved hjørneindgangen i syd.

Dispositionsforslaget har desuden undersøgt og opstartet indarbejdelse af tekniske forudsætninger som ledningskoordinering, belysning, brand og

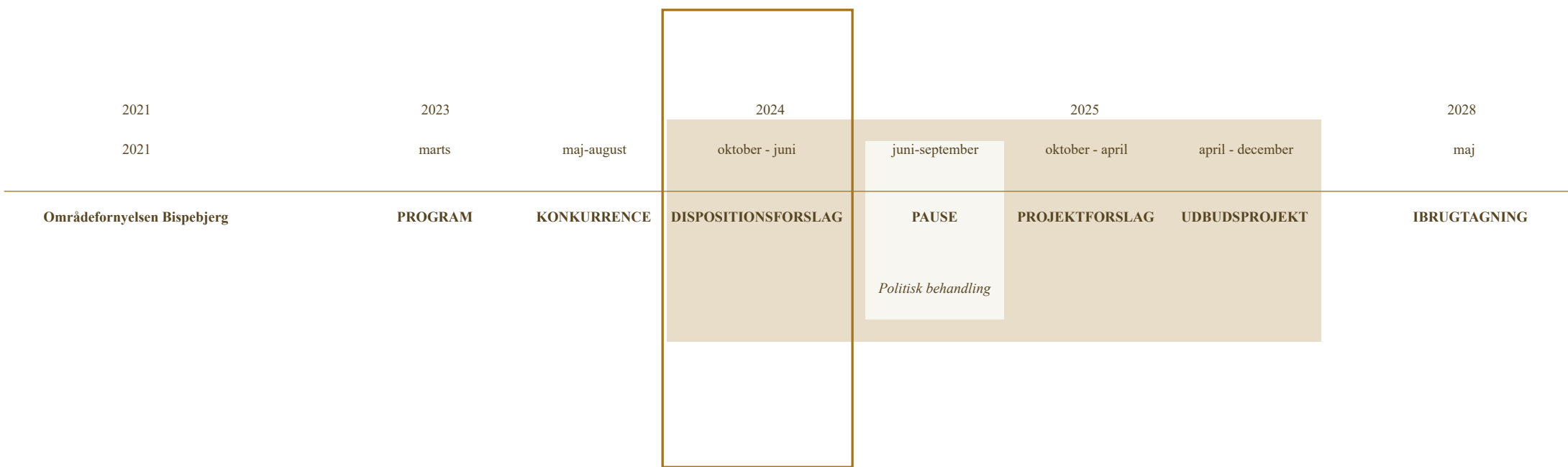
trafikkale konsekvenser, hvorfor der bl.a. er vendt ensretning mod nord i dispositionsforslaget.

Slutteligt er dispositionsforslaget koordineret med de tilstødende lokale aktører, bl.a. Kirkegården med sit klimatilpasningsprojekt, Bispeparken med sit renovationsprojekt og Menighedsrådet.

Fotorækken af Områdefornyelsen Bispebjerg Bakke

03

F O R S L A G E T

- 03.01 Hovedgreb
 - 03.02 Den trafikale løsning
 - 03.03 Disponering
 - 03.04 Programmering og inventar
 - 03.05 Beplantning
 - 03.06 Ressourcekortlægning, genbrug og materialer
 - 03.07 Belysning
 - 03.08 Drift og vedligehold
-

03.01 HOVEDGREB

03.01.01 Det storslåede og det nære

På Bispebjerg Torv troner den ikoniske Grundtvigs kirke – et af Danmarks største, arkitektoniske værker – ved siden af boligområder, hvor hverdagen eksisterer og fungerer. Kirken ligger som et monument midt i det gode hverdagsliv og var på tidspunktet for sin opførelse tiltænkt at være et vartegn for en ny tid – et midtpunkt i velfærdsbyen, en medspiller i den nye fremtidstro. Bispebjerg Torv

og Frederiksborgvej er både en destination og et hjem. Et sted, hvor livets mest højtidelige og formelle begivenheder finder sted – og samtidig et sted, hvor det helt nære hverdagsliv udspiller sig dag efter dag.

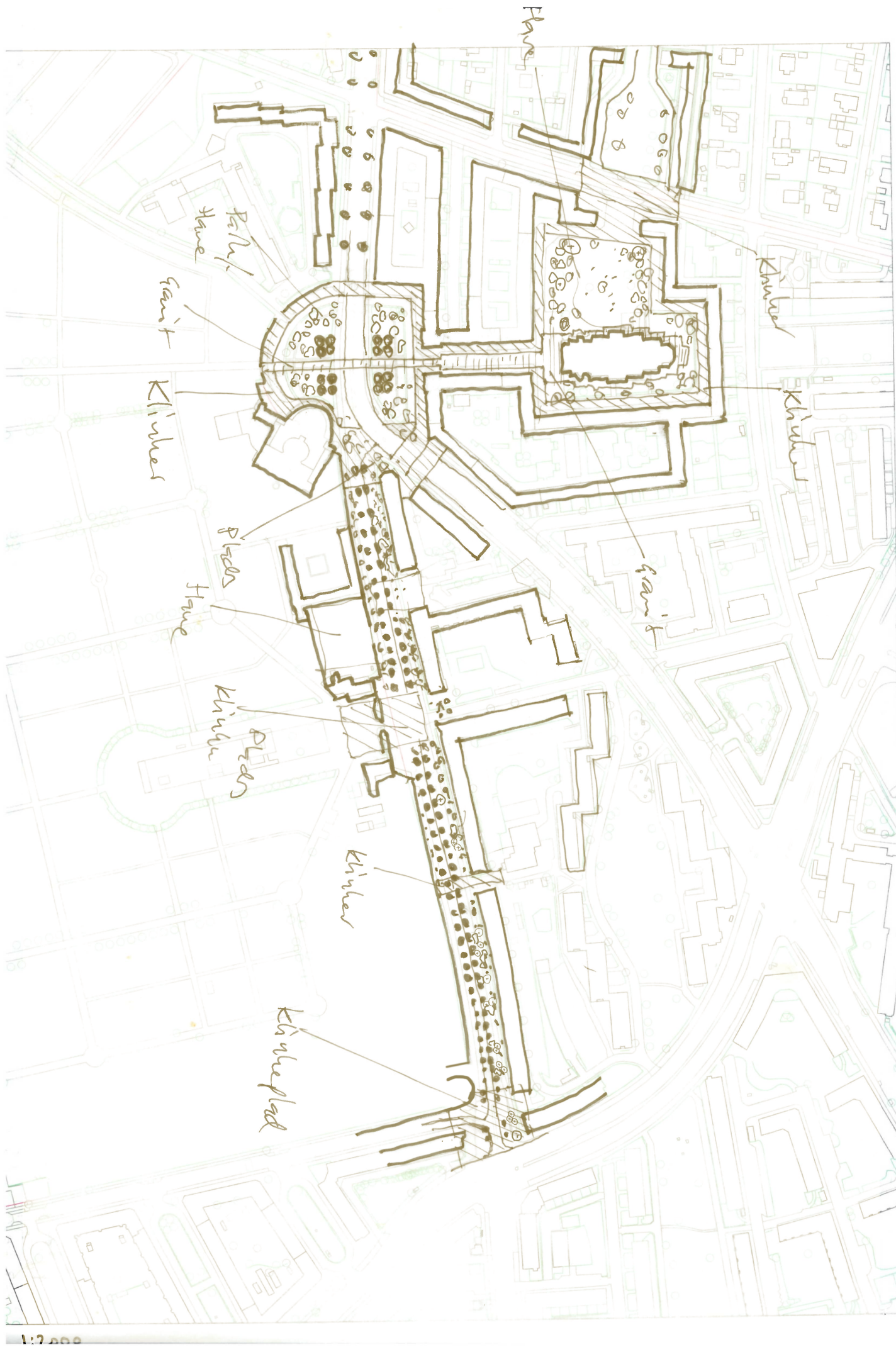
Dobbeltheden er en vigtig del af stedets identitet og her vi ser et stort potentiale. Og vi arbejder derfor med greb som fremhæver stedets særegenhed, men samtidig skaber en bedre sammenhæng i området og opererer i

en menneskelig skala. Det storslåede og det nære skal fungere side om side og understøtte hinanden. Her skal være tryggere, grønnere og herligere. Bilerne skal fylde mindre, så beboere, besøgende, bylivet og biodiversiteten kan fylde mere. Meget mere. Til at opnå det bruger vi kulturarven og Bispebjergs historie som løftestang og pejlemærke.

Egne billeder af området, Maj 2023

Den landskabelige ramme

En af vores første skitser af hovedgrebet

03.01 HOVEDGREB

03.01.02 Overordnet disponering

Vi har udviklet en stærk landskabsramme, der danner en robust struktur, der er genkendelig og strukturerende for hele området. Landskabsrammen består af en fortsættelse af alléen på Frederiksborgvej og en kant af lave, blomstrende træer, der løber langs alléen og omfavner og omkranser Bispebjerg Torv og kirken. I et markant, men nænsomt helhedsgreb samler vi på den måde torvet og vejen. Målet er at skabe et grønt og frodigt koncept i tråd med tankegangen fra C. TH. Sørensen's tid, hvor der samtidig er fleksibilitet til nemt at indarbejde de aktiviteter og funktioner, som borgerne efterspørger i dag – og i fremtiden.

Aksen mellem Grundtvigskirken og kirkegården er central for anlægget, og vi fører den uforstyrret som en gennemgående granitflade fra kirken til poppelalléen ud mod horisonten. Rundt om Grundtvigskirken etablerer vi en granitflade, så bygningen lander smukkere og med større værdighed. Granitfladen skal blive en naturlig forlængelse af kirken – dens landskabelige pendant, som man næsten tror har været der siden kirkens opførelse. Bispebjerg Torv samles med en udvidelse af klinkebelægningen hele vejen omkring Bispebjerg Torv, der giver plads til nye, sociale aktiviteter og funktioner. Hastigheden på Frederiksborgvej sænkes til 40km/t og midt i aksen over torvet indsnævres og sænkes vejen, hvilket nedtoner bilerne og samler torvet visuelt. Frederiksborgvej ensrettes mod nord, fra Tuborgvej til Dansekapellet. Langs de to sydøstlige bebyggelser på Frederiksborgvej anlægger vi et bredt parkstrøg med mere plads til gående, siddende og legende.

Foran Hovedindgangen til kirkegården anlægger vi en stor klinkeplads med et vandspejl, hvor børn kan sætte små både ud. Vi planter træer og placerer fritstående møbler, så pladsen lægger op til, at folk selv rykker rundt og bruger området, som de vil. Klinkebelægningen fortsættes over Frederiksborgvej, så der etableres et opmærksomhedsfelt og en nærhed til butikkerne på den anden side.

Haven der ligger nord for Hovedindgangen inddeler vi i to. Den omdannes til en aflukket have og en åben have. Haven er tilgængelig gennem en ny åbning i kirkegårdsmuren, mens haven er knyttet til Kirkegårdskontoret. Haven skal være et roligt, stille og anderledes byrum, hvor folk fra Bispebjerg og resten af København kan tage hen for at læse, sidde, spise og drikke te.

Den Lille Indgang syd for hovedindgangen, udvides med en bredere port, en bred morgensolsbænk i muren og en klinkeplads på tværs af vejen, der skaber en forbindelse til Bispeparken.

I det sydlige hjørne har vi lavet en hjørneindgang, hvor en bred trappe fører op til kirkegården. Her er københavnerbænke, blomstrende træer og en lille plads anlagt i klinker. Hjørnet bliver både en ny indgang til kirken og et nyt byrum.

03.01 HOVEDGREB

03.01.03 Landskabelige- og kulturhistoriske fortællinger

Det har været vigtigt for os at se tilbage, finde og forstå de tanker, som ligger til grund for udviklingen af Bispebjerg Bakke, Grundtvigskirkens arkitektur og byplan. Vi har besøgt, analyseret og læst om området og har noteret os en række kulturhistoriske træk, der er betydelige kendetegn for både arkitekturen og landskabet. Det gælder blandt andet den historiske udvikling, topografien og terrænet, de mange akser og alléer, materialerne og Frederiksborgvejs historie som Danmarks første kongevej. Kulturhistorien fortæller os meget om områdets egenart som et fremadskudt sted og vi har kortlagt en række landskabelige og kulturhistoriske fortællinger, som har formet vores forslag.

Helt grundlæggende er topografien. Grundtvigskirken og Bispebjerg Torv er placeret på toppen af Bispebjerg bakke, der er et af Københavns højeste punkter. Kirken skulle være et kulturelt pejlemærke, som kunne ses langvejs fra, og Frederiksborgvejs bratte stigning op af Bispebjerg Bakke har været afgørende for, hvor de store og monumentale bebyggelser og landskabsanlæg blev placeret: Kirkegården, kirken og de tilhørende akser og ikke mindst placeringen af velfærdsbyens park- og karrebebyggelser.

Bygningerne i området er tilpasset det bakkede terræn på en smuk og indlevelsrig måde. Arkitekterne bag Bispeparken har gjort sig umage for at få bygningerne til at følge terrænet, hvilket fremhæver bakken og den dramatiske topografi. I stedet for at forsøge at udjævne bakken eller lave en voldsom bearbejdning af terrænet ved f.eks. at bygge terrasser, har arkitekterne udnyttet højdeforskellene, så bygningerne, der ligger lavest

i terrænet, er højest. Man kan f.eks. se dette på Bispeparken, hvor alle indgange er i forskellige niveauer, der følger terrænet, og tagene ikke hælder med bakken.

Det har den subtile effekt, at man, når man kommer fra Nørrebro og bevæger sig op af Bispebjerg Bakke, ikke opdager kirken, før man er på klos hold af den. Med andre ord har forholdet mellem topografi, infrastruktur og byplangreb haft en stor betydning for udviklingen af Bispebjergs arkitektoniske identitet. Vi ser topografien, som en vigtig del af grundlaget for hele områdets udtryk. Derfor forsøger vi at lave greb, der ikke forstyrrer topografien, men indpasser sig.

De kulturhistoriske og landskabelige fortællinger, som vi arbejder med, er

At videreføre Kongevejen, i form af en allé på Frederiksborgvej

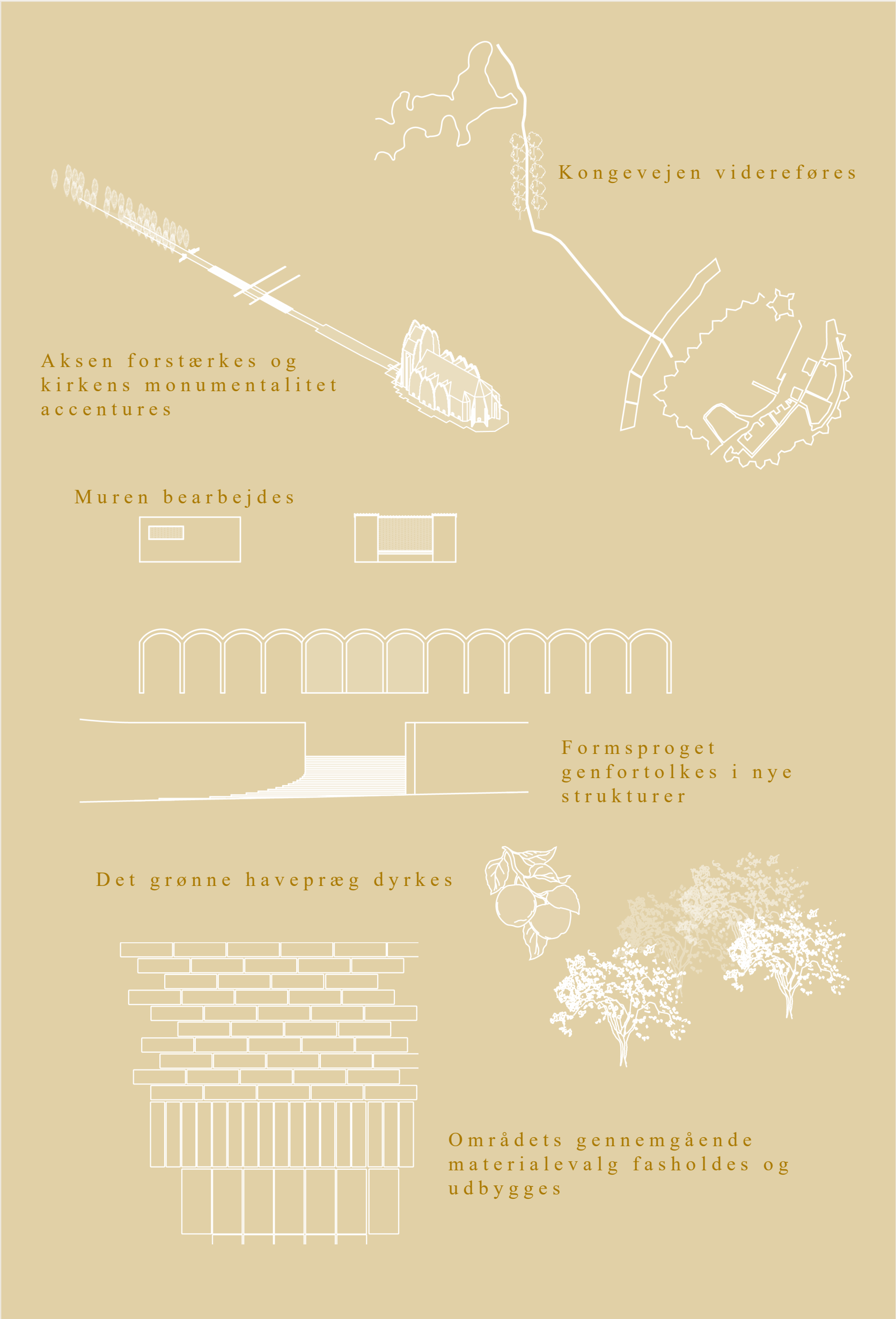
At forstærke og accentuere kirkens monumentalitet ved at etablere en flade i granit, fra kirkens sokkel, tværs over Bispebjerg Torv til indgangen af Bispebjerg Kirkegård

At bearbejde muren med nye og kendte motiver, bl.a. gentage Skoleholdervejs bænke i muren, samt tilføje en buegang til Haven nord for Kirkegårdens hovedindgang

At genfortolke områdets formsprog i nye strukturer, bl.a. i Hjørneindgangens udformning

At dyrke det grønne havepræg, i form af bl.a. plantevalg

At fastholde og udbygge områdets gennemgående materialevalg

De landskabelige- og kulturhistoriske fortællinger

03.02 DEN TRAFIKALE LØSNING

I projektet ensrettes Frederiksborgvej i retning mod nord. Vejen indsnævres til ét spor, med cykelsti og fortov i begge sider.

Trafikflows for hhv. biltrafik og den bløde trafik fremgår af nedenstående figurer.

I projektet er det muligt at afvikle ensrettet trafik på tværs af Torvet. Dvs. at rustvogne kan køre i en direkte rute fra Grundtvigskirken, på tværs af Torvet til kirkegården i vest. Inde på kirkegården er det muligt for rustvogne at køre ned til krematoriet. De rustvogne, der ikke har ærinde på kirkegården eller i krematoriet, kan svinge til højre i Torvets periferi og videre mod nord ad Frederiksborgvej eller mod syd ad Frederiksborgvej-Tagensvej.

Af hensyn til den lokale trafikafvikling opretholdes dobbeltrettet kørsel - som i dag - på delstrækningen mellem Skoleholdervej og Frederiksborgvej. Dvs. den eksisterende adgang til Skoleholdervej bevares, men ændres i sin udformning.

I Frederiksborgvejs sydlige kryds mod Tomsgårdsvej/Tuborgvej bevares den overordnede geometri; dvs. der i tilfarten mod Tomsgårdsvej/Tuborgvej er hhv. en højresvingsbane, et ligeudspor og en venstresvingsbane. I frafarten opretholdes to spor af hensyn til højresvingsbanen fra Tuborgvej.

Frederiksborgvejs nordlige kryds mod Tagensvej strammes op som følge af ensretningen. Frederiksborgvej kobles på Tagensvej i det signalregulerede kryds, som således omdisponeres og signalet tilpasses.

Lokalt over Bispebjerg Torv indsnævres kørebanearealet til ét spor i hver retning. Fra Tagensvej syd føres bus- og bilspor ind i krydset og indsnævres til ét spor før passage af selve torvet.

På Tagensvej bevares eksisterende busstoppestedspår i deres nuværende placering.

I den foreslåede løsning er trafik med rustvogne håndteret

03.02.01 Frederiksborgvej

Som nævnt indsnævres Frederiksborgvej til ét nordgående spor, med en bredde på 3,5 m. Der etableres cykelstier i hver side, med en bredde på 2,5 m. Mod vest adskilles cykelsti og vognbane af en 2,0 m bred zone, som anvendes til parvise parkeringspladser, adskilt af træer.

Der anlægges fire hævede flader på Frederiksborgvej: i krydset mod Tagensvej, ved hovedindgang til kirkegården og umiddelbart nord for krydsningen til Skoleholdervej. De hævede flader har et to-delt formål: dels at medvirke til en reduceret hastighed; dels at medvirke til at skabe trygge overgange til kirkegården.

Frederiksborgvej skiltes som en 40 km/t zone.

Alle sideveje til Frederiksborgvej, samt krydset mellem Tagensvej/Frederiksborgvej er testet med afvikling af 12 m lastbil køremåde B (5 km/t).

I krydset mellem Rønningsvej og Frederiksborgvej anlægges en overkørsel til renovationskøretøjer, som følge af Bispeparkens renovationsprojekt.

Krydset Tomsgårdsvej/Tuborgvej/Frederiksborgvej er testet med afvikling af sættevognstog køremåde B (5 km/t).

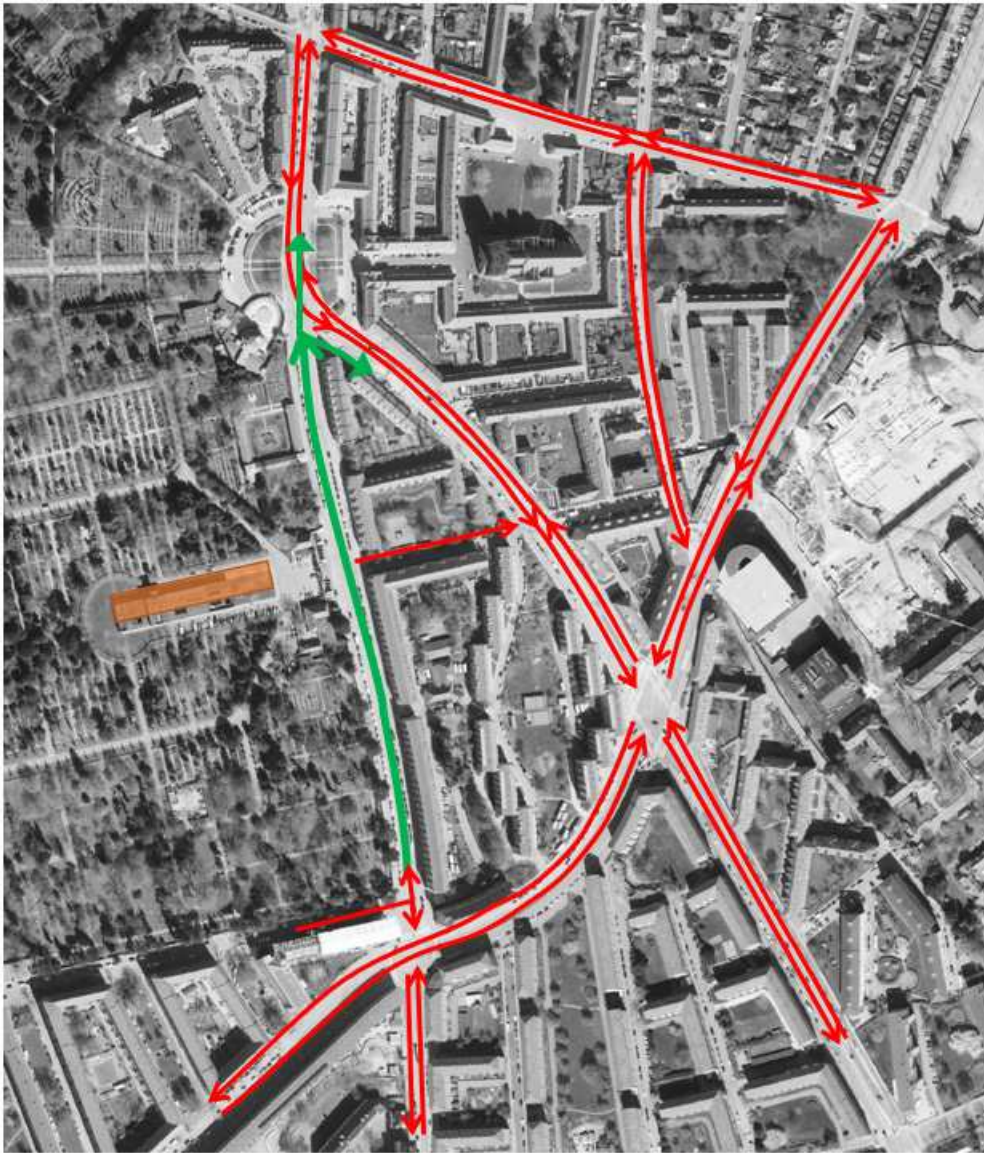
03.02.02 Bispebjerg Torv

Lokalt over Bispebjerg Torv indsnævres Tagensvej fra de nuværende fire spor til to spor. Kørebanebredden er på 3,5 m. Der opretholdes cykelstier i hver side, med en bredde på 2,5 m. Langs støttemurens afgrænsning etableres et fortov på 1 m i hver side. Det smalle fortov har

til formål at fungere som en slags ”helle”, man som fodgænger kan træde ud på, når man krydser i akse. Fodgængere langs Tagensvej ledes rundt i periferien af torvet, hvor der opretholdes brede fortovsfaciliteter.

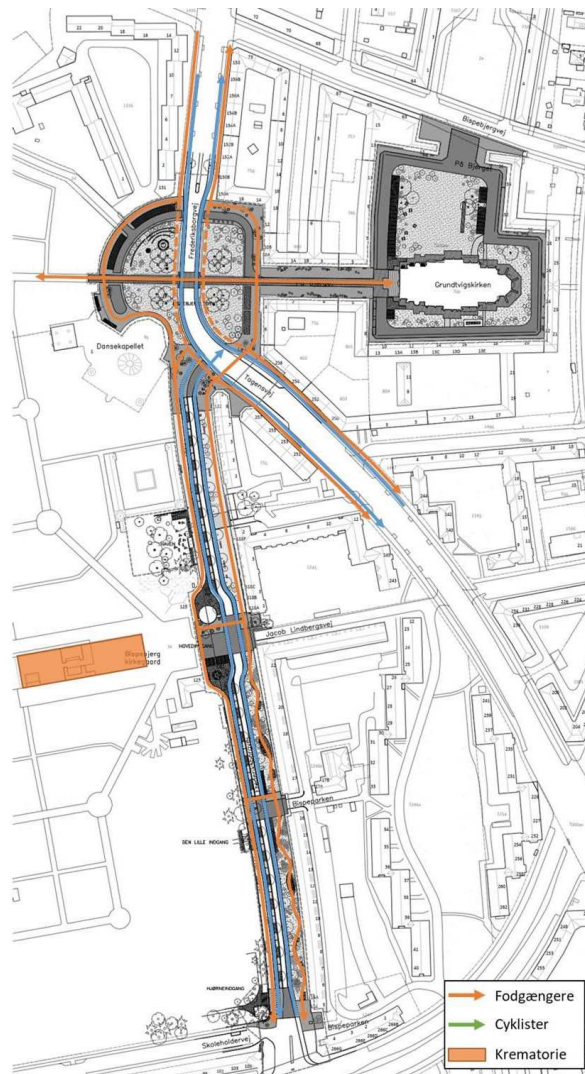
Den lille sydøstlige stikvej fra Tagensvej ind til På Bjerget lukkes, mens den nordøstlige stikvej fra På Bjerget til Bispebjerg Torv bliver kun til gennemkørsel for brand, varelevering og renovation, fra øst mod vest.

Stikvejene vest for torvet til Dansekapellet og Filosofgangen bevares.

Figur 1 Trafikretninger i projektområdet. Grøn signatur indikerer ændrede retninger.

1 Trafikretninger i projektområdet. Grøn signatur indikerer ændrede retninger.

Figur 3.1 Trafikflows for den bløde trafik

Figur 3.1 Trafikflows for biltrafik, inkl. trafik for rustvogne. I de situationer, hvor rustvogne ikke har ærinde på Bispebjerg Kirkegård/krematoriet, afvikles rustvogntrafikken sammen med øvrig biltrafik via Torvets periferi til udkørsel til Frederiksborgvej, her kan rustvogne svinge til hhv. højre (mod syd) og venstre (mod nord).

03.02 DEN TRAFIKALE LØSNING

03.02.03 Dimensionsgivende køretøjer

Dispositionsforslaget er testet for følgende dimensionsgivende køretøjer, godkendt af Københavns Kommune:

Renovation: 12 m LBV, køremåde B.

Dimensionsgivende køretøj i kryds mod Tuborgvej: SVT, køremåde B.

Dimensionsgivende køretøj i Frederiksborgvej/Skoleholdervej: 12 m LBV, køremåde B.

Dimensionsgivende køretøj i Tagensvej/Frederiksborgvej: 12 m LBV, køremåde B.

Dimensionsgivende køretøj På Bjerget: 12 m LBV, køremåde B.

Dimensionsgivende køretøj for Bispebjerg Torv/Tagensvej (den nordlige "bue"): 12 m LBV, køremåde B.

Sidstnævnte manøvre medfører, at den svingende lastbil fra "buen" anvender anden kørebane. Det er acceptabelt, idet forekomsten af de situationer er meget få.

03.02.04 Trafikanalyse

Jf. ydelsesbeskrivelsen skal der udarbejdes en trafikanalyse, som redegør for de trafikale konsekvenser af projektet. Trafikanalysen omfatter kapacitetsberegninger af de relevante kryds i området omkring projektstrækningen, og er således grundlaget for den efterfølgende signalprojektering.

Analysens influensvejnet strækker sig på Frederiksborgvej, fra umiddelbart syd for krydset Frederiksborgvej / Bispebjergvej / Orgelbyggervej, til umiddelbart syd for Tuborgvej. Dertil indgår Tagensvej også, fra krydset med Frederiksborgvej ved Bispebjerg Torv, til umiddelbart syd for Tomsgårdsvej/Tuborgvej (O2). Følgende kryds, som der udføres kapacitetsberegninger for, indgår

i trafikanalysen:

1. Frederiksborgvej / Tagensvej
2. Tuborgvej / Tagensvej
3. Tuborgvej / Tomsgårdsvej / Frederiksborgvej
4. Frederiksborgvej/Skoleholdervej

Kapacitetsberegningerne udføres med afsæt i trafikmodelberegninger, udleveret af Københavns Kommune. Trafikmodelberegningerne er udført i COMPASS, for modelåret 2035. Der er udført modelkørsler for hhv.:

Scenarie 0, hvor der ikke er foretaget trafikale ændringer – udover en generel hastighedssænkning til 40 km/t, jf. Københavns Kommunes hastighedsprojekt

Scenarie 1, som dækker situationen, hvor Frederiksborggade ensrettes i retning mod nord.

Modelberegningerne viser, at der i Sc. 0, vil være så store trafikmængder i O2-korridorren, at trafikafviklingen i de signalregulerede kryds på O2 vil have et meget lavt serviceniveau. Dette forhold vil forstærkes marginalt i Sc. 1, hvor Tagensvej-tilfarten i krydset Tuborgvej/Tagensvej vil blive mere belastet som følge af ensretningen af Frederiksborgvej. Det er på møde med Københavns Kommune derfor besluttet, at det trafikale grundlag for kapacitetsberegninger, og deraf følgende signalprojekt, skal udføres på grundlag af faktiske tællinger gennemført i januar-februar 2024.

Kapacitetsberegningerne viser, at trafikken kan afvikles tilfredsstillende i projektsituationen.

Trafikanalysen er afrapporteret i særskilt notat, se bilag I100185_C05.05_ZTrafikanalyse

03.02.05 Signalprojekt

Det er aftalt med kommunen at dette afventer projektforslagsfasen.

03.02.06 Parkering

På Frederiksborgvej etableres længdeparkering langs kørebansens venstre side, da dette er skyggesiden og for at undgå at der holder parkerede biler langs parkstrøget. Parkeringen etableres i par af to, og på brosten.

Der etableres 45 parkeringspladser, i det klinkepladserne friholdes for parkering.

Der skal findes 4-6 erstatningspladser.

På Bispebjerg Torv, vest for Frederiksborgvej, bevares de eksisterende parkeringsarealer, mens overfladen ændres fra asfalt til armeret grus.

På Bispebjerg Torv øst skabes et bredt torv, hvorfor der skal findes erstatningspladser for den eksisterende parkering (13 parkeringspladser).

På Bjerget, på strækningen mellem Bispebjerg Torv og Grundtvigs Kirke friholdes arealet for parkerede biler og der skal derfor findes erstatningspladser for den eksisterende parkering (17 parkeringspladser)

På Bjerget omkring Grundtvigs Kirke bevares den eksisterende længdeparkering langs gaden. Der etableres vinkelparkering på hver side af den grønne plæne. Der etableres samlet 19 ekstra parkeringspladser.

03.02.07 Cykelparkering

Redegørelse for indledende overvejelser om antal cykelparkering

Hjørneindgang 5 stk.
Hovedindgang 10 stk.
Uglen 5 stk.
Torvet 30 stk.

Sekundære projektområder
Haven 10 stk.
Kirkepladsen 20 stk.

Diagram over fremtidige parkeringspladser

Visualisering fra Poppelalleen på Kirkegården mod Grundtvigskirken - udarbejdet under konkurrencen

03.03 DISPONERING

03.03.01 På Bjerget og omkring Grundtvigskirken

03.03.01.01 Eksisterende forhold

På Bjerget er i dag udlagt med de karakteristiske gule klinker på fortovene. Disse afgrænses af kantsten mod vejbanerne som er udlagt i asfalt. En stor, åben plæne omgiver Grundtvigskirken med to grupper af store platantræer og mindre spredte træer. Der står enkelte københavnerbænke på plænen.

Omkring kirkens sokkel ligger en granitbelægning i varierende bredde fra 2,2-5,5m af brosten og bordursten, som desuden etablerer indgange til kirkens sydlige del samt over plænen mod øst i den nordlige del. Ved kirkens hovedindgang i vest ligger de tre store granittrappesten direkte på asfaltfladen. Affaldscontainere står løst omkring kirken.

03.03.01.02 Fremtidige forhold

Det er ønsket at finde en balance mellem at gøre så lidt som muligt, men så meget som nødvendigt. Tiltagene er:

En ny granitflade rundt om Grundtvigskirken, der tager afsæt i kirkens fodaftryk, lader kirken lande mere værdigt og prominent på fladen. Udstrækningen af granitfladen er primært 5,6 m og det er væsentligt, at den har en vis udstrækning, for at kirken ikke "falder ud over" sin kant, uden at overdimensionere. Granitfladen omkring kirken udlægges med genanvendte, nordiske brosten og bordursten i et mønster, der tager afsæt i belægningsmønstrene fra kirkegulvet inde i det store kirkerum.

Granit er et ekstremt holdbart, tidløst og smukt materiale, der vil tilføje den nødvendige tyngde

og sanselighed til byrummet omkring kirken. Belægningen i granit fortsætter som en løber mod Kirkegården på tværs af Frederiksborgvej, hvilket synliggør og fremhæver denne hovedakse. Eftersom akse også skal fungere som et fodgængerfelt, kan begravelsesoptog nu gå i en direkte linje fra kirkens udgang til kirkegårdens indgang.

De eksisterende granitbelægninger ind til kirkens indgange i syd og nord bevares. Foran kirkens hovedindgang skaber granitbelægningen en reel ankomstplads, med en større grad af store genanvendte nordiske granitfliser. Disse skal sikres tilgængelige ved fx at være savskårne, så man let kan ankomme til kirken.

Her kan anvendes gravsten, som er afskrevet af efterkommere, og som sikres nøje sorteret, så der opnås et ensartet udtryk.

Klinkebelægninger på fortove bevares. Dog udskiftes klinker, der er itu. Asfalt på kørebaner erstattes med klinker på højkant, som i nuancer og udformning er tilpasset de eksisterende klinkebelægninger. Ingen kantsten mellem klinkearealer til gang og klinkearealer til kørebaner, men et rullebånd.

I akse til kirken findes erstatningspladser til parkeringen og udvide gangarealerne med klinkebelægning der er tilpasset de eksisterende i nuancer og udtryk. Eksisterende længdeparkering bevares langs fortove, mens der etableres vinkelparkering langs plænen i øst og vest. Denne afgrænses af mindre flerstammede træer mod plænen. For at sikre overholdelse af parkeringsnormer, udvides kørebanen en smule, så der er nødvendigt areal til at bakke. Parkeringspladser etableres i armeret grus.

Der etableres et mindre grusareal på hver side af kirkens ankomstplads, som sikrer adgang og overgang til græsarealerne. Kirkens oversigtsskilt flyttes mod vest, så det bliver mere synligt.

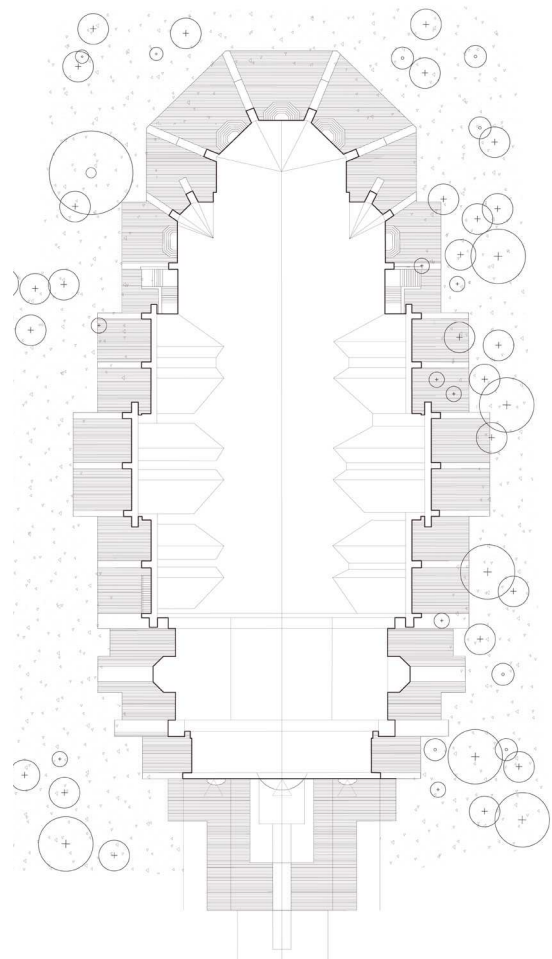
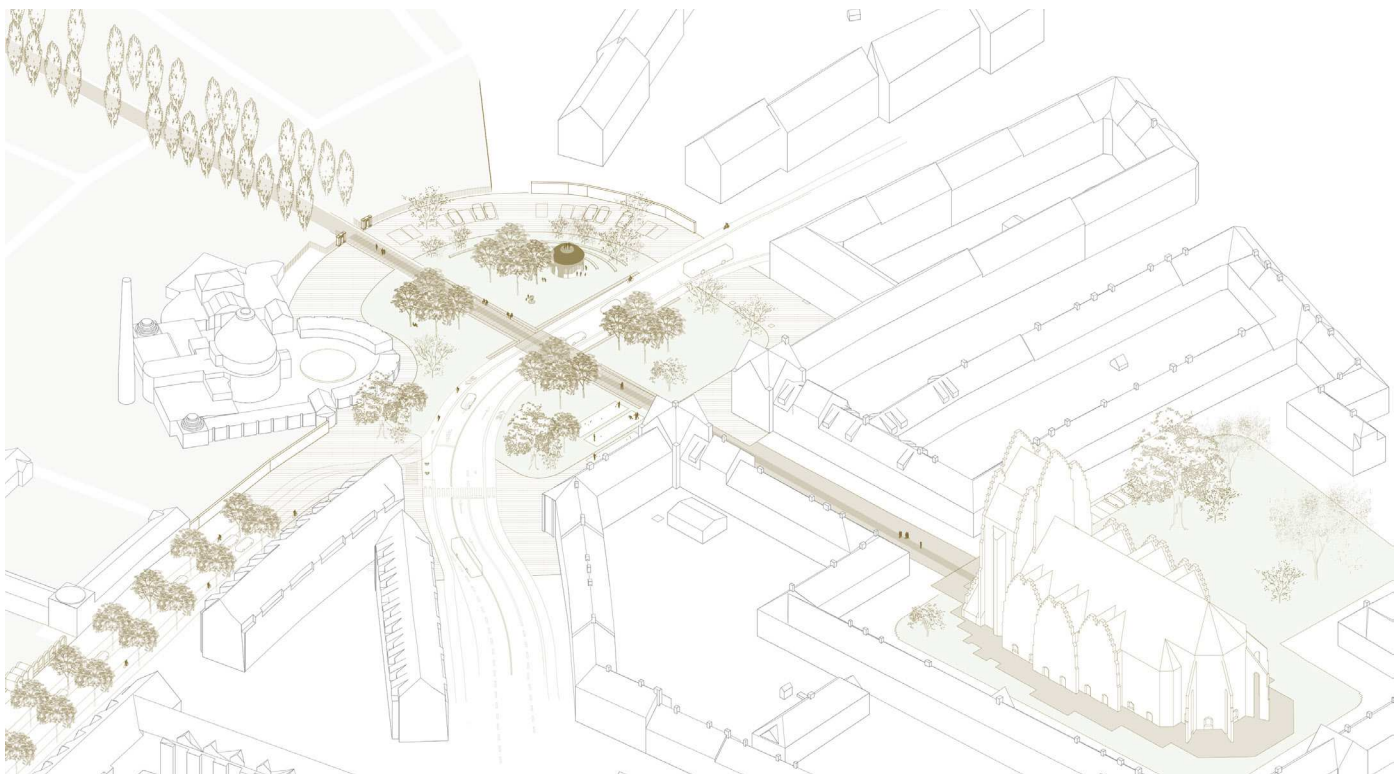
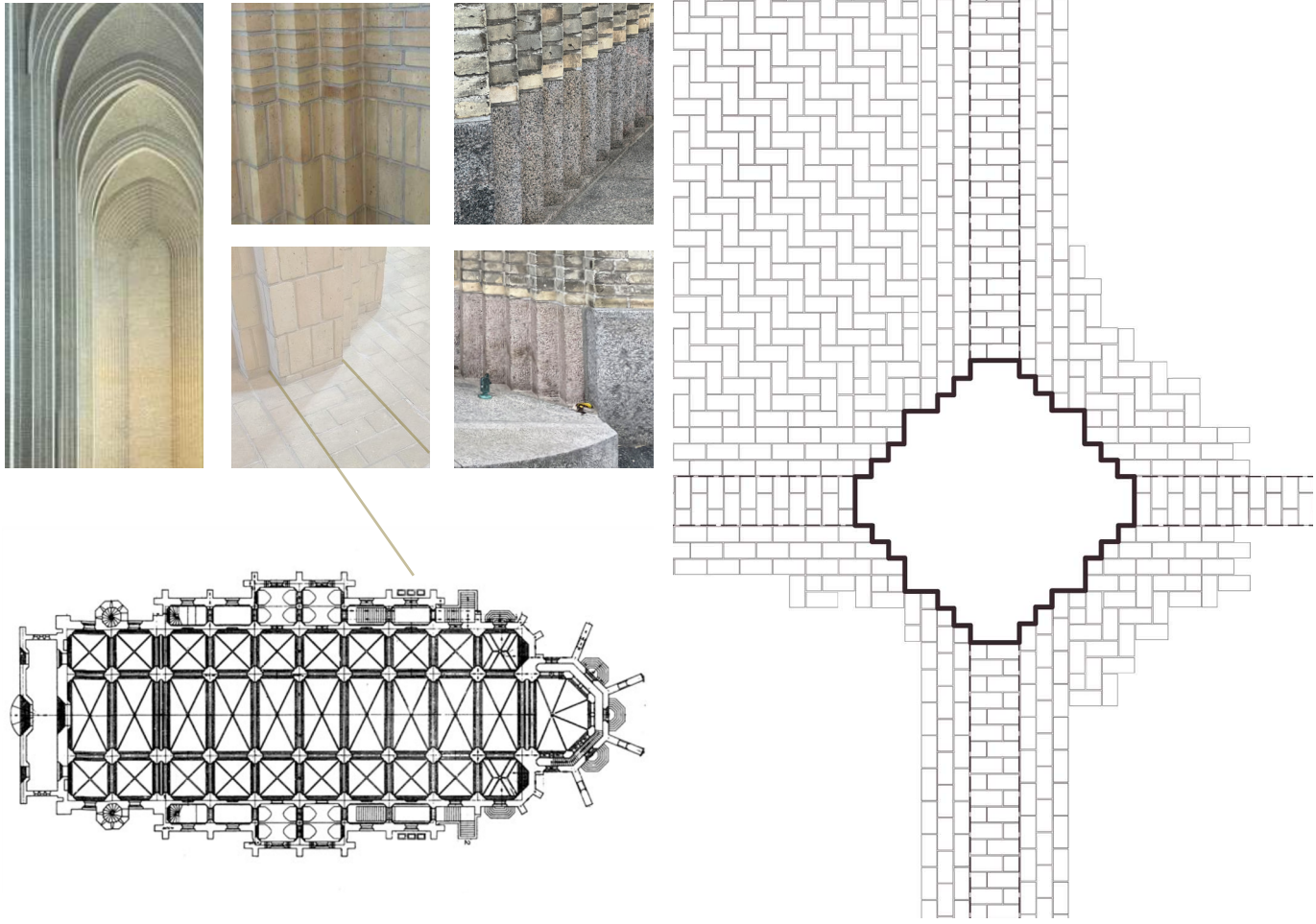
Angivet plads til nedgravet affaldsløsning.

Den åbne plæne opstrammes og præciseres, så sigtelinjen til kirken bevares og forstærkes. Det sikres, at der stadig er plads til årlige begivenheder, men grebet bevirker at rummet bliver mere intimt med mulighed for leg og ophold mellem de mindre flerstammede træer.

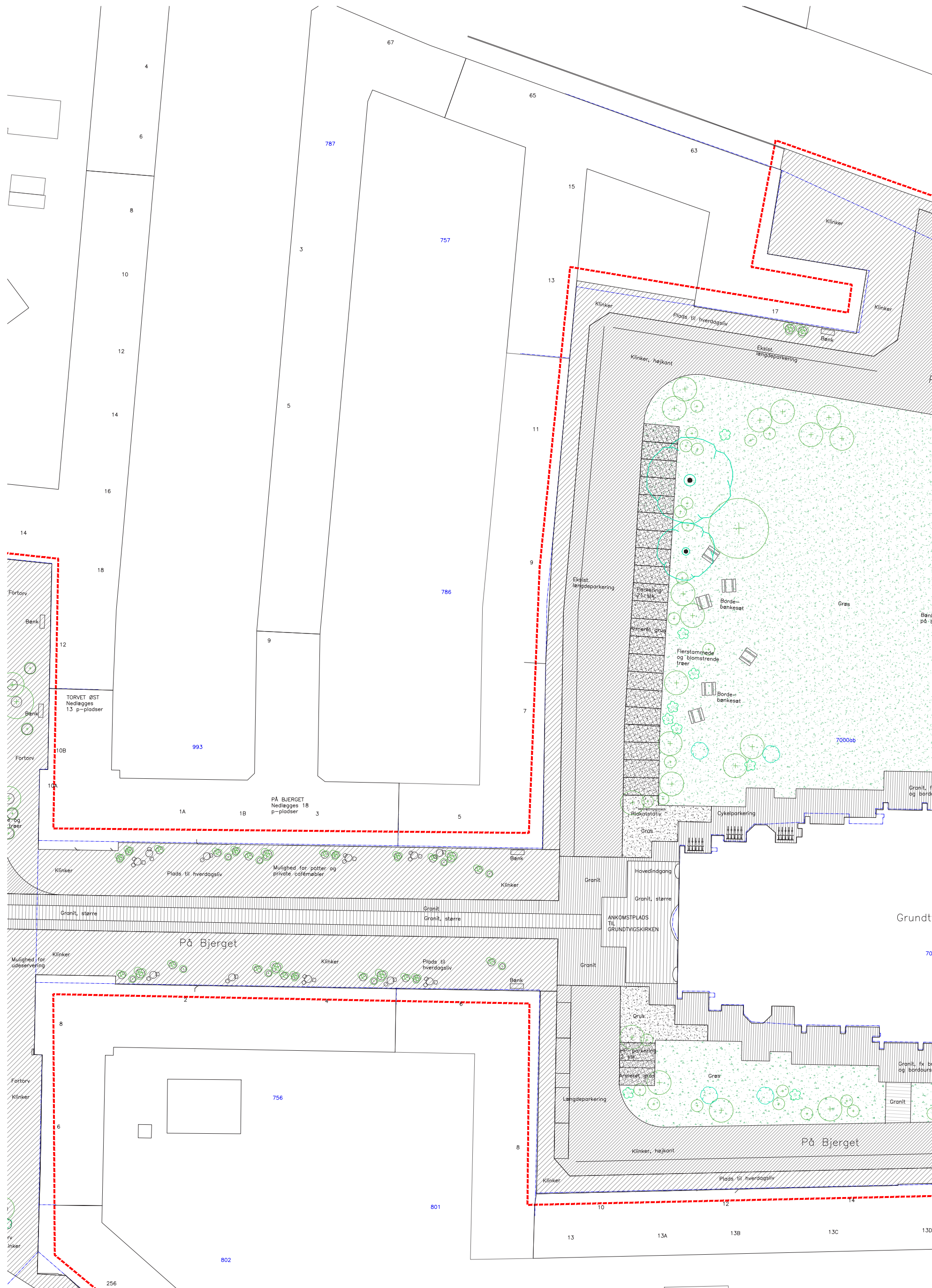
En ekstra lang københavnerbænk, som er med til at angive sigtelinjen til kirken, giver vestvendt ophold, hvorfra man kan nyde kirken og den store himmel på toppen af bjerget.

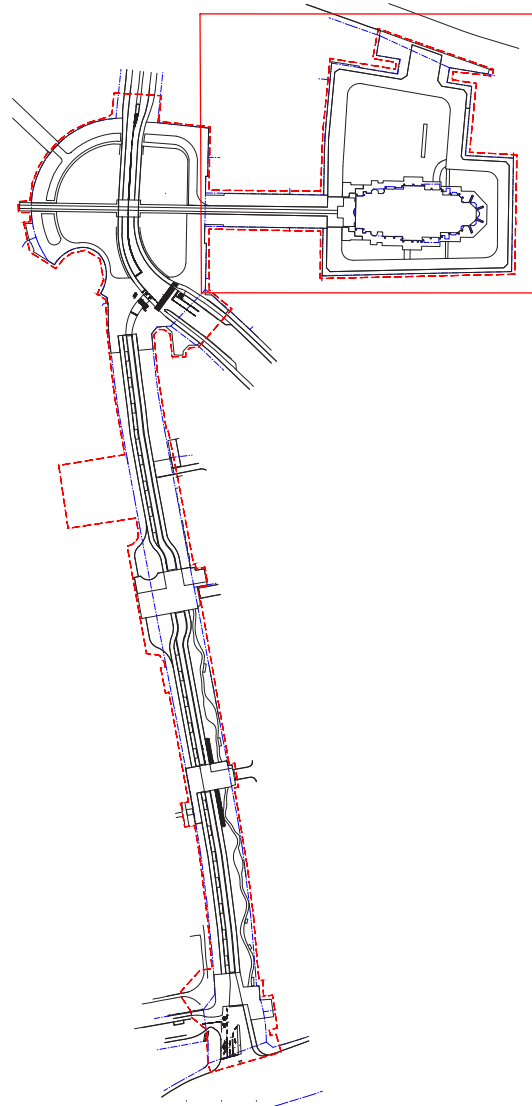
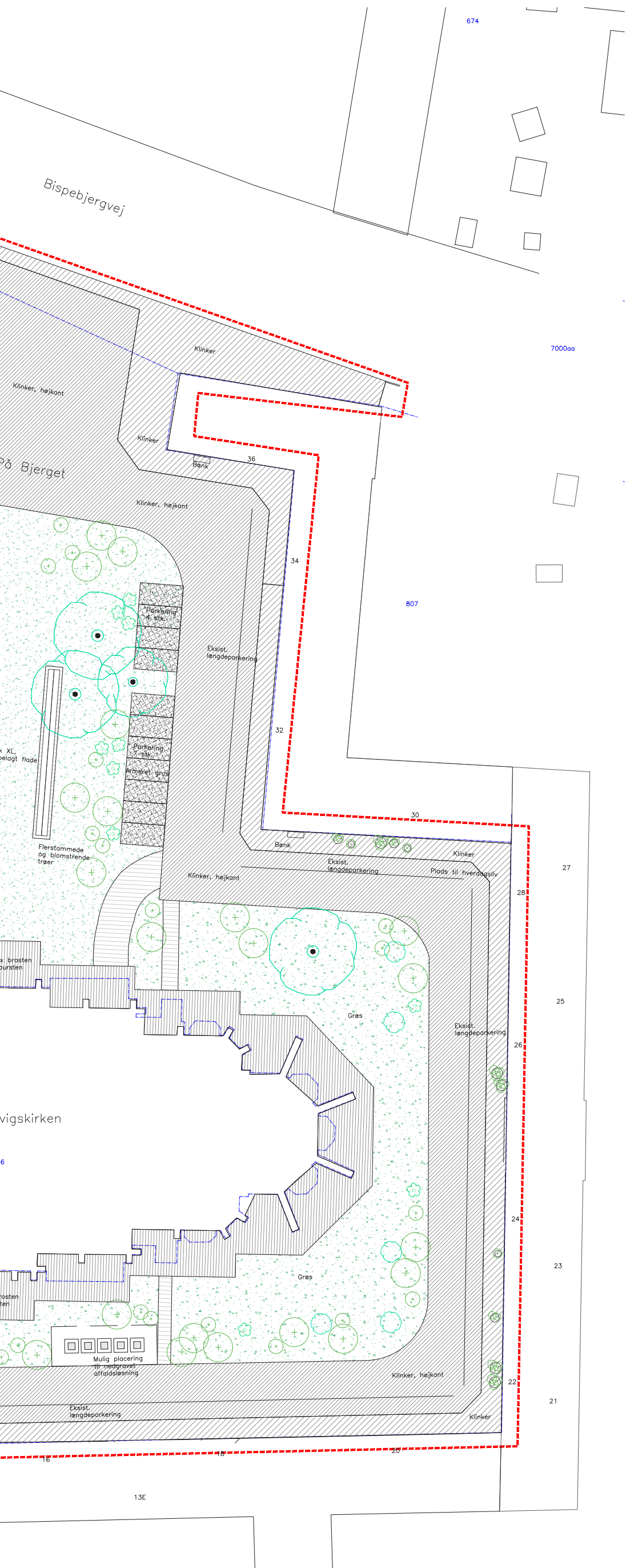
Fem københavnerbænke opstilles langs facaden af bebyggelsen, hvor der er blændede vinduer til offentligt ophold. Der er samtidig mulighed for fortsat at stille café møbler, potter og beplantning ud på gangarealet langs bebyggelsen, så der sikres tilgængelighed og plads til hverdagslivet.

Transformationen af torvet og pladsen omkring kirken er godt eksempel på, hvordan vi vil bruge kulturarven som løftestang for området. Vi vil videreføre vigtige byggetekniske elementer og materialer, men bruge det til at skabe bedre vilkår for hverdagslivet – og de smukke og svære stunder der finder sted i og omkring Grundtvigskirken.

Studier af kirkens belægningsmønster, granitaksens udformning og udvidede klinkefortove på Bjerget

SIGNATURFORKLARING

- Matrikelskel
- - - Projektgrænsning
- Klinker
- Klinker, hæjformet på kørebåner
- Granit, genanvendt nordisk, fx toppede brosten
- Granit, genanvendt nordisk, større flader
- Granit, fx savede brosten
- Københavnertorv
- Grus
- Armeret grus
- Græs
- Staudebed
- Græs, opbygget med gartnermakadam
- Træer og buske, eksisterende
- Træer, nye
- Københavnerbænk
- Børde-bænke, cafémebler
- Skraldespand

Tegningsnr.:

I100185_C07_T1_L1940_Situationsplan_N01

R	Dato	Tegn.	Godk.	Revisiøntekst
a				
b				
c				
d				
e				
f				
g				

BOGL
Tranevej 16, 3. sal
2400 KBH NV
www.bogl.dk

NIRAS
Sortemosevej 19
3450 Allerød
www.niras.dk

KØBENHAVN

Bispebjerg Torv og Frederiksborgvej	Projekt nr.:	100185	Fasebenævnelse:	Dispositionsforslag
	Projektet:	KAH	Kontrolleret:	JBE
Situationsplan N01	Målforhold:	1:250	Projektleder i Københavns Kommune: Anke Spur, pi3w@kk.dk	
	Tegningsformat:	A0	Tegningsnr.:	I100185_C07_T1_L1940_Situationsplan_N01

03.03 DISPONERING

03.03.02 Bispebjerg Torv

03.03.02.01 Eksisterende forhold

Bispebjerg Torv er i dag et trafikdomineret byrum gennemskåret af en bred vejbane med op til fire bilspor og cykelstier. Omkring torvet løber kørebane og parkering, mens fortovet i den karakteristiske gule klinker ligger langs bebyggelsen og langs vejbanerne i torvets midte. På hver side af torvet ligger to store plæner med i alt fire grupper af fire platantræer samt mindre træer i kanten. Smalle klinkebånd løber på tværs af plænerne, og i den østlige plæne er etableret to petanquebaner på græsarealerne. Der står enkelte københavnerbænke på den østlige plæne, samt mod vejbanen i midten og langs hækbeplantningen i torvets vestlige del. Vejbaner og cykelstier er udlagt i asfalt og afgrænses af kantsten. På Tagensvej lige syd for torvet er busperroner på begge sider af vejen.

03.03.02.02 Fremtidige forhold

Bispebjerg Torv ligger på akse mellem Bispebjerg Kirkegård og Grundtvigskirken og har et stort potentiale for at blive et endnu mere levende byrum. I dag skaber de mange trofaste petanque-spillere allerede en sydeuropæisk stemning, som er man trådt direkte fra Nordvest og ind i Jardin de Luxembourg i Paris. I en mindre skala, jovist, men med samme sociale energi, sanselighed i materialerne og storslåede arkitektur. Vi vil styrke og dyrke denne stemning ved at tilføje nye funktioner og elementer i samme ånd og til gengæld lade vejen og bilerne fylde mindre.

Vi samler torvet ved at indsnævre og sænke Frederiksborgvej lokalt midt på torvet og udvide den eksisterende klinkebelægning, der løber langs bygningernes facade, så husene "lander" mere direkte på torvet. Asfaltarealerne på både den østlige- og vestlige side af torvet erstattes af klinker og i kørebanearealerne lægges de på højkant. Ved overkørslen fra Bispebjerg Torv mod Frederiksborgvej i syd etableres klinker på tværs af kørebane, så der skabes et opmærksomhedsfelt og

samtidig gives mere plads til særligt den østligste bebyggelse. Klinkelpladsen er hævet, uden kanter, og virker derfor fartdæmpende og opmærksomhedsskærpene. Dette motiv gentages yderligere tre steder på Frederiksborgvej.

De eksisterende græsarealer og store, eksisterende platantræer bevares, og der tilføjes en række af mindre flerstammede og blomstrende træer langs græsarealernes yderkanter og langs bygningsfacaderne i øst. Træerne indrammer torvet og løber videre ned langs alléen på Frederiksborgvej. Træerne skal være forskellige arter som f.eks. oktoberkirsebær, syrener, uægte jasmin, bærmispel og æble. Arterne findes allerede under poppelalléen på kirkegården og vil forskønne torvet og forstærke fornemmelsen af, at hele området ved kirken er noget særligt – et sted der er blevet planlagt med omhu. Samtidig bryder de små træer skalaen op og skaber små, mere intime rum, hvor det er hyggeligt og trygt at sidde.

Der etableres københavnerbænke på klinkearealerne langs de østlige facader i forbindelse med de mindre flerstammede træer.

På torvets nordøstlige del opsættes skakborde og etableres klassiske københavnerbænke, på den sydøstlige del etableres to petanquebaner og sikres plads til udeservering. På torvets sydvestlige hjørne sikres åben plads til at bl.a. Dansekapellet kan trække sig ud på græsplænen og på torvets nordvestlige hjørne skabes mulighed for leg eller andet henvendt børnefamilier.

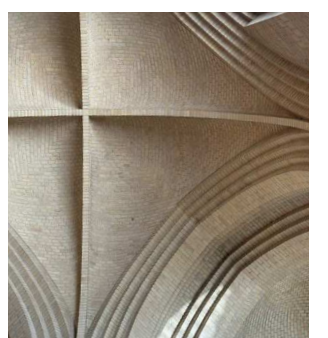
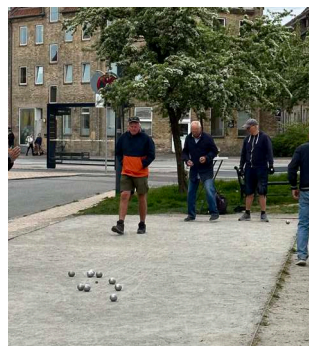
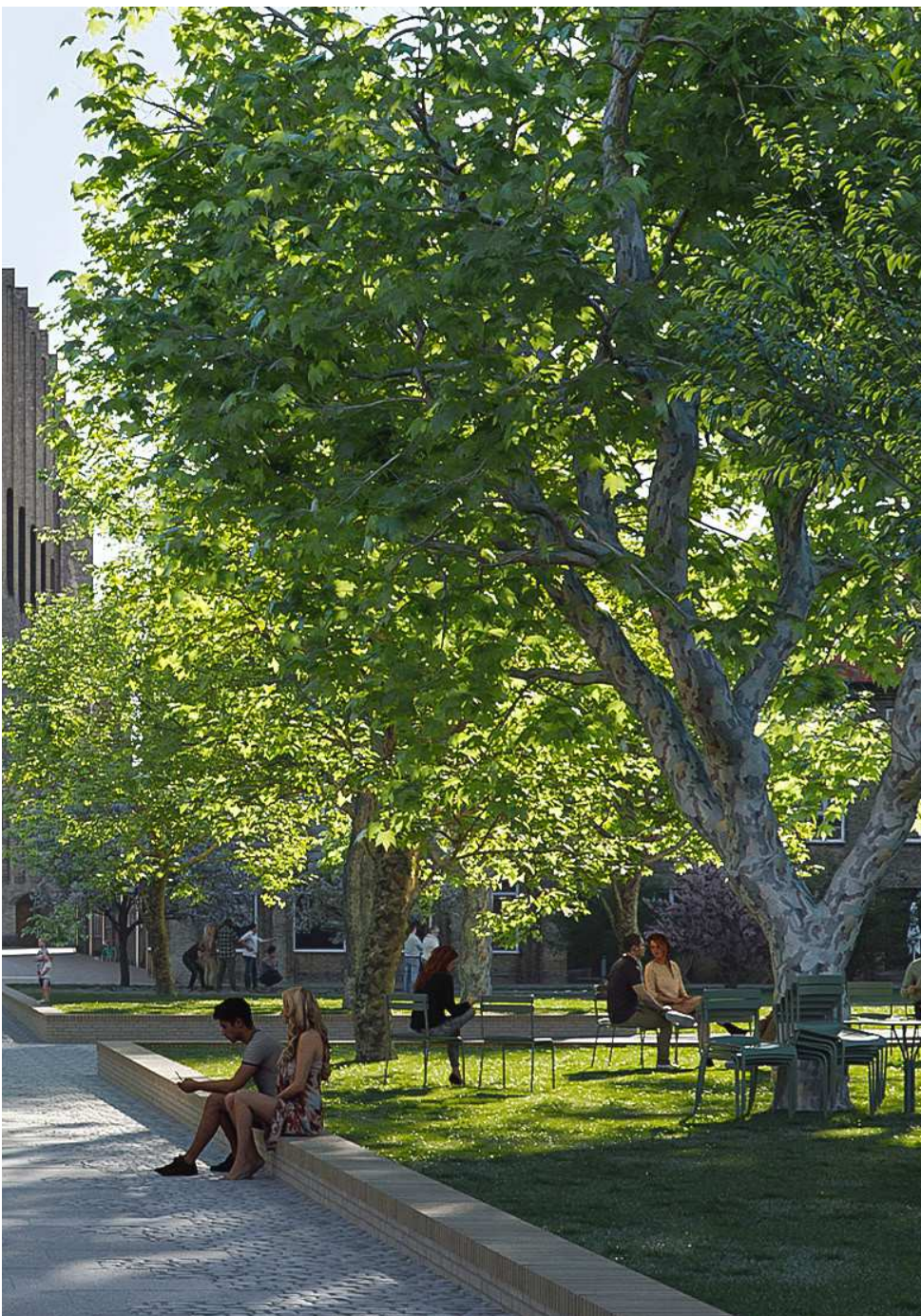
I dag løber Frederiksborgvej i en høj bue hen over Bispebjerg Torv og tager både plads og fokus. For at dæmpe biltrafikken foreslår vi derfor at sænke vejen lokalt, midt i akse foran kirken med 40 cm. Vejen sænkes langsomt med et fald på 20 promille fra nord og syd. Desuden indsnævres vejen og der bygges lave mure i krydset. Murene vil fungere som opholdskanter, skjule trafikken og styrke den visuelle akse mellem Grundtvigskirken og Bispebjerg Kirkegård. Murenes højde er ca. 50 cm mod vejen og ligger 10 cm over torvets

græsareal. De kan bygges i lyse tegl, så udtrykket passer med kirkens og bebyggelsernes udtryk.

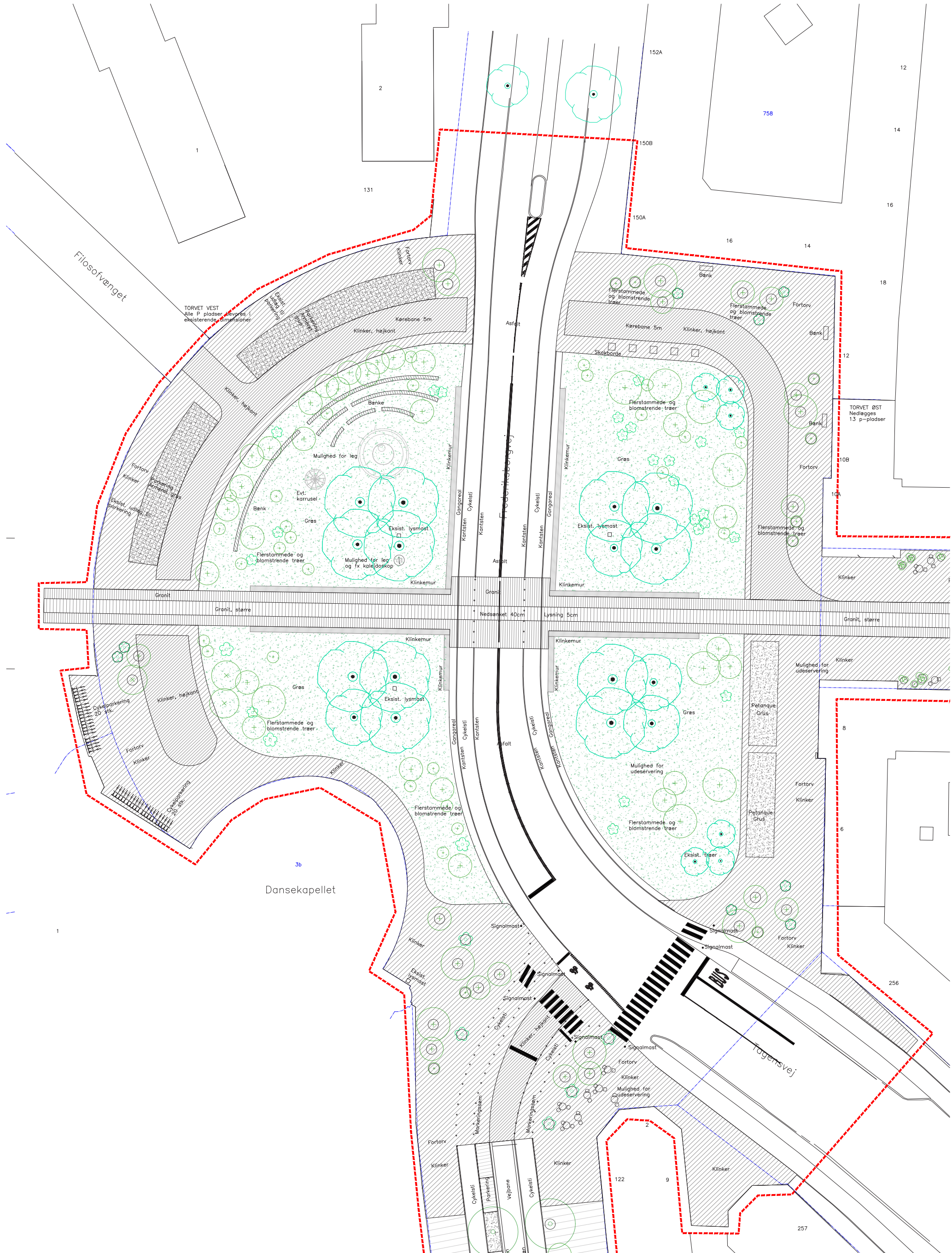
Tiltagene vil resultere i, at bilerne kommer til at fylde mindre både visuelt og støjmessigt, så torvet fremstår som et samlet byrum. Den effekt kender man f.eks. fra Nørreport station, hvor de sænkede områder med cykelparkering fylder meget lidt i gadebilledet på trods af, at der plads til mange cykler. Det er altså vigtigt at understrege, at målet er at styrke og skabe de visuelle forbindelser på tværs af torvet mellem Grundtvigskirken og Bispebjerg kirkegård.

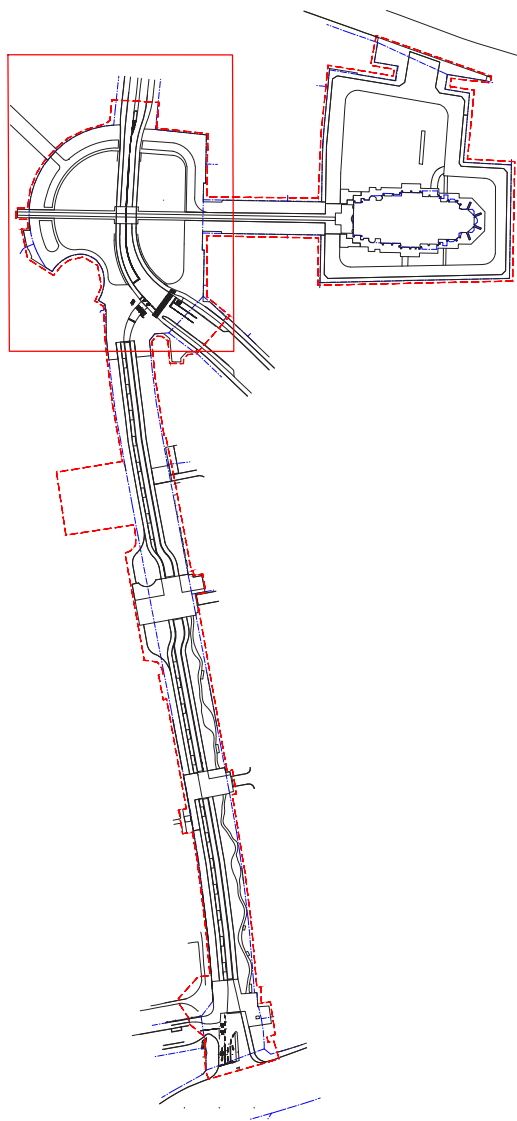
I akse er kørebane i granitfladen uden kanter, som en fartdæmpende foranstaltning, og markeres af markeringssøm. De to gangarealer på hver side af kørebane afsluttes med 5cm kantsten mod cykelstierne.

Udover at sænke vejen vil vi indsnævre den fra fire til to spor og lukke af for trafik rundt om den østlige del af torvet. Her skal det kun være muligt at køre med fra Grundtvigskirken mod torvet med renovation, brand og rustvogne. Dansekapellet og Filsofgangen vil stadig mulig at tilgå med bil i samme omfang som i dag. Parkeringspladserne på torvets vestlige del bevares, mens vi foreslår at fjerne dem på vejen På Bjerget i akse til kirken.

Samling af materiale- og stemningsreferencer på Bispebjerg Torv

SIGNATURFORKLARING

- Matrikelskel
- - - Projektafgrænsning
- Klinker
- Klinker, højformat på kørebaner
- Granit, genanvendt nordisk, fx tappede brosten
- Granit, genanvendt nordisk, større flader
- Granit, fx savede brosten
- Københavnertorv
- Grus
- Armeret grus
- Græs
- Stauedebed
- Græs, opbygget med gartnermakadam
- Træer og buske, eksisterende
- Træer, nye
- Københavnerbænk
- Borde-bænke, cafémebler
- Skraldespand

Tegningsnr.:

1100185_C07_T1_L1940_Situationsplan_N02

R	Dato	Tegn.	Godk.	Revisiortekst
a				
b				
c				
d				
e				
f				
g				

BOGL	Tranevej 16, 3. sal 2400 KBH NV www.bogl.dk	NIRAS	Sortemosevej 19 3450 Allerød www.niras.dk
-------------	---	--------------	---

Bispebjerg Torv og Frederiksborgvej	Projekt nr.:	Fasebetegnelse:	Dato:
	100185	Dispositionsforslag	14.06.2024
Situationsplan N02	Projekteret:	Kontrolleret:	Godkendt:
	KAH	JBE	MFU
	Målforhold:	Projektleder i Københavns Kommune:	
	1:250	Anke Spur, pi3w@kk.dk	
	Tegningsformat:	Tegningsnr.:	
	A0	1100185_C07_T1_L1940_Situationsplan_N02	

03.03 DISPONERING

03.03.03 Frederiksborgvej nord og haven

03.03.03.01 Eksisterende forhold

Den nordlige del af Frederiksborgvej er ca. 25 m bred og domineret af det store signalanlæg med brede asfaltareal til kørebaner, svingbaner og cykelstier med et fortov på hver side. Mod øst ligger Bispeparkens boligbebyggelse med fire etager og indbyggede altaner på hele facaden. Mellem den nordligste boligblok og den efterfølgende boligblok er arealet indtaget af et udstillingsareal til gravsten i forbindelse med en gravstensforretning. Denne boligblok er lavere og med udadvendte butiksfacader og –indgange i hele stueetagen. Mod vest afgrænses vejen af kirkegårdsmuren, som på den første del står med formklippede bøgetræer, hvis definerede kroner tårner præcist ud over muren og dernæst af Kolumbariets højere facade med synligt sadeltag og endeligt slutter med Kolumbariets mindre tårnbebyggelse. Herfra erstattes muren af en lav betonmur, der optager et terrænspring på ca. 30 cm, hvorpå der står et trådhegn midt i en vilkårlig hækbeplantning og træer. Bag denne hækbeplantning ligger en gammel æblehave med store gamle træer, bl.a. æble- og egetræer.

Haven er i dag en del af kirkegården og afgrænses mod vest af hhv. en hæk og et rækværk.

03.03.03.02 Fremtidige forhold

Der etableres et spor til kørebane i en bredde på 3,5 m. Kørebane er udlagt med asfalt og to rækker af brosten i terræn langs vejbanens kanter. Disse giver illusionen om en smallere kørebane og virker dermed fardæmpende. Mod vest ligger et parkeringsbånd med parvis parallelparkering på brosten, opdelt af allétræer, som står i grus, afgrænset mod vejbanen af en kantsten af brosten. På begge sider af vejbanen ligger cykelstier, som udlægges i asfalt og afgrænses med kantsten. I både vest- og østlig side ligger brede københavnerfortove på hhv. 5,6m bredde i vest og 8,7m bredde i øst. I fortovene står mindre flerstammede træer på begge sider og der er placeret københavnerbænke i en blød rytme langs gade. I vest er bænken placeret op ad kirkegårdsmuren, mens de i øst er trukket væk fra bygningsfacadens altaner, og giver plads til det primære gangareal foran bygningerne. Bænkene i øst er placeret ca. 2 m fra cykelstien, så de er fuldt tilgængelige.

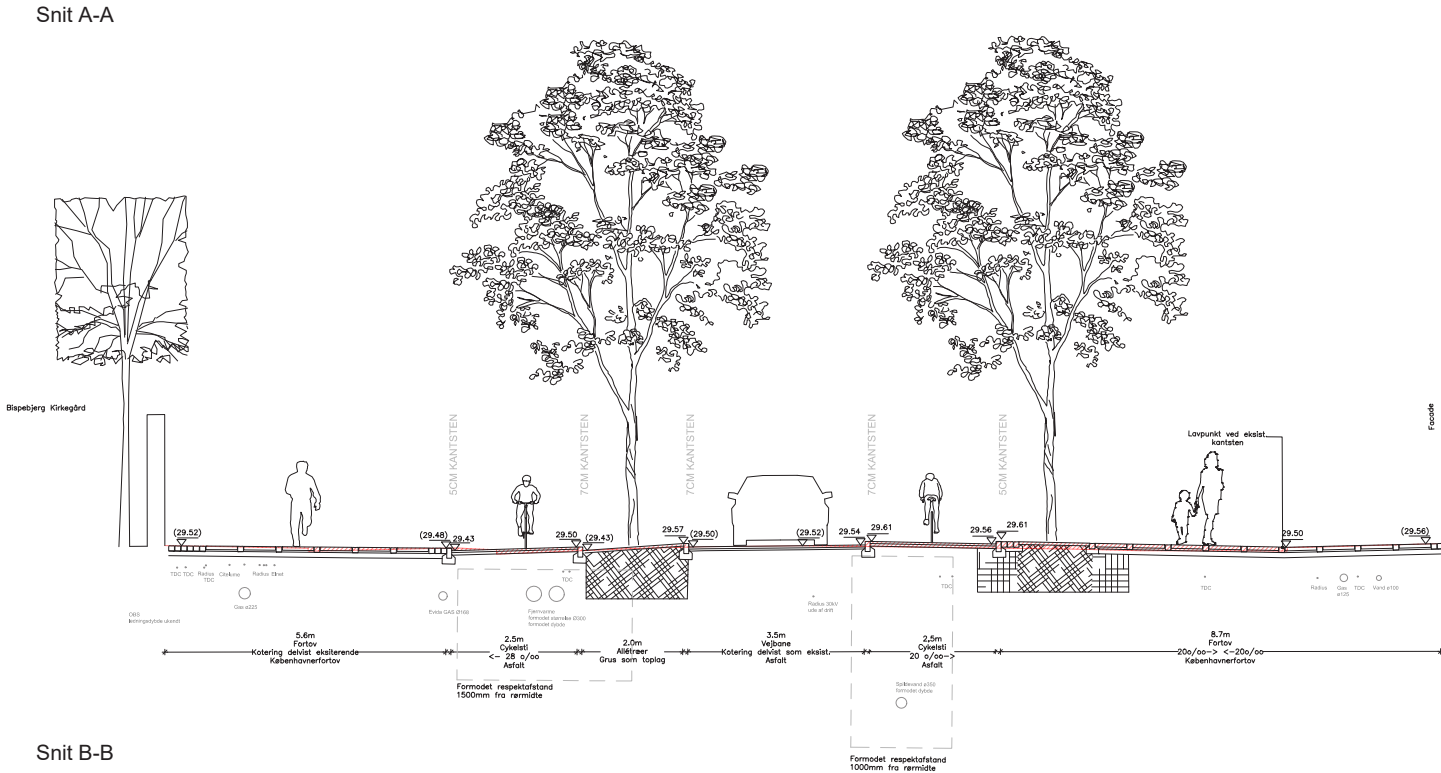
I forbindelse med Bispeparkens renovationsprojekt åbnes for renovationskørsel mod Frederiksborgvej. Her etableres en overkørsel i fortovet i brosten og betonfliser, som sikres tilgængeligt.

Syd for Kolumbariet åbnes den gemte æblehave ved at fjerne den lave betonmur, hegn og vilkårlige hækbeplantning, mens de gamle æble- og egetræer kan stå smukt frem. Der etableres en

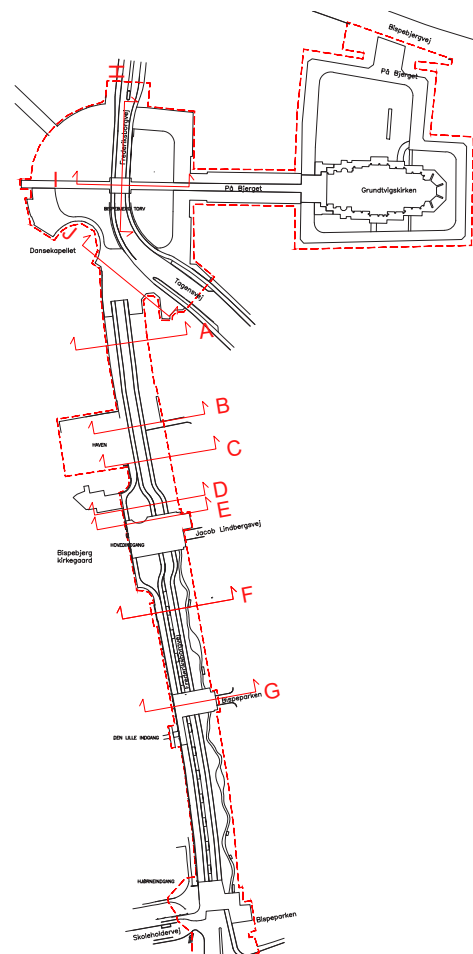
buegang i mursten og små trin i klinker, som skaber en ny og særlig velkomst ind til området. I buegangen etableres et overdækket rum med plads til café, tehus, udstillings- eller butiksløkke. Haven skal fortsat være et stille sted, med plads til kontemplation, avis- og poesilæsning og hvor stemningen er en helt anden end resten af bydelen, ja resten af København.

Den sydlige del af haven, lukkes for offentligheden med en hæk i det eksisterende niveauspring, så denne kobles på Kirkegårdskontoret.

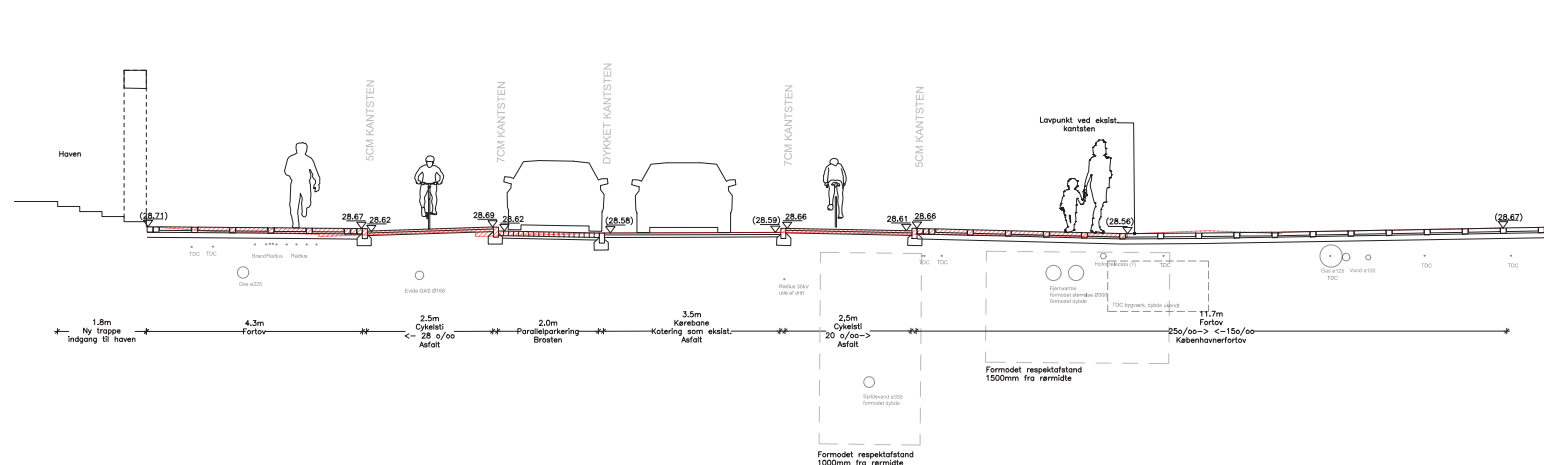
Snit A-A

OVERSIGTSFIGUR

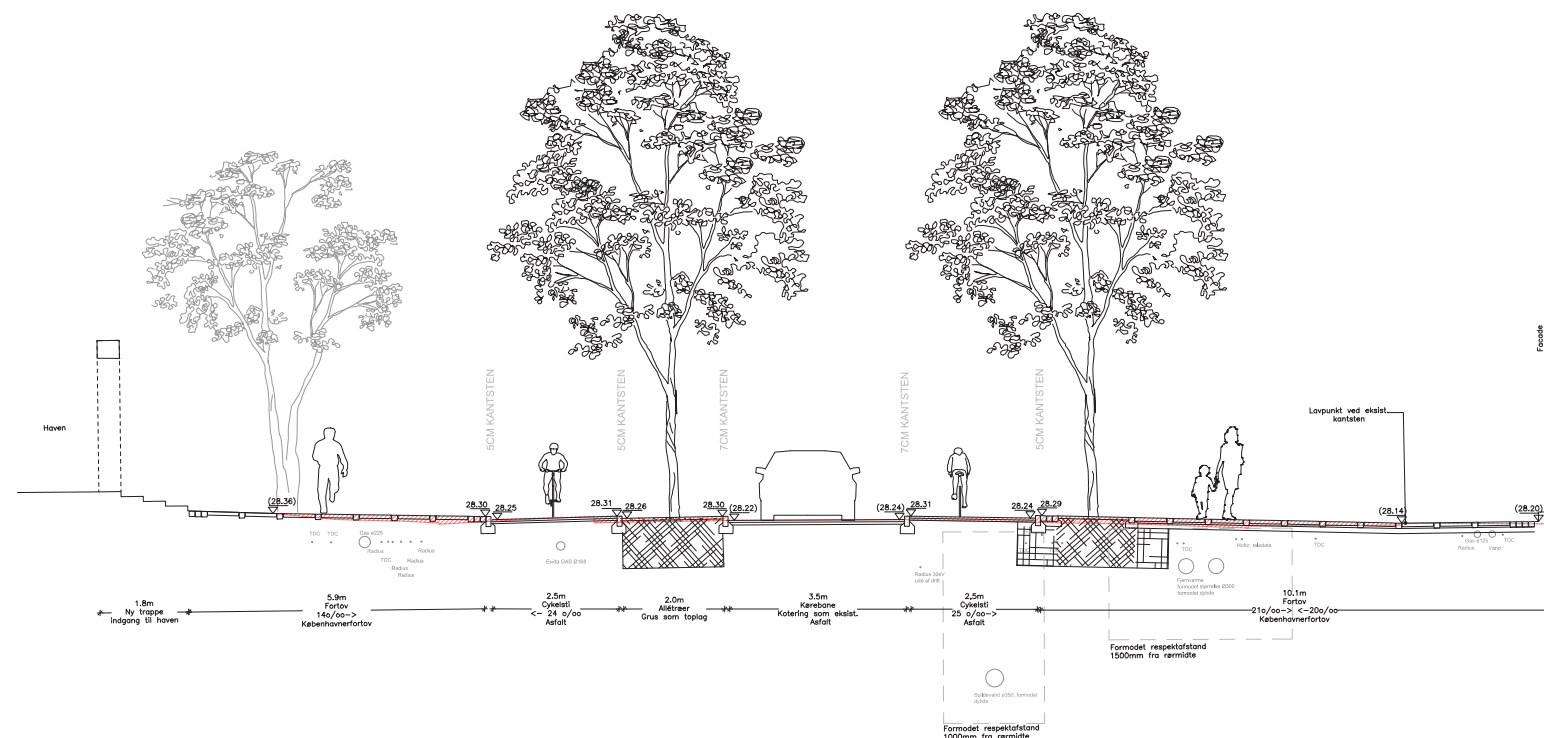
Snit B-B

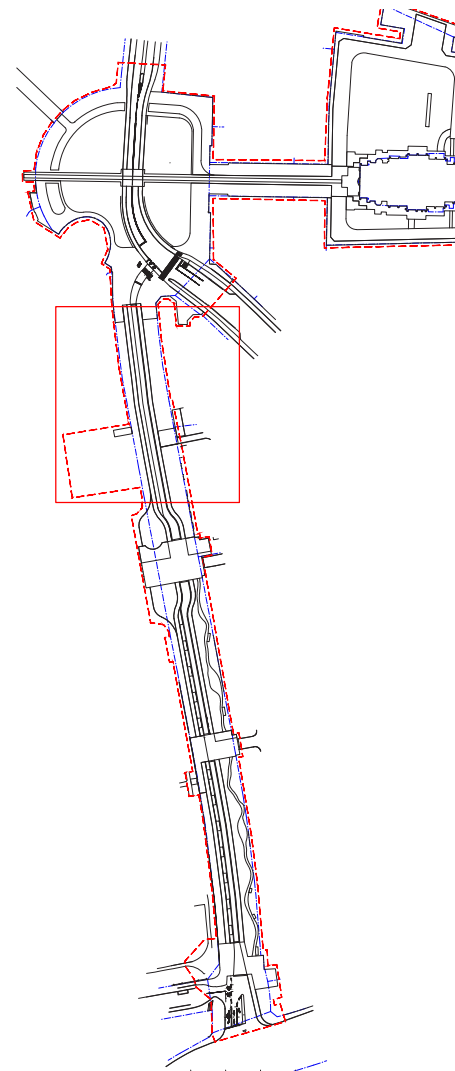
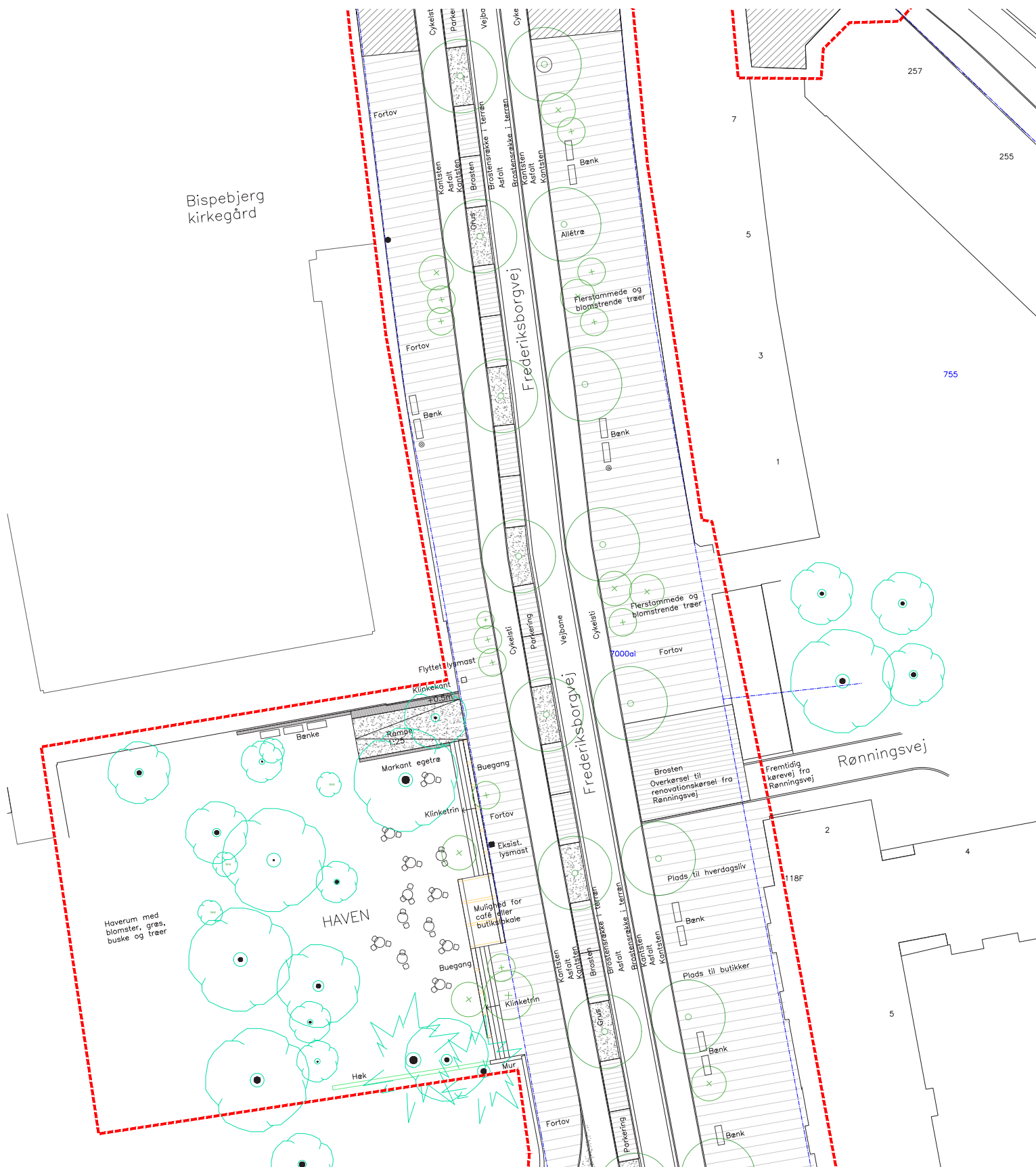
SIGNATURFORKLARING

- (29.56) Eksisterende kote
- 29.54 Ny kote
- Difference til eksisterende terren
- Entrepriegrænse

Snit C-C

Tegning I100185_C07_T1_L1940_Situationsplan_N03, skaleret 50%

SIGNATURFORKLARING

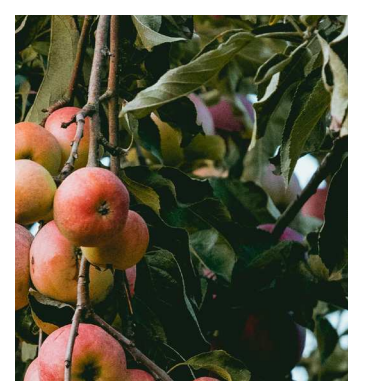
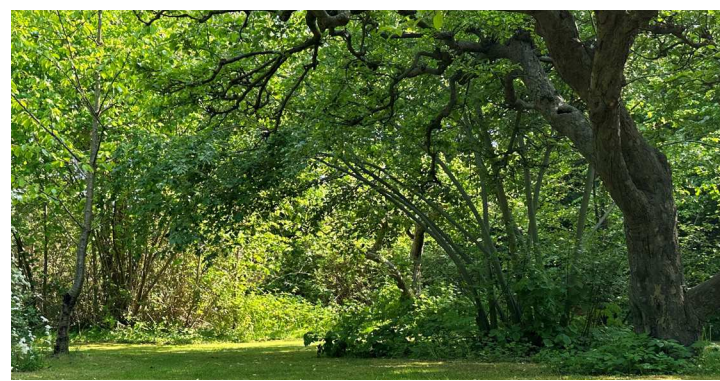
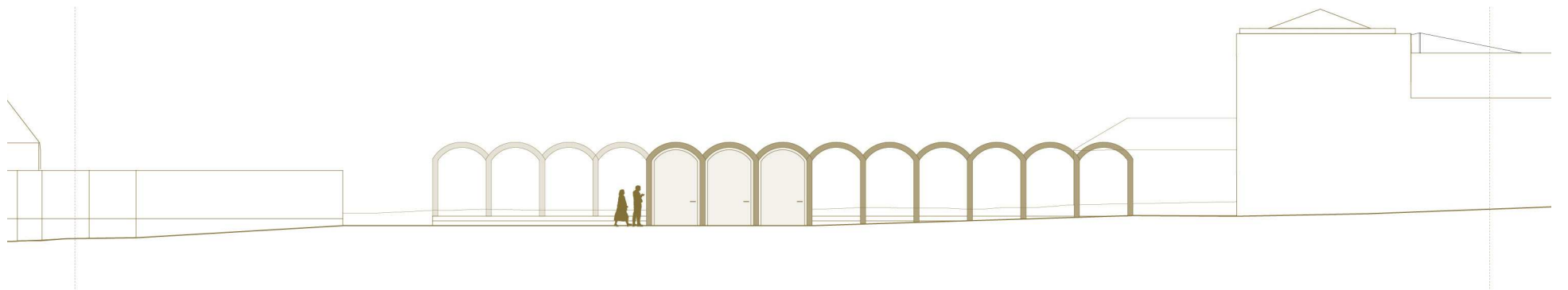
- Matrikelskel
- - - Projektgrænsning
- [Symbol] Klinker
- [Symbol] Klinker, højformat på kørebaner
- [Symbol] Granit, genanvendt nordisk, fx toppede brosten
- [Symbol] Granit, genanvendt nordisk, større flader
- [Symbol] Granit, fx savede brosten
- [Symbol] Københavnertorv
- [Symbol] Grus
- [Symbol] Armeret grus
- [Symbol] Græs
- [Symbol] Stauedebed
- [Symbol] Græs, opbygget med gartnermøkkadam
- [Symbol] Træer og buske, eksisterende
- [Symbol] Træer, nye
- [Symbol] Københavnerbænk
- [Symbol] Borde-bænke, cafétabler
- [Symbol] Skraldespand

R	Dato	Tegn.	Godk.	Revisiøntekst
a				
b				
c				
d				
e				
f				
g				

BOGL Tranevej 16, 3. sal
2400 KBH NV
www.bogl.dk

NIRAS Sorten
3450 A
www.niras.dk

Bispebjerg Torv og Frederiksborgvej	Projektnr.: 100185	Fasebetegnelse: Dispositionsforlag
	Projekteret: KAH	Kontrolleret: JBE
Situationsplan N03	Målforhold: 1:250	Projektleder i København: Anke Spur, p3@niras.dk
	Tegningsformat: A1	Tegningsnr.: I100185_C07_T1

ningsnr.:
L1940_Situationsplan_N03

osevej 19	
Allerød	
iras.dk	
Dato:	14.06.2024
orslag	Godkendt:
MFU	
benhavn's Kommune:	
@kk.dk	

Samling af materiale- og stemningsreferencer på Haven

Visualisering af Haven, fra Frederiksborgvej

Visualisering af Haven, fra Haven

03.03 DISPONERING

03.03.04 Hovedindgangen til kirkegården

03.03.04.01 Eksisterende forhold

Hovedindgangen til kirkegården er på Frederiksborgvej domineret af et bredt vejrum, idet kirkegårdsmuren både nord og syd for hovedindgangen, slår et bueslag mod vest og skaber et større byrum. Denne del af muren er den ældste del, og er bygget sammen med kirkegårdsbygningerne som et totalværk. Hver af disse bueslag af muren afsluttes af et hegn med hækplantning, og bag begge disse ligger gamle æblehaver, den sydligste anvendes aktivt af kirkegården i dag.

Øst for vejen afgrænses projektområdet af bispeparkens boligbebyggelse med udadvendte butikfacader og –indgange i stueetagen. Mellem denne og Bispeparkens blok 7, syd for, møder Jacob Lindbergs Vej Frederiksborgvej vinkelret overfor hovedindgangen. Her står en gruppe træer i en tilgroet buskbeplantning på dette ellers solrige hjørne. Sydøst afgrænses vejen af Bispeparkens blok 7, som er fire etager med boliger og altaner på hele facaden, uden åbninger.

03.03.04.02 Fremtidige forhold

Ved Hovedindgangen til kirkegården skabes et nyt byrum med en klinkeplads som spænder på tværs af vejen. Byrummet bliver et markant byrum for hele kvarteret, som skal balancere de

højtidelige begivenheder på kirkegården og hverdagslivet omkring. Den nye plads skal skabe mere sammenhæng og give nyt liv foran Hovedindgangen. Klinkepladsen markerer pladdannelsen, og er som de øvrige klinkepladser på tværs af Frederiksborgvej hævede, uden kanter, og de virker derfor fartdæmpende og opmærksomhedsskærpene. Kørebanerne over klinkebelæggningerne er min. 3,5 m brede på Frederiksborgvej og tegnes op af klinker på højkant, samt cykelstierne, der markeres med markeringssøm. Vejbanen laver her lokalt et mindre sving mod øst, for at skabe plads til byrummet og virke fartdæmpende på trafikken.

Klinkepladsen fanger hjørnet af Jacob Lindbergs Vej og Frederiksborgvej, så der skabes en mindre solplads med københavnerbænke. De eksisterende træer bevares, men bundbeplantningen fjernes. Det nye byrum og de brede fortove langs Bispeparken er desuden med til at skabe med de eksisterende butikslokaler på den østlige del af gaden.

De mindre, flerstammede træer, som løber på hver side af alleen, omkranser og definerer pladsen. Mod vest etableres et stort vandspejl med flytbare møbler omkring, som et stort samlingspunkt, der trækker himlen ned og skaber en attraktion på tværs af alder og etnicitet.

Nord og syd for klinkepladsen etableres grus, for at undgå et overdrevet materialeforbrug, sikre hierarkiet byrummene imellem og for at få en permeabel overflade med et andet lydbillede. Syd

for hovedindgangen etableres 6 parkeringspladser i armeret grus, så der fortsat er let adgang til kirken. Og syd for disse ligger et mindre areal med mulighed for ophold og leg, det kunne være en eventyrlig karrusel for de mindre børn.

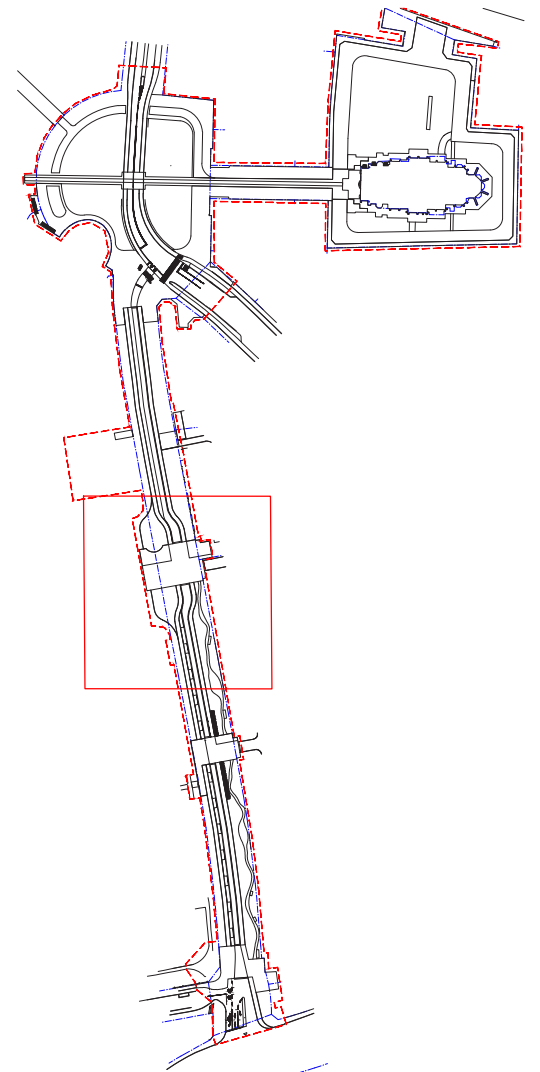
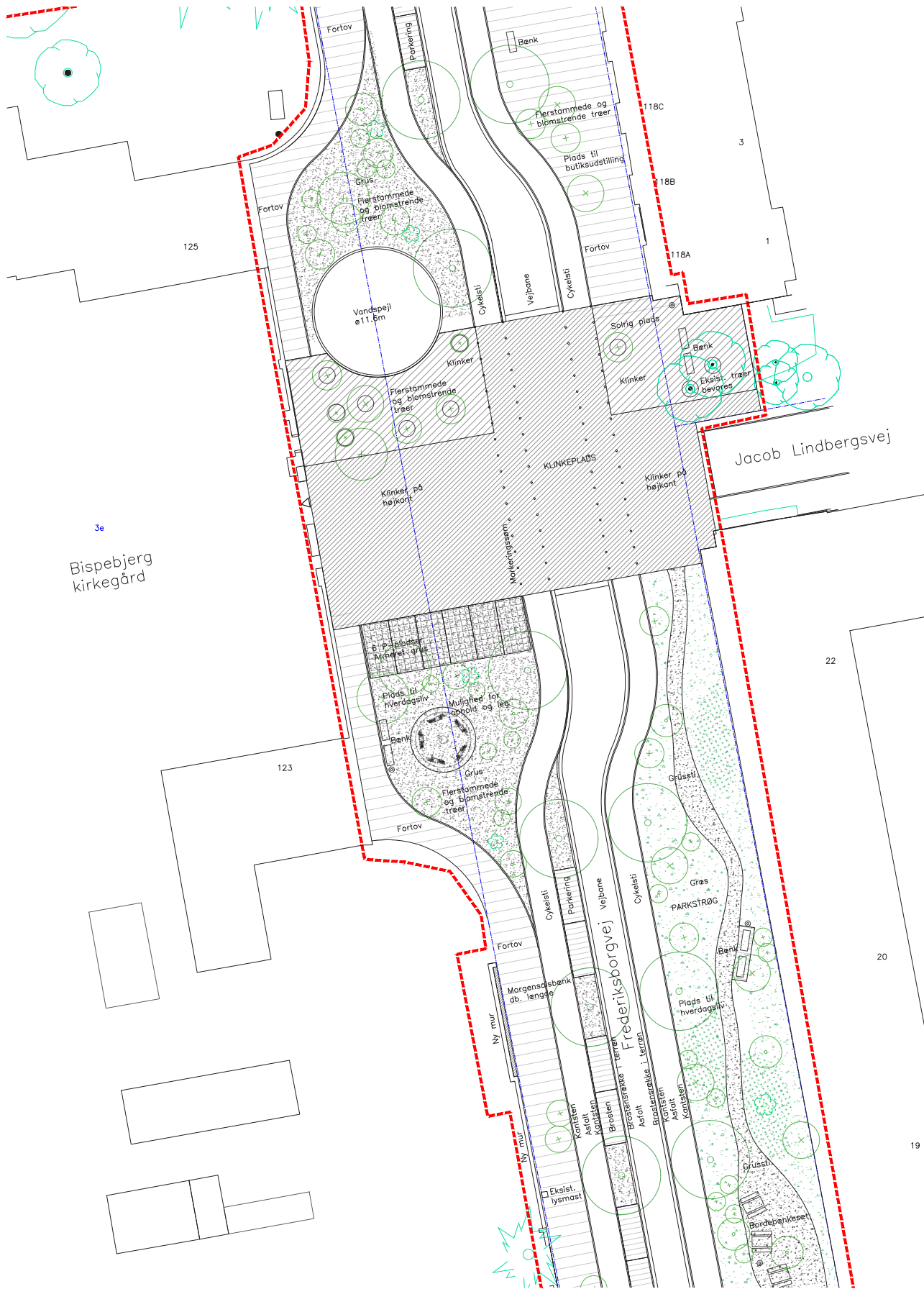
I sydvest genopføres muren, hvor der i dag er hegn og hæk og her etableres en morgensolsbænk i dobbeltlængde, som en subtil måde at markere den gemte æblehave bag ved og skabe mulighed for et lille hvil.

Syd for hovedindgangen skabes et bredt, grønt parkstrøg langs Bispeparkens bebyggelse. Arealet udlægges med græs, blomstrende buske og stauder og mindre flerstammede træer, som er rundannende og sammen skaber et frodigt forløb med plads til ophold og det lille hvil. En grussti på min. 1,3 m bredde slynger sig gennem arealet syd mod nord og langs stien står grupperinger af københavnerbænke på brosten og nedslag af bordebænkesæt.

Visualisering af Hovedindgangen til Kirkegården, udarbejdet under konkurrencen

Tegning I100185_C07_T1_L1940_Situationsplan_N04, skaleret 50%

Bispebjerg kirkegård

SIGNATURFORKLARING

- Matrikelskel
- - - Projektgrænsning
- Klinter
- Klinter, højformat på kørebaner
- Granit, genanvendt nordisk, fx toppede brosten
- Granit, genanvendt nordisk, større flader
- Granit, fx savede brosten
- Københavnertorv
- Grus
- Armeret grus
- Græs
- Stauedebed
- Græs, opbygget med gartnermakodam
- Træer og buske, eksisterende
- Træer, nye
- Københavnertorv
- Borde-banke, cafémebler
- Skraldespand

Tegningsnr.: I100185_C07_T1_L1940_Situationsplan_N04

R	Dato	Tegn.	Godk.	Revisjonstekst
a				
b				
c				
d				
e				
f				
g				

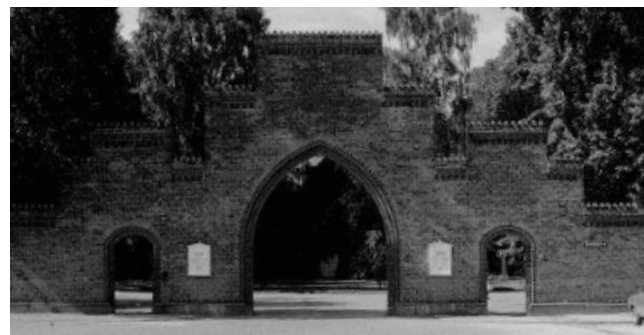

BOGL Tranevej 16, 3. sal
2400 KBH NV
www.bogl.dk

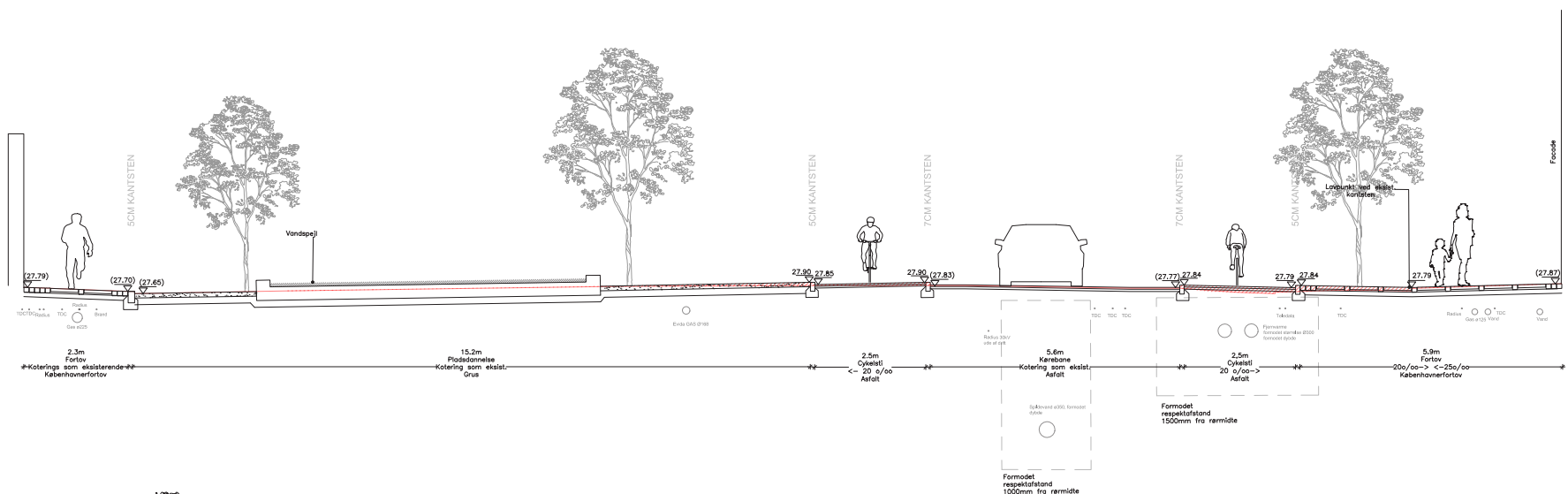
NIRAS Sortemosevej 19
3450 Allerød
www.niras.dk

Bispebjerg Torv og Frederiksborgvej	Projektnr.: 100185	Fasebetegnelse: Dispositionsforslag	Dato: 14.06.2024
	Projekteret: KAH	Kontrolleret: JBE	Godkendt: MFU
Situationsplan N04	Målforhold: 1:250	Projektleder i Københavns Kommune: Anke Spur, p3w@kk.dk	
	Tegningsformat: A1	Tegningsnr.: I100185_C07_T1_L1940_Situationsplan_N04	

Samling af materiale- og stemningsreferencer på Hovedindgangen til kirkegården

Snit D-D

Udsnit af tegning I100185_C07_T15_L1940_TværsnitAA-GG, skaleret 50%

03.03 DISPONERING

03.03.05 Frederiksborgvej midt og Den Lille Indgang

03.03.05.01 Eksisterende forhold

Frederiksborgvej opleves her som et bredt asfalteret til kørebaner, parkering og cykelstier i begge sider, samt københavnerfortove langs muren i vest og boligbebyggelsen i øst. Mellem Bispeparkens blok 7 og 8 ligger en ind- og udkørsel til Bispeparken. Blok 7 og 8 er hhv. fire og fem etager høje med altaner på hele facaden og uden åbninger på dette stykke. På dette sted er bueslaget på Frederiksborgvej særligt tydeligt og forstærket af Bispeparkens repetitive bebyggelse.

Mod vest løber muren til kirkegården med Den Lille Indgang skråt syd for indkørslen til Bispeparken. Den Lille Indgang er i dag en smal åbning i muren med en lille port på indersiden.

03.03.05.02 Fremtidige forhold

Der etableres et spor til kørebane i 3,5 m med asfalt og to rækker af brosten i terræn langs vejbanens kanter. Disse giver illusionen om en smallere kørebane og virker dermed fartdæmpende. Mod vest ligger et parkeringsbånd med parvis parallelparkering på brosten, opdelt af allétræer, som står i grus, afgrænset mod vejbanen af en kantsten af brosten. På begge sider af vejbanen ligger cykelstier, som udlægges i asfalt og afgrænses med kantsten. I vest ligger et bredt københavnerfortov

på ca. 4 m, hvori der står mindre, flerstammede træer og der er placeret københavnerbænke og ad muren i en blød rytme langs gaden.

I øst ligger det brede parkstrøg langs Bispeparken på ca. 10,5 m. Arealet udlægges med græs, blomstrende buske og stauder og mindre flerstammede træer, som er runddannende og sammen skaber et frodigt forløb med plads til ophold og det lille hvil. En grussti på min. 1,3 m bredde slynger sig gennem arealet syd mod nord og langs stien står grupperinger af københavnerbænke på brosten og nedslag af bordebenkesæt.

Mellem ind- og udkørslen til Bispeparken trækkes en klinkeplads på tværs af vejen og fanger Den Lille Indgang i kirkegårdsmuren. Klinkepladsen markerer en mindre pladsdannelse, og er som de øvrige klinkepladser på tværs af Frederiksborgvej hævet, uden kanter, og virker derfor fartdæmpende og opmærksomhedsskærpene. Kørebanerne over klinkebelæggningerne er min. 3,5 m brede på Frederiksborgvej og tegnes op af klinker på højkant, samt cykelstierne, der markeres med markeringssøm.

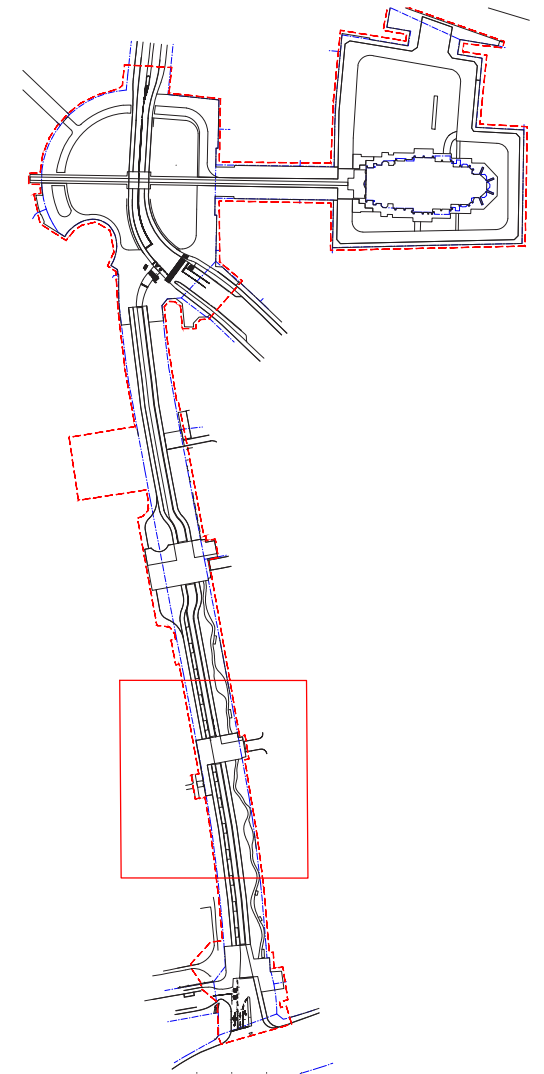
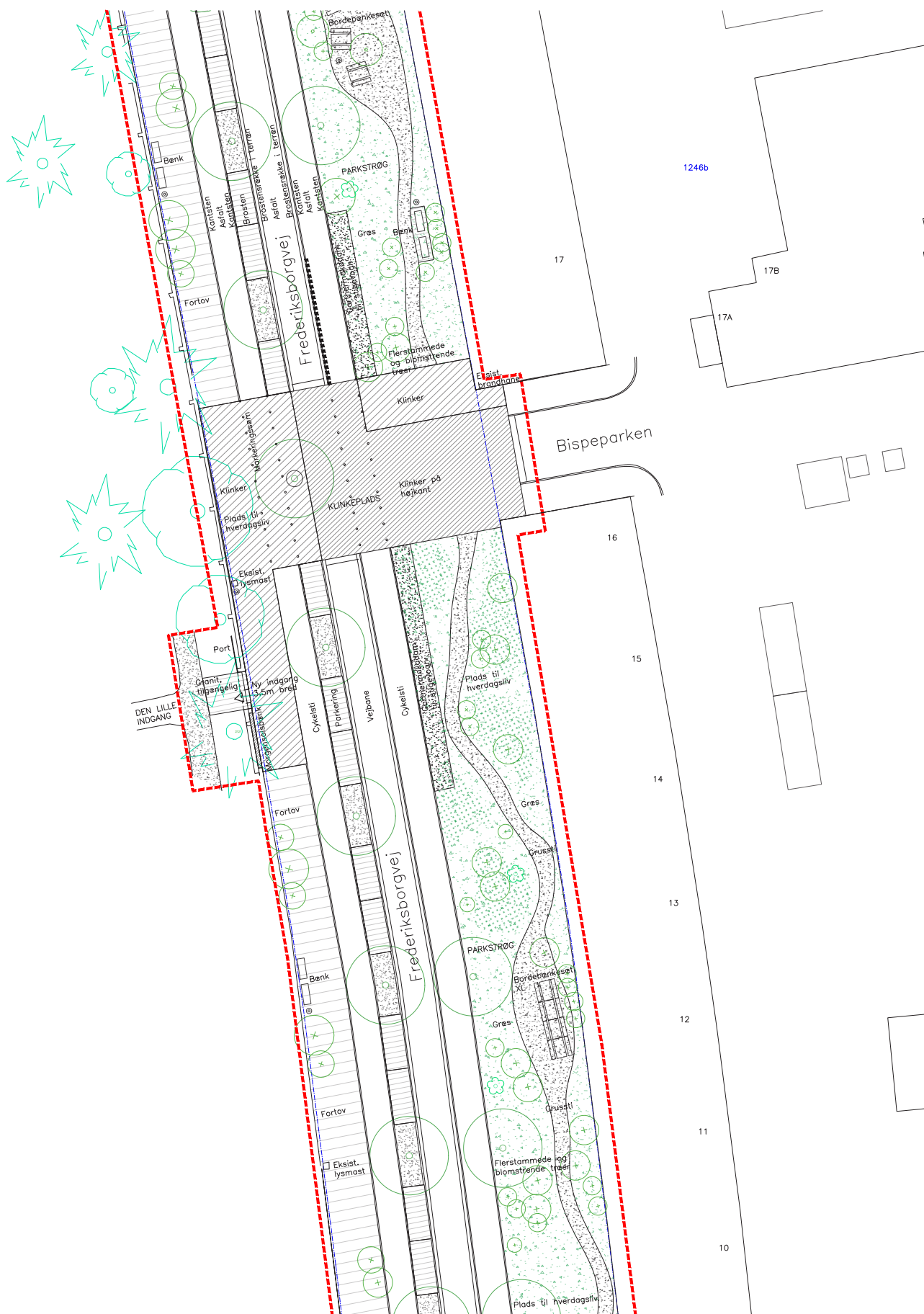
Den Lille indgang udvides med en åbning på 3,5 m og der etableres en bred morgensolsbænk i muren, for at imødekomme gående fra syd. Det eksisterende brostensfelt inde på kirkegården anlægges tilsvarende den nye bredde på åbningen, men anlægges med granitbelægning, hvis overflade er tilgængelig.

Ved klinkepladsen er de fire allé træer i øst udgået, grundet hhv. indkørslen til Bispeparken og behovet for brandredning med stigevoan udfor præcis disse lejligheder. En del af parkstrøget på 2 x 15 og 2 x 22 m mod cykelstien anlægges med en opbygning af gartnermakadam, for at sikre at stigevoanen kan holde med nødvendig tyngde og med min. 10 m til facade.

Samling af materiale- og stemningsreferencer på parkstrøget på Frederiksborgvej

Tegning I100185_C07_T1_L1940_Situationsplan_N05, skaleret 50%

SIGNATURFORKLARING

- Matrikelskel
- Projektgrænsning
- Klinker
- Klinker, højformet på kørebaner
- Granit, genvendt nordisk, fx toppede brosten
- Granit, genvendt nordisk, større flader
- Granit, fx savede brosten
- Københavnertorv
- Grus
- Armeret grus
- Græs
- Staudebed
- Græs, opbygget med gartnermøkkadam
- Træer og buske, eksisterende
- Træer, nye
- Københavnertorv
- Borde-bænke, cafémebler
- Skraldespand

Tegningsnr.:

I100185_C07_T1_L1940_Situationsplan_N05

R	Dato	Tegn.	Godk.	Revisiøntekst
a				
b				
c				
d				
e				
f				
g				

Tranevej 16, 3. sal
2400 KBH NV
www.bogl.dk

Sortemosevej 19
3450 Allerød
www.niras.dk

Bispebjerg Torv og Frederiksborgvej	Projektnr.:	100185	Fasebenedværelse:	Dispositionsforslag	Dato:	14.06.2024
	Projekteret:	KAH	Kontrolleret:	JBE	Godkendt:	MFU
Situationsplan N05	Målforhold:	1:250	Projektleder i Københavns Kommune: Anke Spur, pi3w@kk.dk			
	Tegningsformat:	A1	Tegningsnr.: I100185_C07_T1_L1940_Situationsplan_N05			

Visualisering af Den Lille Indgang

03.03 DISPONERING

03.03.06 Frederiksborgvej syd og Hjørneindgangen

03.03.06.01 Eksisterende forhold

Frederiksborgvej opleves her som et bredt asfalteret til kørebaner, parkering og cykelstier i begge sider, samt københavnerfortove langs muren i vest og boligbebyggelsen i øst. Kirkegårdsmuren drejer mod vest af Skoleholdervej i et knæk mod krydset mod Tuborgvej. Terrænforskellen mellem kirkegården og Frederiksborgvej er størst på netop dette hjørne med ca. 2,5m terrænforskel. Muren er derfor særligt markant i bybilledet med en højde på over 4 m, der får den til at opleves afvisende netop her. Modsat dette hjørne troner den høje gavl af Bispeparkens blok 8 og her er bueslaget på både bygning og Frederiksborgvej særligt markant. Ved dette hjørne er der adgang for gående ind til Bispeparkens gårdrum og i dette byrum står den karakteristiske sneugle.

Mod syd afgrænses projektområdet af det store kryds mellem Frederiksborgvej og Tuborgvej og vejrummet bliver her ca. 40 m bredt mellem de østlige og vestlige boligblokke.

03.03.06.02 Fremtidige forhold

Frederiksborgvej begrønnes og fredeliggøres. Bilismen skal fylde mindre og bylivet mere. Derfor indsnævres vejen betydeligt til ét spor i asfalt til kørebane og ensrettes. I den vestlige side etable-

res længdeparkering på brosten, cykelsti i asfalt, allétræer og et bredt københavnerfortov, ca. 5,6 m. Plantebede er med grus og der opsættes kantsten af brosten omkring plantehuller ved allétræer.

På den østlige side af vejen, langs Bispeparkens to sydligste bygninger, etableres et bredt parkstrøg på 10,5 m, så Bispeparken lander i det grønne på både østlig og vestlig side. Parkstrøget får flerstammede blomstrende træer, buske, stauder, som er rumdannende og skønne at se på samt arealer med klippet græs til ophold. En slynget grussti i min 1,3 m bredde løber mellem træerne. Langs stien opsættes grupperinger af vestvendte københavnerbænke på brosten samt enkelte bordbænkesæt.

Den nye hjørneindgang er placeret i krydset mellem Skoleholdervej og Frederiksborgvej. Her laver muren et præcist bueslag, der inviterer gående ind. I bueslaget på kirkegårdssiden etableres mulighed for ophold og udkig ned ad Frederiksborgvej. I den nye indgang har vi placeret en bred trappe, der folder sig ned med terrænet. Trappen er nøje placeret, så det er muligt at bevare alle de store eksisterende fyrretræer. Udfør Hjørneindgangen etableres en klinkeplads på tværs af vejen, som fanger den brede trappe i vest og hjørnet af Bispeparken, hvor der er butiksløkkale, i øst. Klinkepladsen skaber en solrig pladsdannelse med mulighed for fremtidig udeservering ud for butiksløkkallet. Sneuglen rykkes frem på pladsen mod vest, så den er med til at afslutte pladsdannelsen og der skabes plads til eventuel fremtidig cykelsti

til Bispeparken.

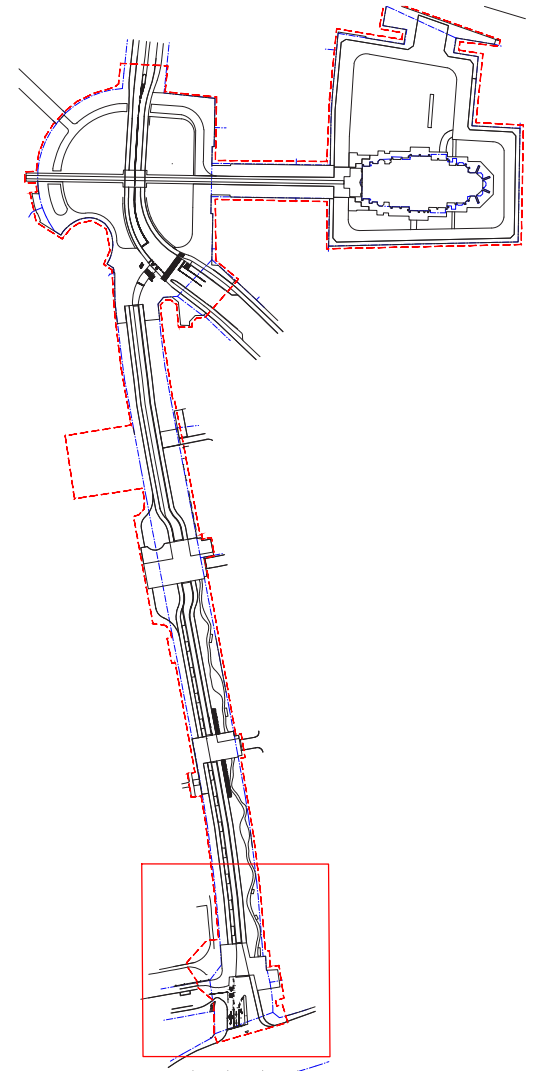
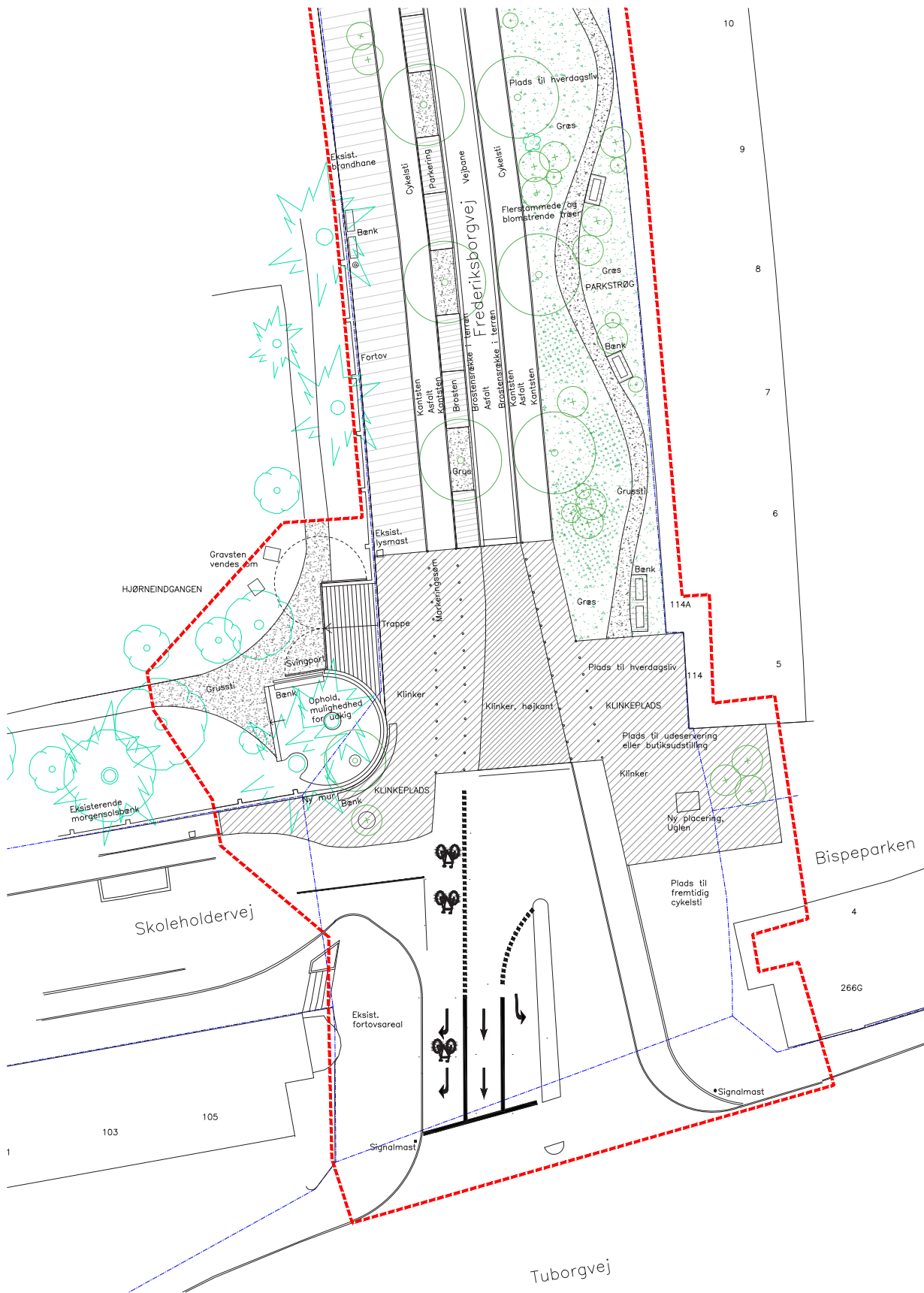
Hjørneindgangen skaber en åbning ind til kiregården som påvirker to aktive gravsteder. Trappen skal optage terrænforskellen på 2,5m, hvilket betyder at den eksisterende grussti flyttes en anelse mod vest og de to eksisterende gravsteder. Desuden skal kirkegården kunne aflukkes om natten, hvilket løses med to svingporte. På denne måde mindske deres svingradier og påvirkningen på de eksisterende omgivelser. Det er på trods af dette stadig ikke muligt at fritholde gravene fuldstændigt.

Det foresås derfor at gravene tilbydes vendt 180grader mod vest eller flyttet til en helt anden lokation på kirkegården, indenfor projektøkonomien.

Visualisering af Hjørneindgangen

Tegning I100185_C07_T1_L1940_Situationsplan_N06, skaleret 50%

SIGNATURFORKLARING

- Matrikelskel
- Projektgrænsning
- Klinker
- Klinker, hejformet på kørebaner
- Granit, genovendt nordisk, fx toppede brosten
- Granit, genovendt nordisk, større flader
- Granit, fx savede brosten
- Københavnerfortov
- Grus
- Armeret grus
- Græs
- Stoudebed
- Græs, opbygget med gartnermokodam
- Træer og buske, eksisterende
- Træer, nye
- Københavnerbank
- Borde-banke, cafémebler
- Skraldespand

Tegningsnr.:

I100185_C07_T1_L1940_Situationsplan_N06

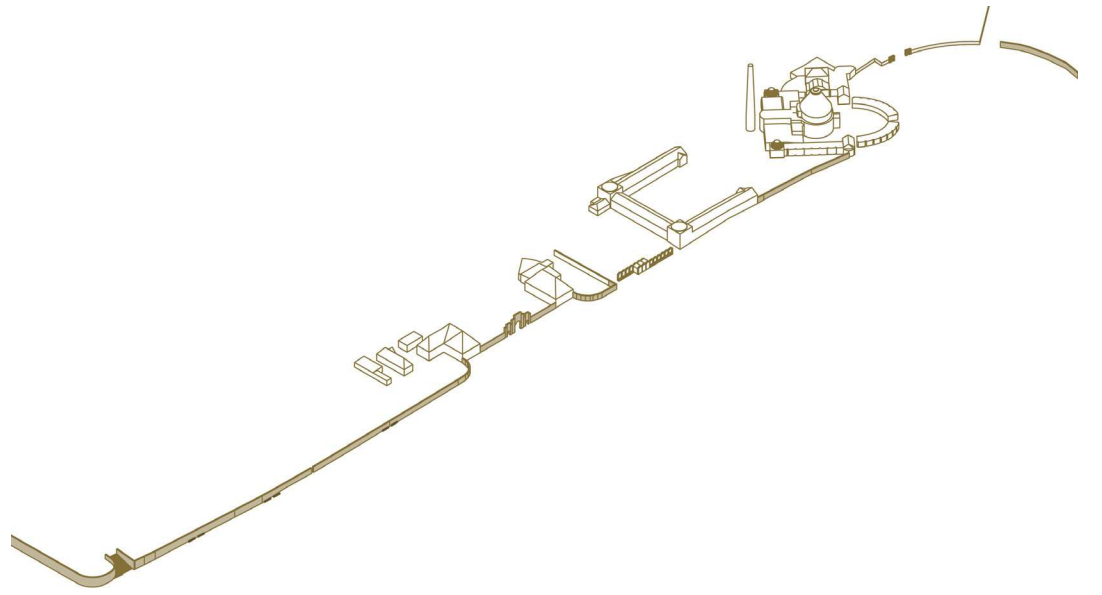
R	Dato	Tegn.	Godk.	Revisiointekst
a				
b				
c				
d				
e				
f				
g				

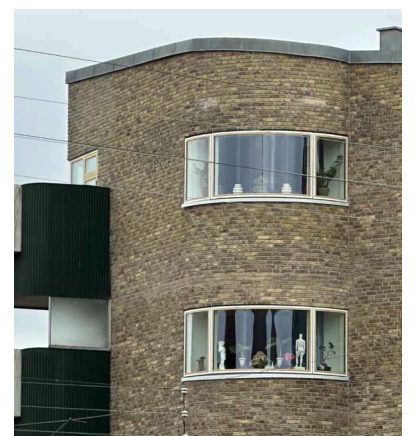
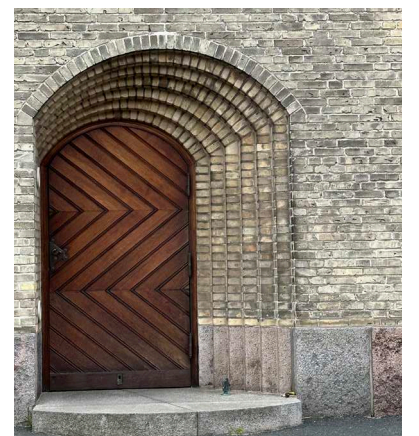
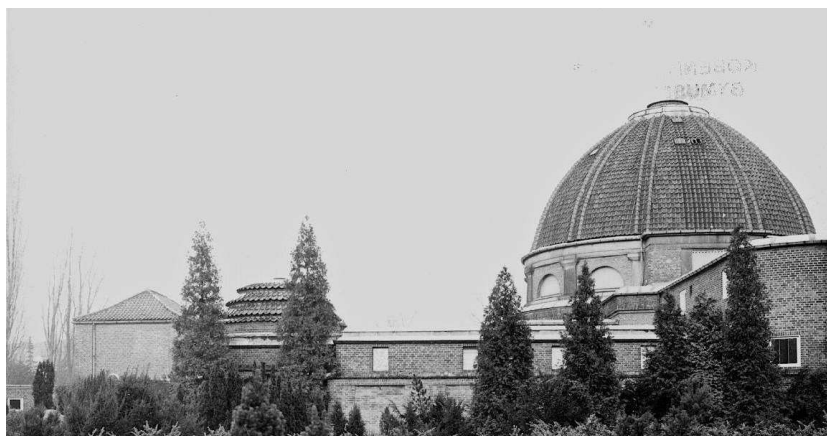
BOGL Tranevej 16, 3. sal
2400 KBH NV
www.bogl.dk

NIRAS Sortemosevej 19
3450 Allerød
www.niras.dk

Bispebjerg Torv og Frederiksborgvej	Projektnr.: 100185	Fasebetegnelse: Dispositionsforslag	Dato: 14.06.2024
	Projekteret: KAH	Kontrolleret: JBE	Godkendt: MFU
Situationsplan N06	Målforhold: 1:250	Projektleder i Københavns Kommune: Anke Spur, p3w@kk.dk	
	Tegningsformat: A1	Tegningsnr.: I100185_C07_T1_L1940_Situationsplan_N06	

Visualisering af Hjørneindgangen

Samling af områdets særlige arkitektur, som har inspireret til de nye elementer i bl.a. muren og Hjørneindgangen

03.04 PROGRAMMERING OG INVENTAR

03.04.01 Stemninger og programmering

På Bispebjerg Torv, omkring Grundtvigskirken og på Frederiksborgvej er i dag en helt særlig stemning. Her er ikke som noget andet sted i København. Bebyggelsen, mikroklimaet og de mange trofaste petanquespillere skaber en næsten syd-europæisk stemning, som er man trådt direkte fra Nordvest og ind i Jardin de Luxembourg i Paris. I en mindre skala, jovist, men med samme sociale energi, sanselighed i materialerne og storslåede arkitektur. Vi vil styrke og dyrke denne stemning ved at tilføje nye funktioner og elementer i samme ånd og til gengæld lade vejen, bilerne og de typiske urbane byrumfunktioner fylde mindre – eller slet ingenting.

Med respekt for kvarterets egenart og kulturarv har vi søgt skabe et sammenhængende projekt, der kan løfte området med smukke grønne byrum og plads til et godt hverdagsliv. Ved at ensrette og fredeliggøre trafikken på Frederiksborggade samt ved at indsnævre vejarealet på tværs af torvet, skaber vi gode forhold for gående og cyklister og mere plads til rekreative og grønne arealer. Her etableres et bredt og varieret udbud af byrum; pladser, parkstrøg, natur og haverum. Byrum skabt med udgangspunkt i stedets muligheder. Forløbet er langt og derfor er det vigtigt ikke at sprede alle aktiviteterne ud, men i stedet koncentrere dem, hvor der er mulighed for at skabe synergi med allerede eksisterende funktioner. Der er indarbejdet både stille steder og steder med koncentration af byliv.

På de stille steder er der fokus på at skabe grønne rum med mulighed for ophold og færdsel i hverdagen. Det gælder parkstrøget langs Bispeparkens sydligste del, omkring Grundtvigskirken og langs kirkegårdsmuren på Frederiksborgvej. Her etableres klassiske københavnerbænke til det lille hvil, at læse avisen i det grønne eller nyde udsigten til Grundtvigskirken.

På de mere aktive steder, der er placeret på Bispebjerg Torv og på pladsen foran Hovedindgangen, er der programmeret flere aktiviteter og funktioner, der skaber fællesskab og synergi på tværs mellem de eksisterende funktioner.

Torvet rummer gode muligheder for at styrke miljøet omkring Café Bjerget med petanque spil og ophold. Her kan etableres skakborde og gøres plads til klassiske parkspil, udlån af kongespil mm. Overfor caféen giver der mulighed for dukketeater og leg – i en helt særlig udformning, specialudviklet til netop dette sted. Selve akse etableres med en kantning af klinker, som samtidigt danner en langstrakt siddekant på begge sider af akse. hvor man kan opholde sig og se på kirken, bylivet eller det lange kig mod vest med landskabet i horisonten.

De udvidede klinkebelægninger omkring torvet sikrer gode forhold for udeservering, for både nuværende og fremtidige restauratører i erhvervslokalerne i stueetagerne.

Omkring kirken fastholdes det store åbne fleksible parkrum, som dog strammes op og præciseres med en kant af mindre flerstammede og blomstrende træer. Her anlægges en særligt lang vestvendt københavnerbænk og i den vestlige del af plænen anlægges mindre bordebenkesæt. Her er plads til hverdagsliv med kongespil og krocket, og her kan arrangeres større events som koncerter og kirkens årlige sommerfest. Langs bebyggelsen På Bjerget sikres plads til at beboere kan stille potteplanter og private café møbler ud, så der sikres plads til hverdagslivet.

Ved Hovedindgangen er der skabt et nyt byrum med et stort vandspejl, der trækker lyset og himlen ned på pladsen. Her kan børn og voksne fx låne både på Kirkegårdskontoret, der kan sejle rundt med vinden. Nord for pladsen åbnes Ha-

ven op ud mod Frederiksborgvej, indrammes af murede halvcirkelbuer og med mulighed for en lille cafe med udeservering. På dette stykke af Frederiksborgvej gøres fortovet bredere foran de eksisterende erhvervslokaler og butikker på modsat side af vejen. Syd for vandspejlet etableres en plads i grus med mulighed for ophold og placering af et legeelement.

Frederiksborgvej afsluttes med Hjørneindgangen med en bred opholdstrappe, hvorfra man kan nyde morgensolen eller udsigten mod Frederiksborgvej. I Hjørneindgangens bueslag, oppe på kirkegården, etableres et trædæk, så man kan komme op og indtage det lange kig hele vejen ned af bakken over Nordvest og ind mod byen.

03.04.02 Specialelementer og klassisk københavnerinventar

Det er igen dobbeltheden, som er definerende for programmeringen af stedet og valget af inventar. Det er så vigtigt at balancere mellem det særlige og ekstraordinære og det helt almindelige og genkendelige. Det storslåede og det nære, hverdagslivet og de besøgende, begivenhederne, samlingsstederne og det lille umiddelbare hvil på en bænk.

På de særlige steder, med koncentration af aktiviteter, er inventaret mere særligt, udviklet specielt til stedet, som klinkemurene på Torvet, muligheden for dukketeater, vandspejlet ved hovedindgangen og den ekstra lange bænk ved Grundtvigskirken. Ved de stille steder, de små, uformelle og stille steder, langs kirkegårdsmuren på københavnerfortovet, i parkstrøget og kanten langs bebyggelsen på Bjerget, står de klassiske og genkendelige københavnerbænke.

03.04.03 Detaljering og bearbejdning af muren

Muren omkring kirkegården bevares som et sammenhængende bygværk, der ligesom alléen fører én sikkert gennem området. I vores bearbejdning af muren har vi fokuseret på at videreføre den klare logik og æstetik fra den nye indgang ved Skoleholdervej. Her er der blandt andet brugt perforeringer i muren til at bløde den op og gøre det muligt at kigge ind og ud uden at ændre for meget på murens udtryk.

Vi bearbejder muren i fem nye tiltag;

Hjørneindgangen, i et klart bueslag, som er en gennembrydning af muren

En perforering af muren ved Hjørneindgangen for at tillade mere lys, der hvor muren er uendelig høj

En bredere åbning af Den Lille Indgang

En buegang, der markerer indgangen til Haven, som også indeholder et overdækket rum med mulighed for café, butiks- eller udstillingslokale

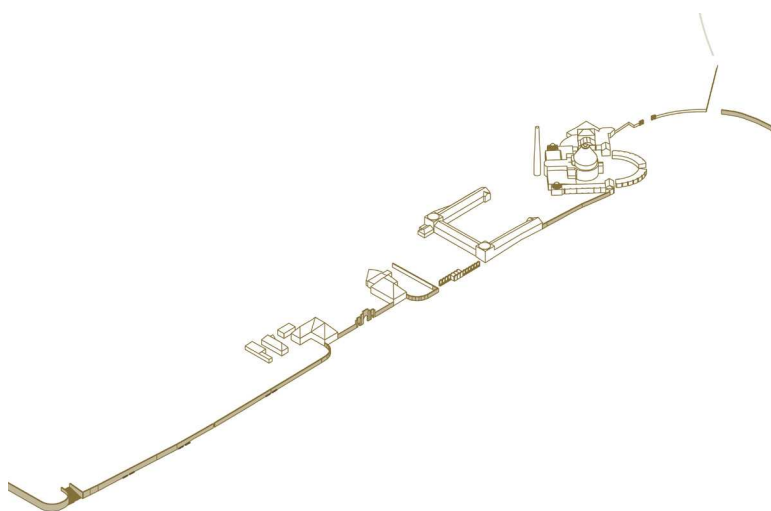
To lange morgensolsbænke, som på Skoleholdervej, med en bänk i og perforering af muren.

Tiltagene skal forsigtigt åbne den ikoniske kirkegårdsmur lidt mere op, så den ikke kun er en barriere mellem gaden og kirkegården, men derimod inviterer folk til at kigge og gå ind eller sidde langs muren. Det skal gøre det lettere at gå tur igennem kirkegården på langs.

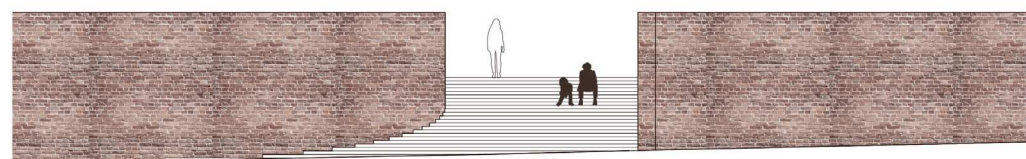
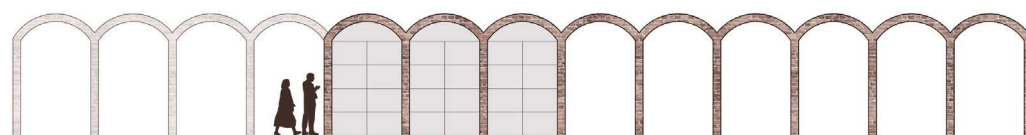
03.04.04 Robusthed i programmering

Hovedgrebets enkelthed betyder, at projektet har en robust, landskabelig ramme, hvor der er plads til og muligheder for at indpasse forskellige for-

mer for funktioner og nedslag. Behov, ønsker og krav ændres over tid og derfor er det væsentligt at funktioner på sigt kan ændres eller skaleres, så de tilpasses tiden og de lokale ønsker og ambitioner. Der kan f.eks. laves nye opholdsmuligheder i kanten af torvet eller langs Frederiksborgvej under beplantningen. Selvom der kommer nyt til, vil udformningen stadig være styret af den overordnede landskabelige rygrad, så det ikke det går ud over hovedgrebets intentioner eller hierarkiet i byrummene.

De nye detaljeringer og bearbejdning af muren, i sammenhæng med hele strækningen

De nye detaljeringer og bearbejdninger af muren

Københavnerbænk

Flytbare stole og grusbelægning

03.05 BEPLANTNING

03.05.01 Eksisterende forhold

Den primære træbeplantning i projektområdet består i dag af fire grupper af fire store platantræer på Bispebjerg torv, to grupper af hhv. to og tre store platantræer på plænen nord for Grundtvigskirken, samt få grupperinger af mindre træer på torvet og enkeltstående mindre træer omkring Grundtvigskirken, hvilket er i tråd med det vi har kunnet observere på de oprindelige plantegninger for området. På Frederiksborgvej findes ingen træer i dag, men i haven nord for hovedindgangen til Kirkegården findes mange gamle smukke træer og på hjørnet af Frederiksborgvej og Jacob Lindbergs Vej står en gruppe af mellemstore træer i en tæt buskbeplantning. Der findes i dag fire græsplæner på Bispebjerg Torv og en store plæne omkring Grundtvigskirken.

03.05.02 Fremtidige forhold

Alle eksisterende træer indenfor projektområdet bevares.

Der anlægges en allé på Frederiksborgvej, startende syd for Dansekapellet og indtil ca. 20 m fra krydset mellem Frederiksborgvej og Tuborgvej.

Det er væsentligt for oplevelsen af at bevæge sig ind på vejen, ind i alléen, at der er træer på begge sider af vejen, ved både start og slut.

Alléen er i både nord og syd "trukket tilbage", for at give plads til bygningerne, særligt vigtigt er dette i syd, hvor Bispeparkens facade tydeliggør bebyggelsens og vejens bueslag særligt smukt og ikonisk på bakken.

Alléen består af 40 træer, der står i en fast takt og følger vejens forløb, Bispeparkens bebyggelse og kirkegårdsmurens subtile bueslag, der alle er defineret af den særlige topografi. På den måde indgår alléen i den stedets logik, om hvordan alle større bygværker underordner sig topografien og indgår i en samlet fortælling og oplevelse af at bevæge sig op "på bjerget". Træerne står i en fast takt med

hhv. 8,3 m afstand mellem træerne på tværs af vejen, defineret af vejprofilet, og 15,7m mellem træerne langs vejen, defineret af situationen på Frederiksborgvejs vestlige side, hvor der ligger to parallelparkeringspladser samt et 5,7 x 2 m åbent areal til træerne. Arealerne til træerne beskyttes af en 7 cm kantsten i brosten mod hhv. vejbane og parkeringsareal, og fra cykelstien, som ligger vest for parkeringsareal og allétræer, afvandes mod vest, og dermed ikke mod træerne.

I den østlige del af alleen står allétræerne nord for hovedindgangen til kirkegården i et åbent bed i københavnerfortov og syd for hovedindgangen til kirkegården i et grønt parkstrøg.

I den sydøstlige del af alléen ved indkørslen til Bispeparken udgår fire af de østlige allétræer pga. vejen ind til Bispeparken samt pga. behovet for brandredning med stigevogn udfør de to hjørner af bebyggelsen netop her.

Den præcise placering af allétræerne og dermed vejprofilet er desuden defineret ud fra lokationen af spildevand- og fjernvarmeledninger. Disse løber, syd for hovedindgangen til kirkegården, side om side langs den østlige del af Frederiksborgvej med en primær afstand på 3,8 m. Der er foreløbigt, efter aftale med KKs projektgruppe, forudsat en formodet respektafstand fra 1,5 m fra rørmidte af fjernvarme og 1 m fra rørmidte af spildevand. De østlige allétræer er placeret i traceet mellem disse to for at opnå det mest harmoniske vejprofil. Alternativet vil være at skubbe vejprofilet langt mod vest og dermed miste et fortovsareal i projektområdets vestlige del langs kirkegårdsmuren eller helt at undvære de østlige allétræer og dermed ikke anlægge en allé, men en træække.

For de sydøstligste fire allétræer gælder, at der kun er mellem 2,2-1.9 m, og dermed ikke den formodede respektafstand mellem spildevand og fjernvarmeledning på samlet 2,5 m. For at undgå udfordringer med ledninger, er det aftalt med KKs projektgruppe, at der anvendes rodspærre på alle allétræer,

Langs alléen på Frederiksborgvej og omkring Bispebjerg Torv og Grundtvigskirken plantes mindre flerstammede og blomstrende træer. De indskriver sig i historien om de mange mindre haver i området og findes allerede på kirkegården og de mange villahaver. Der skal vælges arter, som underordner sig alléen og de store plataner på torvet og ved kirken. Målet er at skabe mindre intime grønne rum langs Frederiksborgvej og at få omfavnet og omkranset torvet og kirken et grønt og frodigt koncept i tråd med tankegangen fra C. TH. Sørensens tid, hvor der samtidig er fleksibilitet til nemt at indarbejde de aktiviteter og funktioner, borgerne efterspørger i dag – og i fremtiden.

De store plæner ved Bispebjerg Torv og omkring Grundtvigskirken bevares, men tilpasses i et mindre omfang, for at tilpasses en mere præcis geometri. På Bispebjerg Torv udvides arealerne en smule, på grund af hhv. indsnævringen af vejarealet og dermed plads til mere torv og plæne. Ved Grundtvigskirken indsnævres plænen en smule for at gøre plads til vinkelparkering. Parkeringen sikres skjult bag kanten af de mindre flerstammede træer, og disse er med til at definere og opstramme det åbne plæneareal, hvorfra sigtelinjen til kirken bevares og styrkes.

Beplantningen skal være nærværende og rumskabende, så den både indrammer og kendetegner de lokale pladsmønstre og steder og samtidig bidrager med biodiversitet og et godt mikroklima til ophold. Det vil sige læ for vind og en skyggen, svalende effekt ved hedeølger.

03.05.03 Træregnskab

Alle eksisterende træer indenfor det projektområde bevares, med undtagelse af enkelte busklignende træer i Haven som står i hegnet mod gaden fjernes. Ved Grundtvigskirken skal et enkelt mindre træ sydøst for kirken fjernes, grundet granitfladen.

Der plantes 40 allétræer på Frederiksborgvej og indenfor hele projektområdet samlet 350 mellemstore og mindre træer og -buske.

03.06 RESSOURCEKORTLÆGNING, GENBRUG OG MATERIALER

03.06.01 Bæredygtighedstilgang

Af hensyn til klima, miljø og kulturarv er det et grundlæggende dogme for projektet at gøre så lidt som muligt, men så meget som nødvendigt. I det følgende afsnit beskriver vi tiltag til at styrke den sociale, økonomiske og miljømæssige bæredygtighed. Det være både specifikke tiltag i projektet, og de anlægsmetoder, som vi peger på.

Forslaget bygger på et enkelt hovedgreb, der binder området sammen og skaber sammenhæng. Kulturarven og vores læsning af stedet har dannet afsæt for hovedgrebet, og vores materialevalg bygger videre på de materialer, som man finder i Bispebjerg i dag. Det vil sige klinker, granit, Københavnerfortove og grusbelaegning. Det er robuste materialer, der understøtter stedets arkitektur og funktion, skaber en arkitektonisk harmoni og patinerer smukt.

For at reducere projektets klimaaftryk mest muligt, er det ambitionen udelukkende at anvende genbrugte materialer til brolaegning. Det kan f.eks. være eksisterende klinker eller granit fra København Kommunes materialedepot.

Samtidig ønsker vi at minimere fra- og tilkørsel af materialer, og derfor er gravearbejde i dybden søgt begrænset til det nedsænkede vejareal og til de arealer, hvor der skal laves plantebede, etableres rodvenligt bærelag og plantes træer.

På vej- og parkeringsarealer på Frederiksborgvej koterer terrænet, så eksisterende opbygninger kan genanvendes, med den nødvendige opretning.

Det nedsænkede areal midt på torvet vil naturligvis kræve en helt ny opbygning. Trods årevis belastning skal man selvfølgelig ved opretning af eksisterende opbygninger, sikre sig ved komprimeringsprøver, at bæreevnen er tilstrækkelig.

03.06.02 Ressourcekortlægning

Projektområdet indeholder en lang række materialer der opbrydes, men som kan genbruges eller genanvendes enten indenfor projektområdet eller i andre projekter. Ressourcekortlægningen er lavet med henblik på at sætte rammerne for bedst mulig genbrug og genanvendelse af projektets materialer og minimere bortskaffelse. Se bilag I100185_C05.05_ZRessourcekortlægning

03.06.03 Klinker

Omkring torvet og På Bjerget bevarer vi de eksisterende klinker og erstatter de, som er i itu. På torvet udvider vi klinkearealerne med nye gule klinkebefæstelser, der matcher i udtryk og nuance. Det samme gælder alle de nye klinkepladser på Frederiksborgvej.

Der, hvor der er kørsel på klinkearealerne, det vil sige både i kanten omkring Torvet, omkring kirken og på Frederiksborgvej ved hhv. Dansekapellet, Hovedindgangen til kirkegården, ved Den Lille Indgang og ved Hjørneindgangen dimensioneres opbygningen til tung trafik, og der arbejdes med låsebånd i stål pr. 5 m. Her sættes klinkerne på højkant, hvilket giver en stærkere belægning, der er en anelse mere mat i overfladen. Dette skift i skala kendes fra klinkearbejdet i kirken, hvor murstenene forned ligger med fladen ud mod kirkerummet og længere oppe med siderne til.

Klinkemurerne på Bispebjerg Torv, der markerer aksens og optager terrænspringet ved sænkning af vejen, anlægges med genbrugte klinker i nuancer de eksisterende klinkebelægninger på torvet.

Generelt anlægges alle befæstelser efter nøje studie af de kulturhistoriske spor på stedet og bygger videre på den håndværksmæssige tradition, som man finder i arkitekturen på stedet, udskæringer og i mønstre i kirken og i bygningerne omkring.

03.06.04 Granitbelægning

Belægningerne omkring Grundtvigskirken og aksens på tværs af Bispebjerg Torv anlægges med granit. Her bruges genbrugte, kløvede, nordiske granitsten, der danner en lille plads foran kirken og fortsætter videre mellem klinkefortovene, frem til Bispebjerg Torv og videre til Poppelalleen. Den midterste del af aksens er belagt med større savskårede granitfliser, der danner en fuldstændigt jævn belægning foran kirken og midt i aksens. Det sikrer, at kirken er tilgængelig også for dårligt gående og rullestole, ligesom den jævne overflade gør det muligt at gå med høje hæle til bryllupper, konfirmationer og begravelser. Aksens er primært til gående, men der kan også køre rustvogne og renovation fra kirken til Bispebjerg Torv. Denne del dimensioneres til tung trafik.

Granitfladen rundt om kirken og i aksens mod kirkegården udlægges af nordiske genbrugte, kløvede brosten. I aksens midte udlægges granitfliser, som sikrer en tilgængelig og jævn flade. Ambitionen er at anvende genbrugte fliser af nordisk granit – muligvis i form af afskrevne, nordiske og nøje sorterede gravsten bl.a. fra Bispebjerg Kirkegård. Når et gravsted nedlægges kasseres gravsten normalt. De knuses til skærver eller genanvendes i fx molekonstruktioner. Vi mener det vil være i stedet ånd og samtidigt mere bæredygtigt at give stenen et nyt liv i aksens, end at skille sig af med den. I bilag I100185_C05.05_ZGravsten i belægning, gives en række eksempler på anvendelse af gravsten fra nedlagte grave i både dansk og international såvel som nutid og historisk kontekst.

Parkeringsarealerne på Frederiksborgvej og brostensrækkerne på Frederiksborgvejs kørebaner anlægges med genbrugte, nordiske brosten.

03.06.05 Københavnerfortov

På fortovene på Frederiksborgvej anlægges klassiske københavnerfortove med betonfliser og

chaussésten. Fortovene er anlagt med asfalt mellem fliserne. I vores forslag foreslår vi, at der lægges nordiske chaussésten op mod muren og ud til kantstenen som det klassiske københavnerfortov. Hvis muligt genbruges de eksisterende fliser og chaussésten og de ekstra som tilføjes, som følge af bredere fortove, findes genbrugt. I den følgende fase vurderes det om fortovsfliser skal lægges traditionelt på langs, eller drejes 90 grader som følge af de nye tilgængelighedskrav for fortove.

03.06.06 Asfalt og kantsten

Cykelstier og vejbaner anlægges med asfalt, med undtagelse af midt i akse på Bispebjerg Torv hvor der ligger granit og på klinkepladserne.

På Frederiksborgvej, samt omkring torvet og På Bjerget ligger kørebanerne på den eksisterende vejbane, og koterer, så den eksisterende opbygning så vidt muligt kan genbruges og det kun er det gamle slidlag der affræses og etableres påny.

Midt på torvet sænkes Frederiksborgvej lokalt med 40 cm, hvorfor der skal afgraves og ikke kan genanvendes opbygning. Effekten af at sænke vejen er at skabe en vigtig rumlig oplevelse og større sammenhæng af torvet på tværs, hvor vejens effekt som barriere mindskes.

Der løber kantsten mellem fortove og cykelstier og mellem cykelsti og parkering i vest samt mellem vejbane og cykelsti og mellem cykelsti og parkareal i øst af Frederiksborgvej. Der anvendes genbrugte kantsten fra projektområdet og suppleres med genbrugte nordiske granitkantsten.

03.06.07 Grus

Ved Hovedindgangen omkring klinkepladsen anlægges grus. Og parkeringspladserne på den vestlige del af Bispebjerg Torv samt de nye vinkel-parkeringspladser ved plænen nord for Grundtvigskirken anlægges i armeret grus. Grus er et neutralt og permeabelt materiale.

Eksisterende klinkebelægning

Ny klinkebelægning og granitkant ved vandspejl

Teglmurer

Granit i forskellige størrelser

Gravsten i belægning

Asfalt og kantsten

Armeret grus

Tegldetalje ved trappe

Samling af materialereferencer

03.07 BELYSNING

03.07.01 Eksisterende forhold

De eksisterende forhold på projektområdet er blevet registreret efter mørkets frembrud på en regnfuld aften den 18. december fra klokken 18 til klokken 20. Den dag var der kun syv timers dagslys mellem solopgang og solnedgang, og belysningsforholdene kan beskrives som natlige. Registreringen startede efter solnedgang og både civil, nautisk og astronomisk skumring.

Grundbelysningen i projektområdet består primært af wire-ophængt vejbelysning langs Frederiksborgvej samt enkelte lygter på Bispebjerg Torv. Der er imidlertid andre elementer, der bidrager væsentligt til lyset i nattelandskabet. For det første er karakteren af området efter mørkets frembrud i høj grad påvirket af trafikens intensitet og lys fra køretøjer – mindre trafik betyder mindre lys. Den wire-ophængte belysning tjener

primært et infrastrukturelt formål og skelner ikke mellem forskellige typer trafikanter.

Facaden af Bispeparken bliver oplyst af de mange vinduer, der er karakteristisk for bebyggelsen. Det skaber en spontan, farverig, mosaik-lignende storskala lysinstallation – den er personlig, reagerer på beboernes behov, årstiden og lejligheden. Under besigtigelsen på en mørk aften lige før jul var mange vinduer f.eks. dekoreret med farvet lys, stearinlys eller julelys, og lyset var allerede tændt ret tidligt på aftenen. Den visuelle situation ville sandsynligvis være helt anderledes på samme tidspunkt om sommeren.

På den anden side af Frederiksborgvej, i stærk kontrast til Bispeparkens legende, udtryksfulde facade ligger Bispebjerg Kirkegaard uden kunstig belysning. Bispebjerg Kirkegaard giver en unik mulighed for at opleve mørke i et bymiljø og fun-

gerer som et slags mørkereservat, der strækker sig helt til Utterslev Mose.

Ud over dette er der også få andre vigtige elementer, der bidrager til nattelandskabet. Det tæller f.eks. den farverige scenebelysning ved Dansekapellet, den lysende monumentale facade på Grundtvigs Kirke samt de oplyste facader på det omkringliggende byggeri med varme væglamper, der harmonerer godt med arkitekturen.

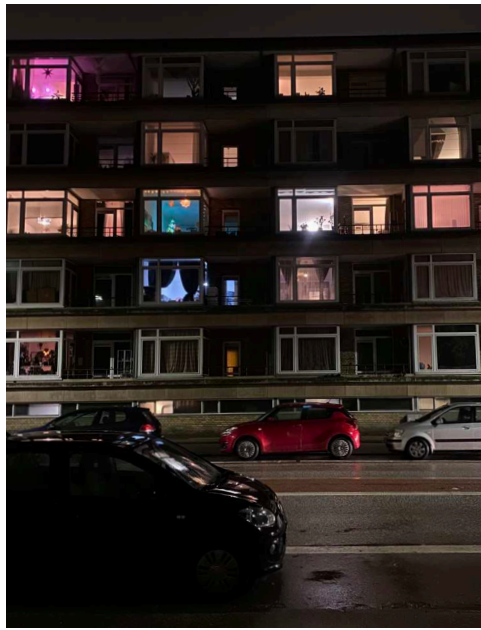
03.07.02 Belysningsklasser

Det blev aftalt med byherren at følgende belysningsklasser skal opfyldes:

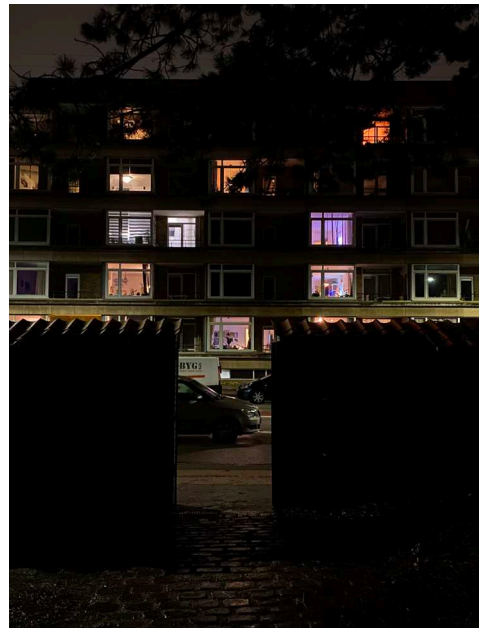
Kørebane – E1+
Cykelsti – E2+
Sideareal (fortov, sti) – E2

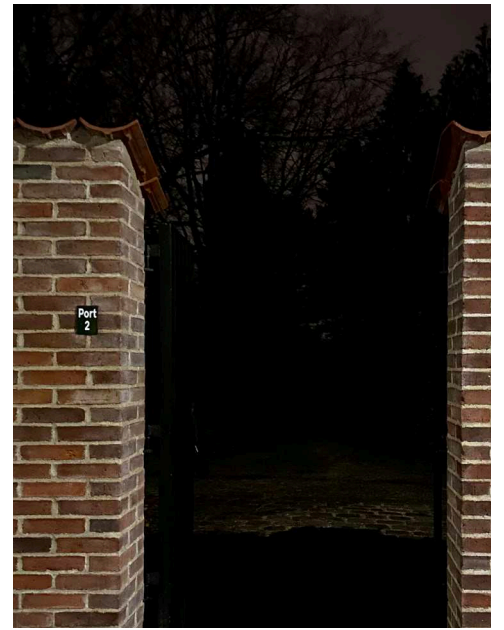
2 rækker af wire-ophængt vejbelysning; lys fra trafik

En livlig facade af Bispeparken

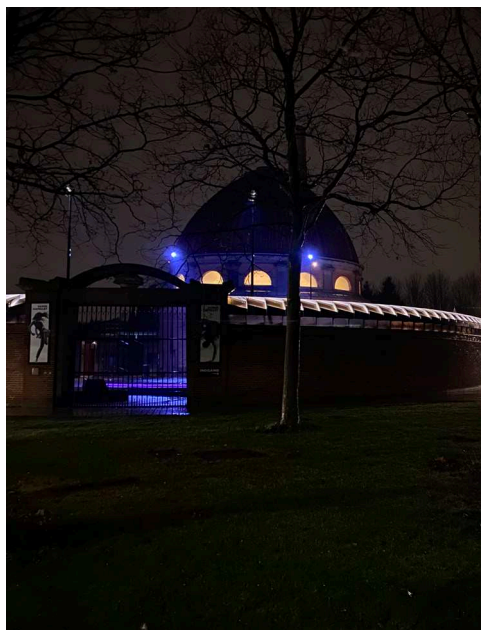
Et kontrastfyldt møde mellem kirkegården og Frederiksborgvej

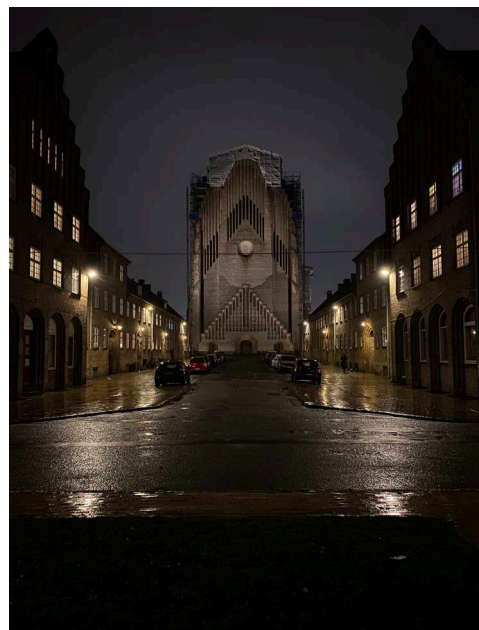
Mørket på den anden side af muren mod Bispebjerg Kirkegård

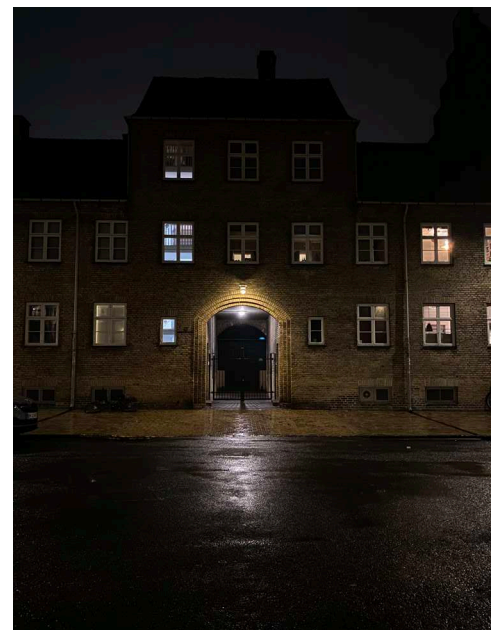
Kirkegårdens hovedakse i mørket, der strækker sig hele vejen

Scenebelysning i Dansekapellet

Facadebelysning på Grundtvigs Kirken

Klassiske væglamper på facader i kirkens direkte naboskab

03.07 BELYSNING

03.07.03 Fremtidige forhold

Det overordnede koncept for belysningen tager – ligesom landskabsprojektet generelt – udgangspunkt i dobbeltheden mellem det storslåede og det nære. Ved at bruge lys som et redskab implementerer vi den centrale tanke ved at arbejde med belysning i lag, der understøtter både det rituelle og det dagligdags; det monumentale og det menneskelige; det vilde og det styrede.

En anden vigtig del af belysningskonceptet er at respektere og udnytte den allestedsnærværende kulturarv ved at vælge armaturer og udvikle detaljeløsninger, der skaber en stedsspecifik identitet og fremhæver arkitekturen.

Endelig, men måske vigtigst af alt, vil vi forstærke og bevare den unikke kvalitet af mørke, der findes i dag. Det gør vi ved at bevare Bispebjerg Kirkegård som et mørkereservat og skabe en bevidst overgang mellem det belyste byrum og den mørke kirkegård.

03.07.04 Belysningslag

Grundbelysningen er det fundamentale, nødvendige belysningslag, der sikrer, at det omgivende rum, dets genstande og mennesker i det er synlige. På Frederiksborgvej langs strækningen syd

for krydset med Bispebjerg Torv har vi til hensigt at genbruge den eksisterende gadebelysning: armaturet 'Thor' fra Thorn Lighting. I stedet for to rækker af armaturer placeret ensartet over hele vejens forløb, vil vi skalere det ned til én række, der hænger i midten af vejen. Rytmen i placeringen af armaturerne vil blive tilpasset den nye allé-karakter i gaden med et armatur hængende mellem hver række af to træer. Armatur vil på den måde blive brugt i et større område, hvilket sikrer en sømløs overgang fra de omkringliggende veje, samtidig med at det er stedsspecifikt, funktionelt og relevant for den nye gadens udformning – og så er det naturligvis mere bæredygtigt at genanvende de eksisterende armaturer end at anskaffe nye.

Ud over belysningsarmaturer er der også en række stedsspecifikke elementer i projektet, vi gerne vil bruge som indirekte lyskilder ved at gøre dem synlige om natten. De nøjagtige detaljeløsninger vil blive udviklet yderligere i de følgende faser af projektet, men de kan omfatte accentbelysning af den buede mur på den sydøstlige kant af Bispebjerg Kirkegård, pergolaen mod Te haven, vandspejlet foran hovedindgangen eller den lange mur, der fremhæver hovedaksen mellem Grundtvigs Kirke og Bispebjerg Kirkegård.

Som et supplement ønsker vi at opsætte en ka-

rakteristisk lygte, der kan blive definerende for strækket langs Frederiksborgvej. Lygten skal være dedikeret til de bløde trafikanter med varme lys og en mere menneskelig skala. Vi vil placere den langs fortovet på Frederiksborgvej så den kan guide gående og cyklende på hele strækket op til Bispebjerg Torv. Vi synes, at Louis Poulsen 'Albertslund', som allerede anvendes i projektområdet i en vægversion, er et særligt velegnet armatur. Den kan både betragtes som grundbelysning og som et identitetsskabende element, der direkte bidrager til velfungerende wayfinding og den overordnede atmosfære.

I de mindre byrum langs Frederiksborgvej vil vi bruge belysningen til at markere byrummene som møde- og samlingssteder. Det kunne f.eks. være ved at genindføre lygter, men i grupper der adskiller sig fra den ellers ensartede lineære rytme langs gadens forløb.

Brugen af udendørsarealer i byen er afhængig af elektrisk belysning i størstedelen af året, idet soltimerne falder drastisk fra cirka atten om sommeren til syv om vinteren – men vi mener, at en kombination af forskellige belysningslag kan skabe et holistisk nattelandskab, der er sikkert, robust, indbydende og respektfuldt året rundt.

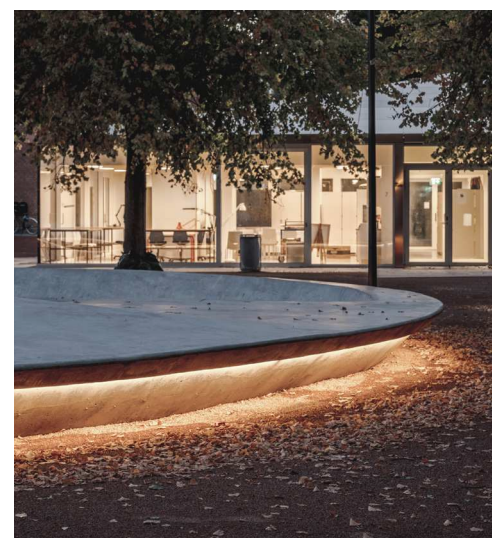
Eksisterende armatur 'Thor', Thorn Lighting

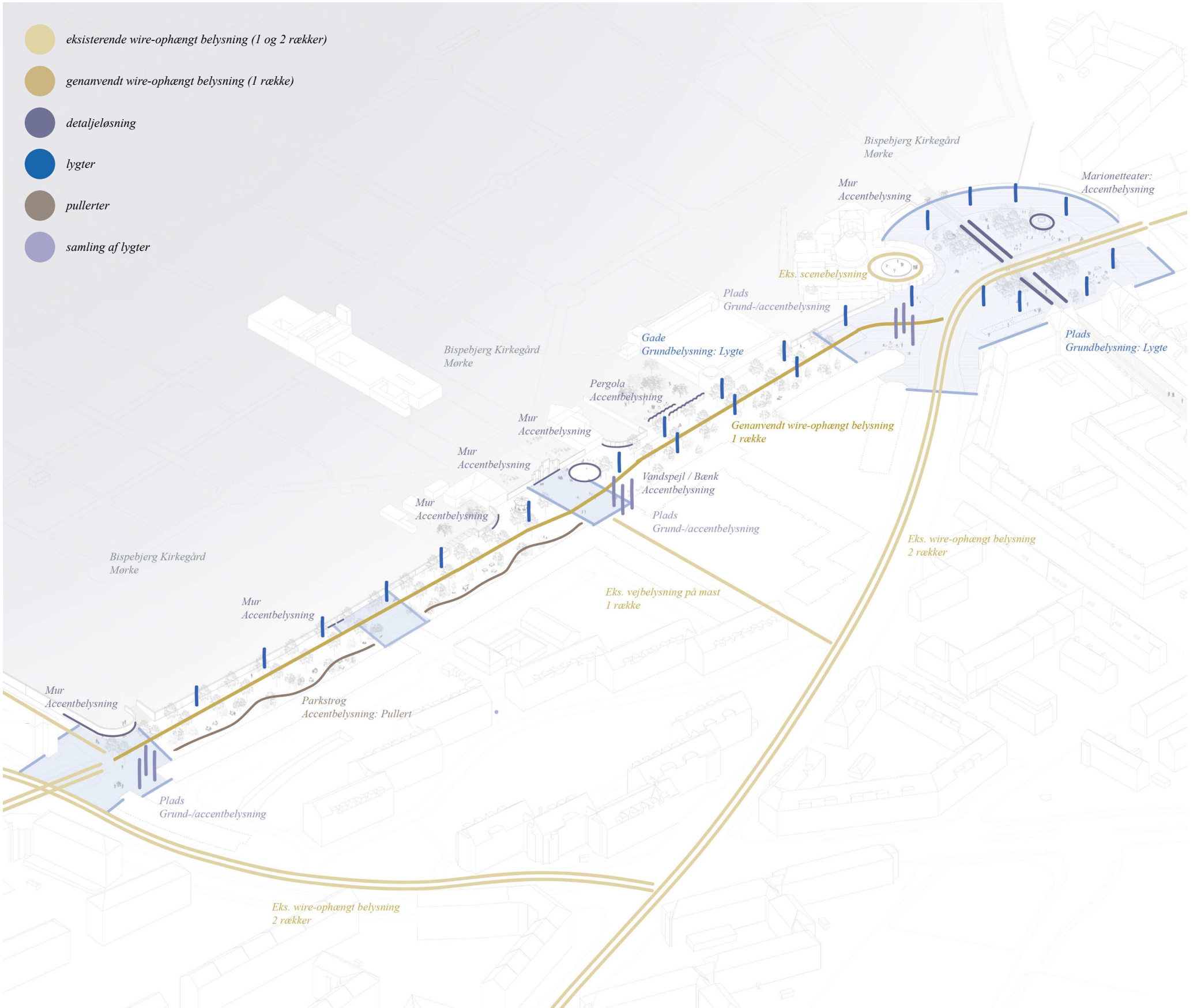
Lygte 'Albertslund', Louis Poulsen

Lav pullert iWay Super Comfort, iGuzzini

Integreret detaljeløsning reference, Foto:BOGL

Konceptuel belysningsdiagram

03.08 DRIFT OG VEDLIGEHOLD

I dispositionsforslaget har vi gjort indledede overvejelser om drift og vedligehold af det fremtidige projekt.

Uden forståelse for projektets fremtidige overflader, brug og slid og den heraf afstedkomne drift, kan vi ikke lave bæredygtige gode og smukke gade- og byrum.

Samarbejdet med TMF's driftsansvarlige er godt i gang, men i næste fase skal vi endnu tættere dialog om bl.a.:

- Placering af træer ift. ledning under jorden og i luften, lysmaster og tung trafik
- Færdsel og ganglinjer
- Affaldsindsamling – type, antal og placering
- Kantning af belægninger og kantning mod plantebede samt lysninger
- Evt. beskyttelseshegn under etablering af plantninger
- Evt. udpege elementer der skal antigraffiti-be-

handles

- Glatførebekæmpelse
- Adgangsforhold for driftens maskinel
- Arbejdsmiljø under drift

I kommende fase skal driftsøkonomien til det realiserede desuden granskes – sideløbende med anlægsøkonomi, materiale- og bæredygtighedsvalg.

Visualisering af Den Lille Indgang

04

TEKNISKE FORUDSÆTNINGER

04.01 Ledninger og forsyning

04.02 Eksisterende opbygninger og belægninger

04.03 Afvanding

04.04 Brand

04.01 LEDNINGER OG FORSYNING

Der er modtaget LER oplysninger for hele projektområdet fra Københavns Kommune. Dette er udleveret som en del af det modtagne materiale. LER oplysninger er indhentet af anden rådgiver forud for denne fase.

Typer og de respektive ledningsejere er listet i Tabel 4.1. De eksisterende forhold fra LER oplysningerne kan ses på ledningsplanerne I100185_C07_T4_L1940_Ledningsplan_N01, I100185_C07_T4_L1940_Ledningsplan_N02, I100185_C07_T4_L1940_Ledningsplan_N03 og I100185_C07_T4_L5676_Ledningsplan_N01

Følgende ledningsejere fremgår i området:

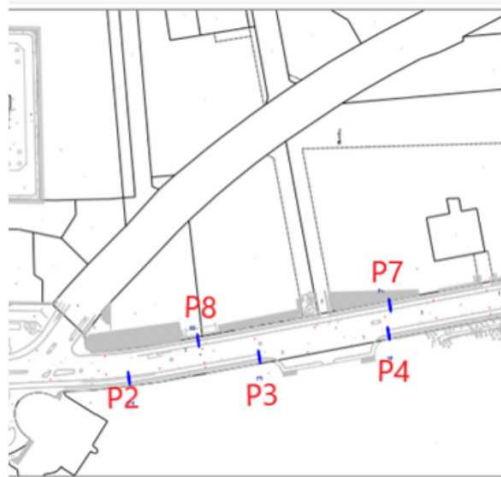
Ledningsejer	Ledningstype
EDF (Citelum)	Elnet
Energinet	Elnet
Evida	Naturgas_2
HOFOR_FJV	Fjernvarme
HOFOR_GAS	Gas
HOFOR_SPILD	Spildevand-fællesledning
HOFOR_VAND	Vandforsyning
Hovedstadens brand	Vand
Københavns Kommune	Nedløbsbrønde vejvand
Parknet	Tele
Radius	Elnet-0.4 kv- 132kV
TDC	Tele
YouSee	Tele
Global Connect	Tele

Tabel 4.1. Ledningsejere i projektområdet

De indhentede LER oplysninger og placeringerne af ledningerne er anvendt i forhold til den foreløbige placering af træer og øvrige elementer i projektet. Der vil i de kommende faser blive afholdt flere ledningsejermøder hvor bl.a. afstandskrav, respektafstande, midlertidige omlægninger og permanente omlægninger af forskellige forsyningsledninger skal drøftes.

04.01.01 Prøvegravninger

Der er i forbindelse med udarbejdelsen af dispositionsforslaget blevet udført prøvegravninger på udvalgte steder i projektområdet, se nedenstående figur 4.1.

Figur 4.1 Tegningsudsnit af Frederiksborgvej med blå markering af punkter for prøvegravninger markeret P1-P8. Lys blå markering er prøvegravning ved TDC bygværk.

Resultatet af prøvegravningerne for de 9 placeringer er indsat i skemaet til højre.

De udførte prøvegravninger vil blive anvendt i kommende dialog med ledningsejer sammen med de indhentede LER oplysninger.

Placering af forsyninger ud fra LER oplysninger og dele af prøvegravningerne kan ses på snit I100185_C07_T15_L1940_TværsnitAA-GG

I forbindelse med projektet og sænkelse af torvet vil der blive taget højde for at der ligger et telebygværk, ejet af TDC som er afgørende for hvor meget vejstrækningen/torvet kan sænkes. Der vil ligeledes skulle håndteres og sænkes forsyningsledninger på torvet. Denne dialog forventes opstartes med de forskellige ledningsejere i næste fase.

I forbindelse med TDC bygværket markeret med lys blå på figur 4.1 har der været dialog mellem Københavns Kommune og TDC. TDC har opmålt bygværket og oplyst at:

Der er 60 cm fra eksisterende terræn til loftet på brønden/bygværk. Det betyder, at der vil være mulighed for at sænke dækslerne med maksimalt 30-40cm. For at der herefter vil være plads til ca. 20 cm vej + grus

Pga. krævet arbejds højde indvendig kan brøndtaget ikke sænkes, da der ikke vil være tilstrækkelig højde til at arbejde inde i brønden efterfølgende.

Kablerne til og fra brønden skal forlænges og omlægges til ny brønd

Alle 5 stk. rørledninger der går til brønden skal ombygges på det område der skal sænkes. Disse beton-rørledninger "føder" brønden med kabler og ligger i ca. 1 meters dybde.

Omfanget af sænkelse af vejen over bygværket og nødvendigheden af omlægning af ledninger afklares i projektets senere faser.

04.01.02 Dialog med ledningsejere

Der skal generelt skabes dialog med ledningsejere via ledningsejermøder indenfor projekt i den næste fase og der skal på disse møder aftales om en ledningsejer ønsker at flytte et ledningstracé eller beskyttelse af ledninger på anden vis. Der vil skulle ske omlægninger af forsyninger i projektet.

P1		
	Fortov	<u>Bygas</u> : 100cm fra kantsten, 100 cm ned El: 100 cm fra kantsten, 80 cm ned EL: 40 cm fra kantsten, 80 cm ned Telekom ikke fundet
	Cykelsti	EL: 40 cm fra kantsten, 80 cm ned
P2		
	Fortov	Telekom: 40-45 cm ned <u>TDC fiber</u> 40-45 cm ned Radius EL 80 cm Gas PE 80 cm Radius El 80cm under kantsten mellem fortov/cykelsti
	Cykelsti	Gas 265 cm fra kantsten , 125 cm ned (ligger i 0-4 murergrus somateriale)
P3		
	Fortov	Telekom 40-45 cm <u>TDC fiber</u> 30-35 cm Radius El 75-85 cm Gas 86 cm K.K. gamle kabler
	Cykelsti	Gas 120 cm
P4		
	Fortov	Fiber 40-45 cm Fiber 33 cm
	Cykelsti	Vans ø100, 70 cm fra kantsten, 160 cm ned
P5		
	Fortov	20 cm ned 0-4 murergrus (somateriale) TDC KE- <u>tele kabel</u> 80 cm fra væg, 45 cm ned 0-8 somateriale Telekom 100 cm fra væg, 50 cm ned 0-4 murergrus somateriale Radius El 180 cm fra væg, 70 cm ned
	Cykelsti	Vand 200cm fra kantsten, 140 cm ned
	OBS	25-30 cm beton under parkeringsbåse Gas påvist af <u>Eyida</u> 180 cm ned (respekt afstand 5 meter)
P6		
	Fortov	El 3 <u>stål rør</u> 85 cm fra husmur, 40cm nede Fiberkabler 3 <u>stk</u> 100cm fra husmur, 40 cm nede Gas 170 cm fra husmur, 70 cm nede El stålør 2 meter fra husmur, 60 cm nede
	Cykelsti	El 4x0,4 160 cm fra kantsten, 110 cm ned
P7		
	Fortov	El 3 stk. stålør 90 cm fra husmur, 45 cm ned Gas 160 cm fra husmur, 100cm ned El 0,4 <u>Ky</u> . 210cm fra husmur, 60 cm ned TDC fibernet under etablering februar 2024
	Cykelsti	Fjernvarme beton 160 cm nede
P8		
	Fortov	Vand 150cm fra kantsten, 140 cm ned Gas 80 cm kantsten, 110 cm ned Dækbånd ligger 135 cm fra kantsten El 0,4 <u>Ky</u> . 80m fra kantsten, 85 cm ned Ekstra kabel hvidt El 50 cm fra kantsten, 75 cm ned
	Cykelsti	Fjernvarme beton 160 cm ned
P9		
	Fortov	El 2 x0,4Kv 90 cm fra kantsten, 90 cm ned El 2x10Kv 130 cm fra kantsten,95cm ned (trukket i ø150 cm betonledning) Regnvand ø160. 280 cm fra kantsten, 90 cm ned
	Cykelsti	Bygværk 160 ind 90 ned Radius El i rørblok 85 ned
Vej	Generelt Oplyst af ledningsejere	Eyida Gas fordelingsledning 168,3 mm stål 120-180 cm ned, ligger dybest ned mod krydset på Tuborgvej Radius dødt kabel 30Kv, 100-120 ned, Radius vil gerne fjerne kabel hvis det ligger uhensigtsmæssigt for projektet Radius dødt kabel 10Kv, 80-120 cm ned, Radius vil gerne fjerne kabel hvis det ligger uhensigtsmæssigt for projektet.

04.02 EKSISTERENDE OPBYGNINGER OG BELÆGNING

I forbindelse med dispositionsforslaget er der undersøgt hvor og hvilke eksisterende belægningsoverflader der er inden for entrepriseområdet. Der er set på hhv. Bispebjerg Torv, Frederiksborgvej samt På Bjerget.

04.02.01 Bispebjerg Torv

Frederiksborgvej, som går gennem torvet, er en 4-sporet vej med to spor i hver retning. Køresporerne er i dag delt af en eksisterende midterhelle, som er afgrænset med en fasgranitkantsten, og belagt med klinker. Langs vejen er der etableret asfaltcykelsti i begge retninger, som er adskilt mod kørebanen med fasgranitkantsten, mens cykelstien mod eksisterende fortov er adskilt med en kløvet granitkantsten. Fortovet langs vejen er belagt med klinker.

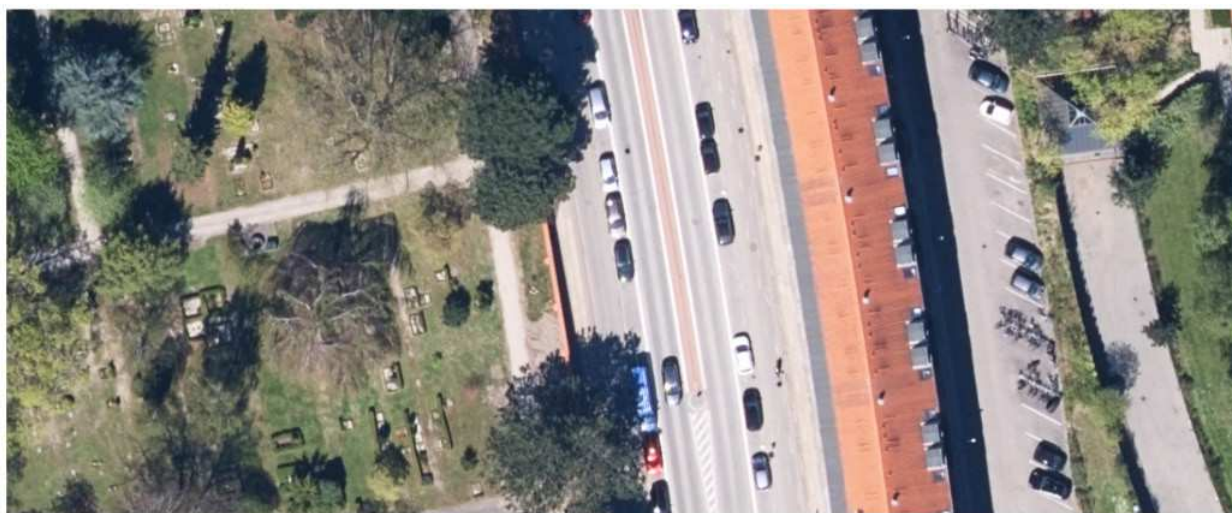
På begge sider af Frederiksborgvej er Bispebjerg Torv etableret med et større grønt område bestående af græsarealer med gangmuligheder inden for det grønne areal, bestående af klinkebelægninger. Omkring de grønne områder er der etableret kørebane inkl. fortov samt parkeringspladser. Kørebanen og parkeringspladserne er i dag belagt med asfalt, og adskilt mod fortovsarealerne med kløvet granitkantsten, og selve fortovsarealerne er belagt med klinker.

04.02.02 Frederiksborgvej

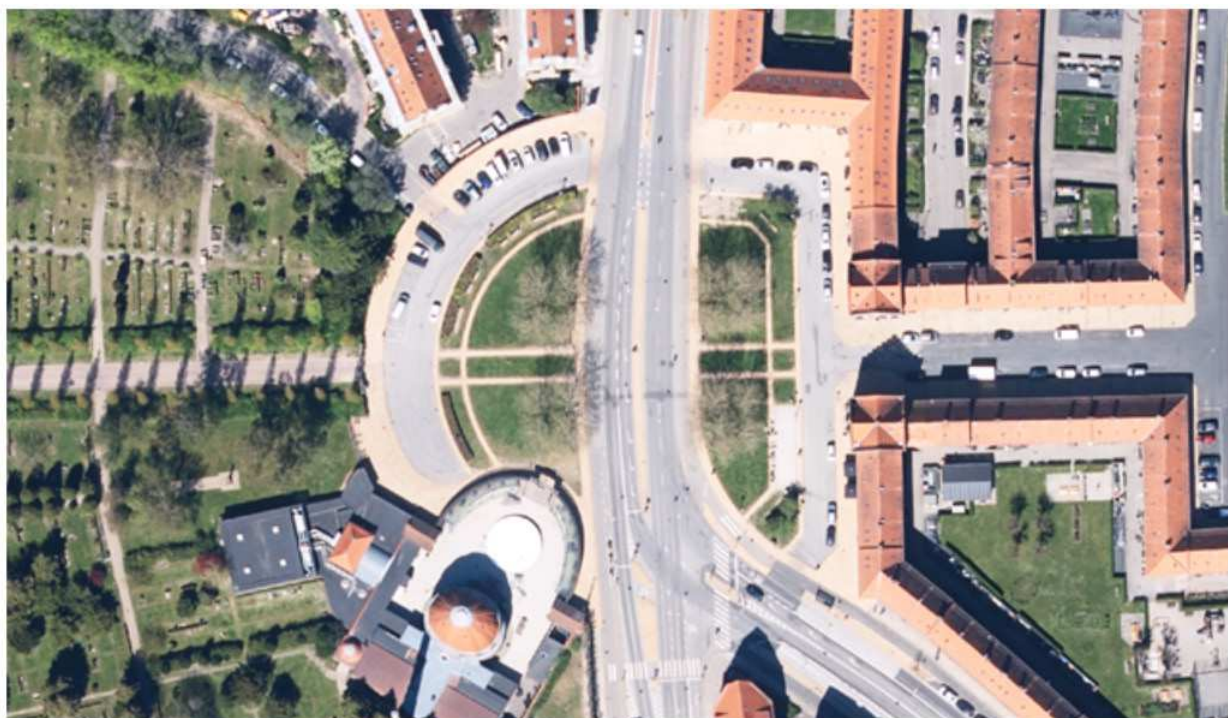
Frederiksborgvej er mellem Bispebjerg Torv og Tomsgårdsvej/Tuborgvej, i dag en 2-sporet vej med ét spor i hver retning samt parkering i niveau med kørebanen langs eksisterende fasgranitkantsten. Køresporerne er i dag adskilt af en bred asfalteret (rød overfladebehandling) midterrabat, hvori der er etableret enkelte midterheller samt en enkelt krydsningsmulighed for fodgængere midt på strækningen.

Generelt er midterhellerne afgrænset med en fasgranitkantsten mod kørebanen, og belagt med asfalt, dog er der ved krydsmuligheden etableret fortovsbelægning bestående af fortovsfliser samt chaussésten.

Langs vejen er der etableret asfaltcykelsti i begge retninger, og som er adskilt mod kørebanen med fasgranitkantsten, mens cykelstien mod eksisterende fortov er adskilt med en kløvet granitkantsten. Fortovet langs vejen er belagt med fortovsbelægning bestående af fortovsfliser og chaussésten samt asfalt i for- og bagkanten.

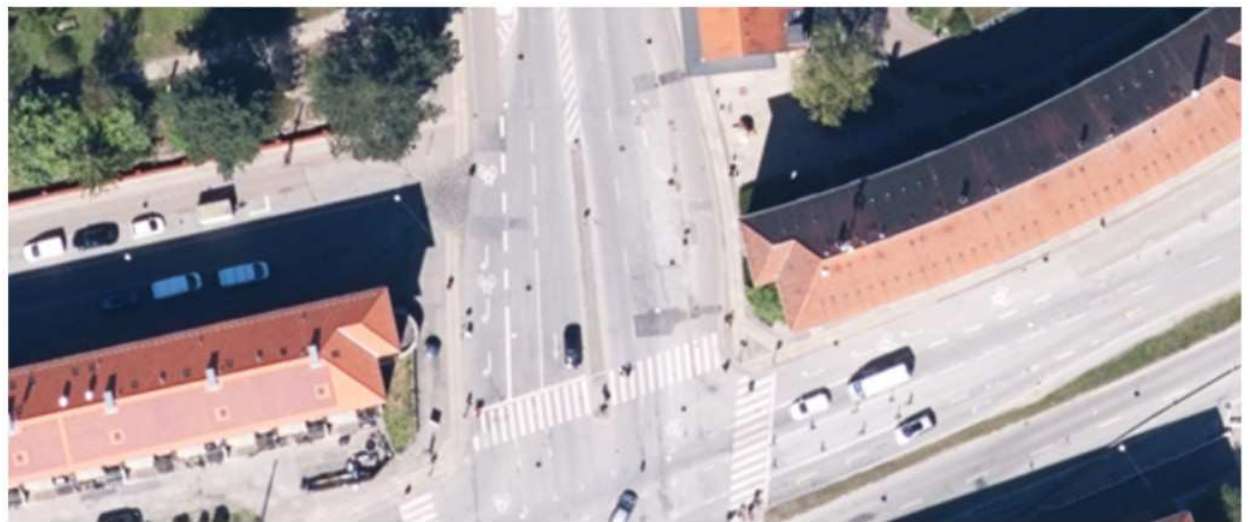

Figur 4.2.2a Udsnit af Frederiksborgvej

Figur 4.2.1 Bispebjerg Torv

Omkring krydset ved Tuborgvej udvides kørebanen, og Frederiksborgvej er i dag henlagt med flere kørespor end blot ét spor i hver retning. Fra krydset er der to kørespor mod nord samt længdeparkering langs eksisterende kantsten mod cykelstien. Mod Tuborgvej i sydligretning er der et højresvingsspor kombineret med cykelareal, ét separat ligeudspor samt ét kombineret ligeud- og venstresvingsspor. I starten af højresvingssporet er der i dag en overkørsel etableret i brosten mod sidevejen Skoleholdervej.

Figur 4.2.2b Udsnit af Frederiksborgvej ved Tuborgvej

Omkring krydset ved Jacob Lindbergs Vej udvides kørebanen mod kirkegården, og der er etableret parkeringsmuligheder vinkelret på kørebanen. Fortovet er mod kirkegården og parkeringen etableret som et asfaltsfortov med en kantafrænsning bestående af en fasgranitkantsten.

Selve sidevejen Jacob Lindbergs Vej er markeret som en brostenoverkørsel, hvilket ligeledes gør sig gældende ved adgangsmuligheden til Bispeparken.

Figur 4.2.2c Udsnit af Frederiksborgvej ved Jacob Lindbergs Vej

04.02 EKSISTERENDE OPBYGNINGER OG BELÆGNING

04.02.03 På Bjerget

På Bjerget er etableret med et større grønt område uden om Grundtvigs Kirke bestående af græsarealer med adgangsmuligheder til kirken af granitbelægninger bestående af brosten, chaussésten og bordursten.

Rundt om kirken og det grønne areal, er der etableret kørebaneareal med parkeringsmuligheder langs eksisterende kantsten samt mod det grønne areal. Kørebane er mod det grønne areal adskilt med enten to rækker brosten eller en kløvet granitkantsten.

Området er omkranset af bygninger, hvor der langs disse bygninger er etableret fortove bestående af klinker, som er adskilt mod kørebane med kløvet granitkantsten.

Figur 4.2.3 På Bjerget

04.02.04 Geotekniske borer

Københavns Kommune har i forbindelse med dispositionsforslaget indhentet en geoteknisk rapport fra Dines Jørgensen Miljø & Geoteknik P/S. Rapporten indeholder resultatet fra 36 borer i henholdsvis kørebane samt cykelsti, og er fordelt på Bispebjerg Torv samt Frederiksborgvej, til højre ses placeringerne af borerne (B1-B36): Se også bilag I100185_C05.05_ZBorer rapport

04.02.04.01 Bispebjerg Torv

Kørebane, øst:

B14, B15 & B18: I eksisterende kørebane er der fundet asfaltykkelser mellem 11,0 - 34,0 cm.

Kørebane, vest:

B19, B20 & B23: I eksisterende kørebane er der fundet asfaltykkelser mellem 13,0 - 15,0 cm.

04.02.04.02 Krydset Tagensvej/Frederiksborgvej

B13 & B24: I eksisterende kørebane er der fundet asfaltykkelser på 10,0 cm.

04.02.04.03 Frederiksborgvej

Kørebane, øst:

B1, B3, B5 & B7-B12: I eksisterende kørebane er der fundet asfaltykkelser mellem 10,0 - 12,0 cm, dog har en af borerne en asfaltykkelse på 25,0 cm.

Cykelsti, øst:

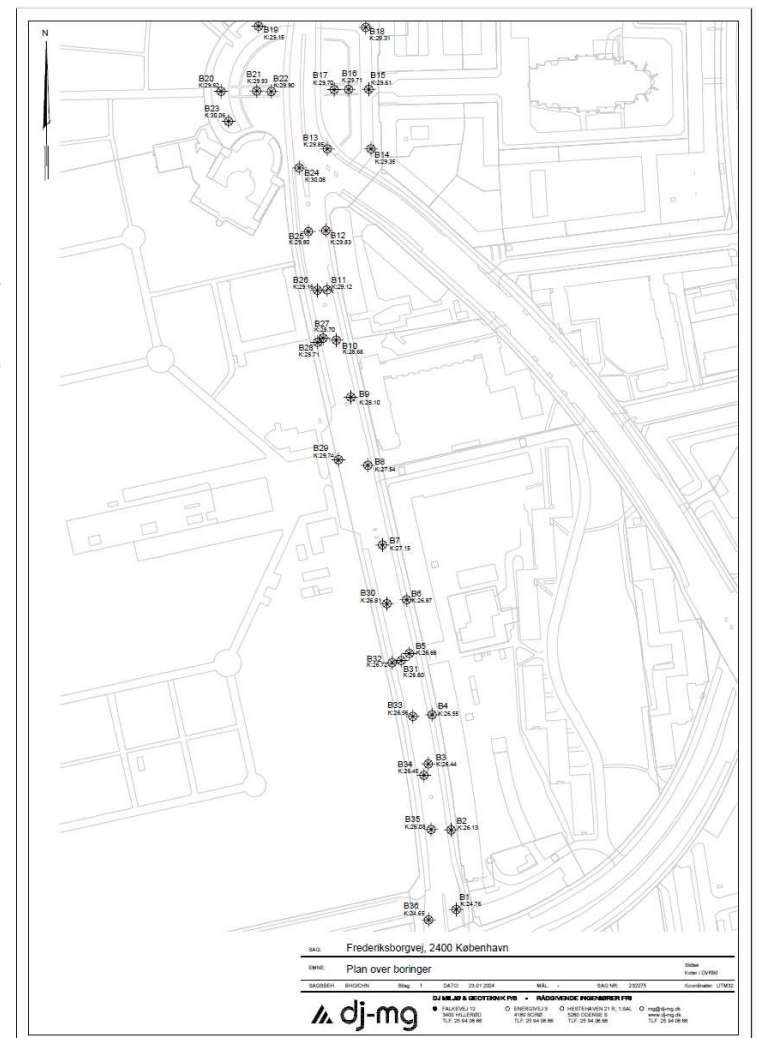
B2, B4, & B6: I eksisterende cykelsti er der fundet asfaltykkelser mellem 6,0 - 11,0 cm.

Kørebane, vest:

B25-B27, B29-B31 & B33-B36: I eksisterende kørebane er der fundet asfaltykkelser mellem 10,0 - 14,0 cm, dog har en boreren B25 ikke angivet noget asfalt.

Cykelsti, vest:

B28, & B32: I eksisterende cykelsti er der fundet asfaltykkelser mellem 6,0 - 12,0 cm.

04.03 AFVANDING

Københavns Kommune har i forbindelse med dispositionsforslaget oplyst at alle stikledninger inden for entrepriseområdet er blevet strømpesluttet for nyligt, hvorfor eksisterende stikledninger forventes at kunne tilsluttet uden at skulle udskifte eksisterende stikledning frem til hovedledningen.

Afvanding i området vil derfor foregå via tørbrønde/snydebrønde med tilslutning til en sandfangsbrønd som tilsluttes eksisterende stikledninger, der er placeret i eksisterende vejarealer. Samme afvandingsprincip forventes anvendt ifm. at vejprofilet på Bispebjerg Torv sænkes, og opsamlingspunkterne for overfladevandet flyttes til vejprofilets nye dybdepunkter, således at der sikres afvanding af arealerne.

C05.05_ZRedningsarealer, ift. håndtering af den Redningsberedskabets redningsarealer ved blok 7 og 8, og projektet er indrettet ift. håndtering af brand og redning ved blok 7 og 8, således at der fremadrettet vil kunne foretages redning.

04.04 BRAND

I forbindelse med at vejforløbet på Frederiksborgvej ændres har projektet ligeledes set på redningsarealerne herfor. De to sydlige etageboligblokke (Blok 7 og 8), der er placeret mod Frederiksborgvej, kommer til at ligge langt fra vejforløbet mod Frederiksborgvej og udlagt som parkstrøg med beplantning og træer.

Projektet medfører at det fremadrettet ikke vil være muligt for Redningsberedskabet at foretage redning fra Frederiksborgvej efter samme metode som i dag, hvor Redningsberedskabet umiddelbart har frie redningsarealer med bl.a. stigevogn. Dette gælder både Blok 7 og 8.

Øvrige arealer inden for projektområdet ændres umiddelbart ikke ift. redningen, hvorfor det forventes at der vil kunne foretages redning på samme vis som i dag.

Der er udarbejdet et brandnotat, se bilag I100185_

05

FORUDSÆTNINGER FOR ANLÆGSOVERSLAG

05 FORUDSÆTNINGER FOR ANLÆGSOVERSLAG

For hele projektområdet er der opsat et anlægsoverslag efter Københavns Kommunes VejPladsPark-paradigme på dispositionsforslagsniveau. Anlægsoverslaget er opdelt i projektets hovedbevillinger til hhv. budgetmidler på Frederiksborgvej, vejgenopretningsmidler på Frederiksborgvej, områdefornyelsesmidler på Bispebjerg Torv og enkeltdele af Frederiksborgvej og endeligt ”sekundære områder” omfattende de indtil videre ikke-budgetterede projekter på På Bjerget og pladsen ved Grundtvigskirken, Den Lille Indgang samt Haven. Figuren fra konkurrenceprogrammet nedenfor viser opdelingen mellem de enkelte bevillinger.

Der er en række forudsætninger, der ligger til grund for opsætningen af anlægsoverslaget. Det er både i forhold til, hvilke bevillinger, der afholdes hvilke budgetposter og i forhold til de enkelte budgetposters indhold:

Det er i anlægsoverslaget forudsat at budgetmidler til Frederiksborgvej kan finansiere 100 % de anlæg der sker ved Hovedindgangen til Bispebjerg Kirkegård, også de arbejder, der sker på matrikel 3E – den nuværende parkeringsplads vinkelret på Frederiksborgvej.

Til grund for anlægsoverslaget er brugt viden om de eksisterende overflader i projektområdet kommende fra landmåling, boreprøver, prøvegravninger samt visuelle inspektioner. Enkelte steder har det været nødvendigt at gøre antagelser til brug som forudsætninger for anlægsoverslaget fx omkring forventede opbygninger under vej.

Enhedspriserne, der er brugt, er erfaringspriser fra rådgiverholds sammenlignelige vej- og byrumsprojekter gennemført i Københavnsområdet indenfor de seneste år sammenholdt med generelle erfaringspriser. En særlig enhedspris for genanvendte gravstene i granit stammer fra et sammenligneligt projekt i Vestjylland, hvorfra der er indhentet erfaringspris.

I anlægsoverslaget er det søgt at bruge så få sum-poster som det muligt i forhold til projektets stadie. Det betyder, at langt de fleste poster bygger på konkrete opmålinger af arealer og længder. De største tilbageværende sum-poster omhandler teknik til vandbassinet ved Hovedindgangen og nyt signalanlæg på Frederiksborgvej / Tagensvej

på hver 1 mio. kr. Begge poster forventes detaljeret i projektforslagsfasen. Øvrige sum-poster i anlægsoverslaget er på højst 120.000 kr.

I anlægsoverslaget er der arbejdet med 1 samlet post til arbejdspladsomkostninger inkl. alle tilhørende omkostninger såsom færdselsregulerende foranstaltninger, affaldshåndtering, etablering og drift og lign. Denne post er sat til 15 % af de samlede anlægsomkostninger for arbejderne på Frederiksborgvej og Bispebjerg Torv. Som forudsætning afholdes byggepladsomkostninger til alle projektområder på nær De sekundære områder af Frederiksborgvej-projektet og Vejgenopretning. Fordelingen mellem de to er foreløbig og skal endelig aftales i projektets senere faser.

Se anlægsbudgettet i bilag I100185_C01.01_ZAnlægsoverslag

